

REMZİ KİTABEVİ

William Shakespeare

ROMEO VE JULIET

ROMEO VE JULIET

W. SHAKESPEARE

ROMEO VE JULIET

Çeviren:
ÖZDEMİR NUTKU

11. Basım

REMZİ KİTABEVİ

ROMEO VE JULIET / William Shakespeare

Kapak: Ömer Erduran

ISBN 975-14-0234-4

BİRİNCİ BASIM: Aralık, 1984
ON BİRİNCİ BASIM: Şubat, 2006

Kitabın bu basımı 2000 adet olarak yapılmıştır.

Remzi Kitabevi A.Ş., Selvili Mescit Sok. 3, Cağaloğlu 34440, İstanbul
Tel (212) 520 0052 Faks (212) 522 9055
www.remzi.com.tr post@remzi.com.tr

Remzi Kitabevi A.Ş. tesislerinde basılmıştır.

ROMEO ve JULIET

TRAGEDYASI ÜZERİNE

Dört yüz yıldan bu yana, parlaklığından bir şey yitirmeden günümüze gelen Shakespeare'in romantik tragedyası, *Romeo ve Juliet,* aslında doğuda batıda, kuzeyde güneyde, birçok ülkenin halk öyküleri içinde yer alan, bilinen bir aşk temasını ele alır. Birbirine düşman iki ailenin gençlerinin birbirlerini sevmesi aslında çok işlenmiş bir temadır. Bu temanın ortaya çıkaracağı konu da nerede olursa olsun aşağı yukarı aynı olacaktır. Ancak bir yapıtın ölmezliği işin öyküsünde değil, o öykünün yazarı tarafından ele alınışında varolur. Hele sahne yapıtında, dil, üslup, biçim kadar, o öykünün dramatik değeri de önemlidir. Shakespeare, kâğıt üzerinde olduğu kadar, sahne üzerinde de, evrensellik boyutlarını getiren içerik kadar, dramatik aksiyonu da en etkin biçimde ortaya çıkarmıştır. Bu oyunda, yalnızca iki gencin umutsuz aşkları değil, her yaştaki insanın birbirine olan davranışındaki insanı derinden sarsan ilişkileri de önemlidir. Bu oyun yalnızca Romeo ve Juliet'le değil, büyüğünden küçüğüne bütün karakterlerin sahne üzerinde iyi işlenmesiyle anlam kazanır. Sahnede bir iki dakika görünen çalgıcıların teki bile bu insan ilişkileri açısından, en büyüğü kadar önemlidir.

Romeo ve Juliet tipik bir Rönesans oyunudur. Rönesans sanatçılarının, düşünürlerinin resimde, yontuda, mimarlıkta ve felsefede ortak özellikleri olan uyum, denge, simetri anlayışı bu oyunda da vardır. Elbette Shakespeare ne kuramcıydı, ne akademisyendi, ne de bilim adamıydı; ama içinde yaşadığı çağın atmosferini yaşayan büyük bir yazardı. O, uyum, denge ve simetri ya da bir Rönesans bulgusu olan perspektif üzerinde çalışmamıştır, ama bunların tümü de onun bu oyununda vardır; karakterlerinin çevresindeki dünyanın dokusunu, hem psikolojik, hem de tiyatral açıdan derin bir perspek-

tif ile inandırıcı bir biçimde verebilmiştir. Aynı zamanda bilim adamı olmayan bütün büyük Rönesans sanatçılarında görüldüğü gibi, Shakespeare'in son derece insancıl sahneleri, mekanik perspektifle odaklanmaz, ama bunun yerine şiirsel bir yokolma noktasında, tıpkı göz erimindeki uzak dağların bulutlardan ayırt edilemeyişleri gibi, "şeyleri" ufak ve seçilemez duruma getirir. Büyük Rönensans ressamlarının ve ozanlarının eriştikleri gerçek Rönesans perspektifi yapay ve kesin bir teknik değil, ama dünyada olmanın yüceltilmiş bilinciyle dramatik bir biçimde özetlenen insanlığın yazgısıdır. İşte bu yoğun perspektif bilinci ile Shakespeare'in oyunlarının kendine özgü bir iklimi ve manzarası, egemen ve yinelenen simgeleri vardır. Bu da bir elektrik kıvılcımı gibi çakıp sönerek kendine özgü dramatik anlamı getirir.

Shakespeare'in gençlik dönemi oyunlarından biri olan *Romeo ve Juliet*'te orantıları kesin çizgilerle belli olan, az sayıda sahneye sığdırılmış mekanik bir kısaltma izlenir. Rönesans başlangıcında izlenen geometrik oranlama, bu oyunun çevre düzeninde hissedilir. Oyunun, bir sahne dışındaki bütün sahneleri Verona surları içinde geçer. Verona'nın alanları, sokakları, bahçeleri, evleri, geometrik çözümlemelerle orantılanan İtalyan ressamlarının resimlerindeki perspektif gibi ölçülüdür. Olay dizisindeki karşıtlı hareketler simetriktir. Dramatik illüzyon ise oldukça "naive" bir biçimde, perspektifi zorlayarak ve dolayısıyla orta mekânı zayıflatarak kazanılmıştır. Oyunun mekaniği çok belirgindir: Romeo, Paris ve Mercutio ile oranlanmıştır; Juliet, Rosalinde, Dadı ve Lady Capulet ile; Tybalt, Benvolio ile ölçüye alınmıştır. İlişkiler de bu geometrik oranlama içindedir: Romeo'nun aşkı ve yarı heroik görünüşü, Paris'in aristokratik sevgi gösterisi ile karşıtlanmıştır; Romeo'nun şiddetli istekleri, Rahip'in sağduyusu ve bir saray adamının donuk çabalarıyla dengelenmiştir. Hatta oyundaki değer kavramları bile bu simetrik dokuyla ortaya çıkmıştır: Aşk - nefret, romantik aşk - kibar aşk, atılganlık - ölçülülük, hoşgörü - katılık, mutluluk - keder, saflık - şehvet, gündüz - gece, uyku - ölüm, Montagu - Capulet gibi... Romeo'nun Mantua'ya sürülmesi, Rönesans resimlerindeki bir pencerenin manzaraya açılması gibidir; başka deyişle, kurgu olarak bir

derinlik getirmez. Trajik zaman kırk iki saatin içine sıkıştırılmışır. Verona'daki olayların kısaltılmış olmasından dolayı tam bir bütünlüğe, başka deyişle, *Macbeth*'te olduğu gibi, gizemli boyutlara yönelemeyiz.

Rönesans ressamlarında izlediğimiz bir başka özellik de, ön plan ile gerideki derin oylum arasındaki dramatik uyumsuzluktur. Bu oyunda da Mercutio, perspektifi ortaya çıkaran atmosferin uyumsuz bir öğesidir. Nitekim, oldukça erkenden de sahneden çekilir. Romeo ve Juliet'in ilişkisindeki trajik akım içinde Mercutio bir zümrüdüanka kuşudur. O, Verona'da olagelenlerin kurgusuna uymaz ve onun için de bu kurgunun dışında kalır, "Tanrı belasını versin her iki ailenin de!" diyerek ölür. Bu ön ile arka planın, yani perspektifin uyumsuzluğu, Shakespeare'in olgunluk dönemi oyunlarında kesin ve anlamlı bir uyuma dönüşmüştür. Ancak şunu da belirtmek gerekli, Shakespeare, dehası ile bu uyumsuzluğu, dramatik etki açısından oyunun lehine çevirmesini bilmiştir. Mercutio, aşkın yarı karanlıkta geçtiği bir oyunda, bir ışık, anlamı olan bir aydınlıktır. Oyunun perspektifi içindeki uyumsuzluğu yoluyla, biz bu romantik tragedyadaki insana ilişkin özellikleri daha iyi kavrarız. Mercutio'nun yanında, Romeo'nun acılarla dolu yolu daha çok göze görünmeye başlar. Kısacası, Mercutio, bu romantik ilişkinin tersinleme yoluyla açımlanmasıdır.

Bir Rönesans ressamının gölge ve ışık düzeni nasıl içeriğin anlamını pekiştirirse, Shakespeare'in bu oyunundaki ışığın kullanımı da öyledir. Bu oyunda ışık imgesi açısından iki karşıt mekân vardır: Bunlardan biri, Romeo ve Juliet'in birlikte oldukları sahnelerdeki yarı karanlık (ay ışığı, yıldızlı gece, meşalelerle aydınlatılmış salon, Rahip'in loş hücresi, Capulet'lerin meşale ile aydınlatılan mezarı gibi), öbürü de, bu iki âşığın birlikte olmadıkları, Romeo' nun ya da Juliet'in başkalarıyla oldukları sahnelerdeki gün ışığı. Aynı şekilde, her ikisinin de bulunmadığı sahneler ışıklı yerlerde geçer. Romeo, Rosalinde'in aşkıyla yanıp tutuşurken, gittiği Capulet'lerin balosunda Juliet'i ilk kez gördüğünde, çarpılır ve "Parıldamayı öğretiyor bütün meşalelere," demekten kendini alamaz. Romeo ise Juliet için, "Gecenin içinde gün ışığıdır". Her iki sevgili de

birbirlerini göz kamaştıran bir ışık olarak görür; çünkü her ikisi de hep yarı karanlıktadırlar. Romeo için Juliet, "doğudan yükselen güneş"tir. Birbirlerini cennetteki parlak yıldızlara benzetirler; Romeo, Juliet'ten sözederken şöyle der:

"Tüm göklerin en güzel yıldızlarından ikisi,
Yalvarıyorlar onun gözlerine işleri olduğundan:
Biz dönünceye dek siz parıldayın diye.
Gözleri gökte olsaydı, yıldızlar da onun yüzünde;
Utandırırdı yıldızları yanaklarının parlaklığı,
Gün ışığının kandili utandırdığı gibi tıpkı."

Bu sözlerden sonra, sevgisinden gelen büyük bir coşkuyla, duygularını şöyle noktalar:

"Öyle parlak bir ışık çağlayanı olurdu ki gözleri gökte
Gece bitti sanarak kuşlar cıvıldaşırdı."

Juliet'in Romeo'ya yönelişi de aynıdır. Her ikisi de, ay ışığı ile gümüşlenmiş yıldızlı bir gecede konuşurlar. Juliet balkonda, Romeo balkonun altındadır. Ama her ikisi de birbirlerine olan duygularını ışığa duydukları özlemi dile getirecek biçimde imgeler kullanarak açıklarlar. Juliet için Romeo hep gece gelen, ama ışık getiren biridir. Rahibin hücresinde gizlice evlendikten sonra, Juliet, Romeo'yu beklerken geceye şöyle yönelir:

"Bana Romeo'mu ver; sonra öldüğünde
Al da küçük yıldızlara böl onu;
Onlar göğün yüzünü öyle bir süsleyecektir ki,
Bütün dünya gönül verip geceye,
Tapmayacaktır artık o muhteşem güneşe."

Romeo, güneşten bile parlak bir ışıktır Juliet için. Romeo'ya gönderdiği dadıyı sabırsızlıkla bekleyen Juliet, yine ışıkla ilgili bir imgeye yönelir:

"Loş tepeler üzerinden sürüp dağıtan gölgeleri,
Güneş ışınlarından on kez daha hızlı,
Süzülerek uçup giden düşünceler olmalı."

Sevgililerin birbirlerini binbir çeşit ışık imgesiyle betimlemesi ya da ışık özlemi diyebileceğimiz bir duygu alışverişi içinde bulunmaları onların bir açıdan yarı ışıkta kalmalarının da sonucudur. Romeo, Juliet'i ilk gördüğünde Capulet'lerin sarayında bir balo verilmektedir. Salon meşalelerle aydınlatılmıştır. Meşalelerin titrek ışıkları duvara vurmuştur (yarı ışık). Romeo ve Juliet'in ikinci karşılaşmaları, ay ışığı altında olur (yarı ışık); Romeo aynı gece Capulet'lerin bahçesine gizlice girer, Juliet ise balkondadır. Bundan sonraki karşılaşmaları, onları nikâhlayan Rahip'in loş hücresindedir (yine yarı ışık). Evlendikleri günün gecesi, Romeo, Juliet'in odasına bir ip merdivenle çıkar. Odada mum ışığı vardır, pencereden ay ığışı vurur (yine yarı ışık). Bundan sonra olaylar hızla gelişir ve Romeo ve Juliet, birbirinden habersiz Capulet'lerin aile mezarlığında bir meşalenin ölgün ışığında sonsuza dek buluşurlar.

Bu oyun, yarı karanlıkta yaşamış olan ve onun için de gelecekleri olmayan genç âşıkların tragedyasıdır. Bu tragedyanın bir an parıldayıp sönen ışıkları da Mercutio, Dadı ve Peter'dir. Her biri de kendi ölçüleri içinde, bu yaşamın dolaylı yoldan yorumlayıcılarıdırlar. Rahip ise, sağduyusu, gerçekçiliği ve duyarlığı ile evrensel olan, insan olmanın diyalektiğini içeren bir oyun kişisidir. O, o dönemin ahlak anlayışına göre suç işlemiş bir günahkârdır, ama evrensel değerler açısından olumlu ve doğru olanı yapmış olan bir insandır.

Romeo ve Juliet tragedyası, yüceltilmiş diline, romantik atmosferine karşın, insan ilişkilerini gerçekçi bir anlayışla ortaya çıkaran büyük bir sahne şiiridir.

*
* *

Bu oyunun 1597'de basılan ilk metni yanlışlarla doluydu, kısaltılmıştı. Ezberden yazılmış ve birçok sahne, ki bunlardan biri

Dadı'nın bazı konuşmalarını kapsıyordu, atlanmıştı. Metin yeni baştan ele alınarak düzeltilmiş, eksikleri tamamlanmış olarak 1599 yılında yeniden basıldı. Gerçi bu nüsha basılırken birinci baskıya da başvurulduğu olmuştu, ama ikinci baskı güvenilecek bir duruma getirilmişti. Shakespeare bilgini Kittredge'e göre, ikincisinde de bazı baskı hataları vardı. Bunlar da sonradan birinci baskıya bakılarak düzeltildi. Üçüncü baskı 1609 yılında gerçekleştirildi; dördüncüsü de tarihsiz olarak yayımlandı. Ama bunlar içinde güvenilecek olan 1599'da yapılan ikinci baskıdır.

Bu oyunun yazılış tarihi belli değildir. Dadı'nın oyundaki bir konuşmasına dayanıp oyunun 1591'de yazıldığını savunanlar olmuştur. Dadı, 1. perdenin 3. sahnesinde: "O büyük depremden on bir yıl geçti," der; kayıtlara göre de 6 Nisan 1580 tarihinde büyük bir deprem olmuş ve bütün Londra seyircileri panik halinde tiyatroları boşaltmışlardı. Bu olaya dayananlar böylece oyunun 1591'de yazıldığı fikrine kapılmışlardır. Ancak Shakespeare bilginleri, üslup ve kişileştirmeye bakarak, bu oyunun "lirik dönem" denilen 1595 yılında yazılmış olacağı üzerinde birleşiyorlar.

Shakespeare'in bu oyun için esinlendiği kaynak, 1563'te genç yaşta boğularak ölen Arthur Broke (ya da Brooke) adlı ozanın 1562 yılında yazdığı *Romeus and Juliet* adlı şiirdir. Bu ozan da şiirine kaynak olarak Boisteau'nun Fransızca öyküsünü almıştı. Boisteau ise bu öyküyü Bandello'nun İtalyanca öyküsünden aktarmıştır. Ayrıca, Shakespeare'in bu oyununun Luigi Groto'nun *La Hadriana* oyununa benzer özellikleri de vardır. Shakespeare, Broke'un şiirinden esinlenirken olay dizisinde birçok yeri kendine göre değiştirmiştir; örneğin bunlardan biri, Broke'un şiirinde Mercutio diye bir karakterin olmayışıdır. Bu şiirde Romeo saldırgandır ve Tybalt'ı öldürür. Oyunda ise dövüşmeyi istemeyen Romeo, çok sevdiği arkadaşı Mercutio, Tybalt tarafından öldürüldüğü için dövüşmeye zorlanır ve bu arada Tybalt'ı öldürür. Broke'un şiirinde, Romeo, sevimli bir delikanlının, sabit fikirle çılgınlığa varan davranışlarını yansılarken, Shakespeare, Romeo karakterine daha insancıl ve nesnel özellikler getirmiştir. Yine Broke'un şiirinde Juliet, ailesini ve dadısını aldatan, günah dolu bir genç kızdır. Oysa, Shakespeare bu

karakteri de olay dizisi içindeki mantıklı yerine oturtmuştur.

Romeo ve Juliet olay dizisinin uzun ve karmaşık bir öyküsü vardır. Efes'li Ksenofon'un *Efesiaca* adlı oyununda, oyunun kadın kahramanı Anthia —asıl kocasından çeşitli entrikalar yüzünden ayrı düştüğü sırada, ailesi tarafından evlendirilmek istenmesi karşısında, günaha girmemek için— bir doktordan öldürücü bir zehir ister. Doktor, öldürücü zehir yerine, onu uzun süre uyutacak bir şurup verir. Anthia uyandığında, kendini bir mezarda bulur. Bu kez açlıktan ölmek üzereyken, onu haydutlar bulurlar ve oradan çıkarırlar. Çeşitli serüvenlerden sonra Anthia ile kocası birbirlerine kavuşurlar. Buna benzer başka bir olay dizisi, Iamblichus Syrus'un *Babyloniaca* adlı öyküsüdür. Bu da, yukardakinden bir yüz, yüz elli yıl önce, İ.S. II. yüzyılın ortalarında yazılmıştır. Romeo ve Juliet olay dizisine birçok ülkenin öykü geleneğinde rastlamak hiç de zor değildir. İtalyan halk edebiyatında olduğu kadar, öteki Avrupa ülkelerinin geleneklerinde de bu temaya rastlanabilir. Anadolu halk edebiyatı içinde de bu olay dizisinin varyantlarını bulmak mümkündür.

*
* *

Bu oyunu Türkçeye çevirirken dikkat ettiğim bazı noktaları kısaca açıklamak isterim. Bilindiği gibi, çeviri için her şeyden önce güvenilir bir metin gereklidir. Özellikle, Shakespeare döneminin İngilizcesi ile bugünün İngilizcesi arasındaki fark da düşünülecek olursa... Bugün de yaygın bir biçimde kullanılan birçok İngilizce sözlük, Shakespeare döneminde çok ayrı anlamlara geliyordu. Hele Shakespeare'in iki anlamlı sözcükleri çok ustaca kullandığı da göz önüne alınınca, çeviriye yardımcı olacak açıklamalı bir metnin gerekliliği de ortaya çıkar. Bunun için iki ünlü Shakespeare bilgininin açıklamalı metinlerini seçtim: Peter Alexander'ın ve G. L. Kittredge'in derledikleri *Romeo ve Juliet* metinleri bu çeviriye modellik ettiler.

Bu güvenilir metinlerle yola çıktıktan sonra, çeviri için şu ilkeleri saptadım: 1 — Oyunun manzum ve düzyazı bölümlerini değiş-

tirmeden, sahne dili için gerekli olan konuşma kolaylığını sağlamak, 2 — Oyuncunun sahne tasarımına yardımcı olmak için replikllerdeki anahtar sözcükleri ve hareket üreten sözcükleri yerinde kullanmak, 3 — Manzum bölümlerde yapay, zorlayıcı uyaklara gitmemek. Bir açıdan oyunu sahneye koyarmış gibi çevirmeye çalıştım. Sahnelerin, durumların ve anların atmosferini, karakterlerini, psikolojik ilişkilerini, karakter özelliklerini bir yönetmen gibi düşünerek bu işi başarmaya çabaladım. Başardım mı, başaramadım mı, bunu sahnedeki uygulama gösterecektir.

Özdemir NUTKU
1984

Bu güzel oyunu çevirme huzurunu bana sağlayan sevgili eşim ve kızıma.

KİŞİLER

KORO	
ESCALUS	Verona Prensi
PARİS	Prensin akrabası olan genç bir kont
MONTAGUE CAPULET	Birbiriyle kavgalı iki ailenin başları
BİR YAŞLI	Capulet ailesinden
ROMEO	Montague'nun oğlu
MERCUTIO	Prensin akrabası ve Romeo'nun arkadaşı
BENVOLIO	Montague'nun yeğeni ve Romeo'nun arkadaşı
TYBALT	Lady Capulet'in yeğeni
RAHİP LAWRENCE RAHİP JOHN	Fransisken mezhebinden
BALTHASAR	Romeo'nun uşağı
ABRAHAM	Montague'nun uşağı
SAMPSON GREGORY	Capulet'in uşakları
PETER	Juliet'in dadısının uşağı
BİR ECZACI	
ÜÇ ÇALGICI	
BİR SUBAY	
LADY MONTAGUE	Montague'nun karısı
LADY CAPULET	Capulet'in karısı
JULIET	Capulet'in kızı
DADI	Juliet'in dadısı

Verona halkı; Her iki ailenin soylu akrabaları; Maskeliler; Meşaleciler; Koruyucular; Nöbetçiler; Uşaklar ve Hizmetçiler.

ÖNOYUN

KORO

Sahnemizi açtığımız şu güzel Verona'da
Soylulukta birbirine denk iki aile
Eski bir düşmanlıktan gelen yeni bir kavgada;
Yurttaş kanı yurttaş elini lekeler burada.
İşte ölümcül döllerinden bu iki ailenin
Doğar yıldızları sönük iki talihsiz sevgili,
Yürek parçalayan acı yazgılarıyla bu iki genç
Ölümleriyle toprağa gömer büyüklerin kinini.
Ölümle mühürlenen aşklarının izlediği seyir
Ve kimsenin değiştiremeyeceği, çocuklarının
Yokolmasıyla son bulan ana babaların öfkesi,
Sahnemizin iki saat sürecek trafiğidir.
Söylediklerimizi dinlerseniz sabırla
Söylemediklerimizi de görürsünüz oyunda.

BİRİNCİ PERDE

Birinci Sahne

(Verona, Bir alan)

(Capulet'lerin uşakları Sampson ve Gregory kılıç ve kalkanla girerler.)

SAMPSON

Gregory, şunu bil ki, bu hakaretlerin altında kalamayız.

GREGORY

Kalamayız, kalırsak belimiz kırılır.

SAMPSON

Anladın mı, kafamız kızarsa çekeriz kılıçları.

GREGORY

Çekeriz elbet. Sağ kaldıkça sen boynunu celladın ilmiğinden çekmeye bak!

SAMPSON

Yoo, kızarsam şimşek gibi vururum.

GREGORY

Ama vuracak kadar da çabuk kızmazsın.

SAMPSON

Montague'lerin bir köpeği beni kızdırmak için yeter de artar bile.

GREGORY

Kızmak, yerinde duramamaktır; yiğit olan durup dayanır; demek ki, sen kızdın mı tabanları yağlayacaksın.

SAMPSON

O evin bir köpeği bile dayanmam için kızmama yeter. Montague'lardan bir erkek ya da bir kadın görmem yeter, duvara yakın yürürüm.

GREGORY

Korkaksın da ondan! Korkaklar duvara yakın gider!

SAMPSON

Haklısın. Kadınlar güçsüz yaratıklar olduklarından hep duvara itilirler. Ama ben Montague'ların erkeklerini duvardan itip kızlarını dayarım oraya.

GREGORY

Nasıl yapacaksın bunu? Kavga iki efendiyle, iki tarafın uşakları arasında...

SAMPSON

Hepsi aynı kapıya çıkar; bakmam gözlerinin yaşına; erkeklerle dövüştükten sonra kızların canına okur, uçururum başlarını.

GREGORY

Kızların başlarını da mı?

SAMPSON

Evet, kızların ya da kızlıklarının... Artık nasıl anlarsan!

GREGORY

Nasıl duyarlarsa, öyle anlasınlar seni.

SAMPSON

Ben dayandıkça, duyarlar beni; herkes bilir ne yaman bir et parçası olduğumu.

GREGORY

İyi ki balık değilsin, olsaydın muhakkak çiroz olurdun. Hadi çıkar aletini bakalım. İşte Montague'lardan iki kişi geliyor!

(İki uşak daha girer. Abraham ve Balthasar.)

SAMPSON

Çıkardım aletimi işte; sen başla, ben arkandayım.

GREGORY

Nasıl yani? Arkanı dönüp tüyecek misin yoksa?

SAMPSON

Merak etme!

GREGORY

Merak ediyorum.

SAMPSON

Bırak onlar başlasınlar; yasa bizden yana olsun.

GREGORY

Suratımı asacağım yanlarından geçerken, neye yorarlarsa yorsunlar.

SAMPSON

Cesaret edebilecekler mi bakalım: Ben de onlara başparmağımı ısıracağım; buna katlanırlarsa rezil oldular demektir.

ABRAHAM

Hey bana baksana! Başparmağını bize mi ısırıyorsun?

SAMPSON

Evet, başparmağımı ısırıyorum.

ABRAHAM

Peki, bize mi ısırıyoruz başparmağını?

SAMPSON

(Gregory'e) Evet dersem, yasa bizden yana mı?

GREGORY

Hayır!

SAMPSON

Hayır, size ısırmıyorum başparmağımı. Ama başparmağımı da ısırıyorum.

GREGORY

Kavga mı çıkartmak istiyorsun?

ABRAHAM

Kavga mı? Yooo!

SAMPSON

Kavga istiyorsan hadi, ben hazırım! Efendim, en az senin efendin kadar soyludur.

ABRAHAM

Daha soylu da değil.

SAMPSON

Öyle olsun!

(Benvolio girer.)

GREGORY

(Sampson'a) Daha soyludur, de! Bak efendimizin akrabalarından biri geliyor.

SAMPSON

Elbette daha soylu!

ABRAHAM

Amma da attın şimdi!

SAMPSON

Erkekseniz çekin kılıçlarınızı. Gregory, unutma o yaman vuruşunu.

(Kapışırlar.)

BENVOLIO

Ayrılın budalalar! *(Kılıcıyla kılıçlarına vurur.)* İndirin kılıçlarınızı. Farkında değilsiniz yaptığınızın.

(Tybalt girer.)

LYBALT

Ne o, şu yüreksiz uşak parçalarına kılıç mı sallıyorsun yoksa!
Dön Benvolio, dön de gör ölümünü, bak bana!

BENVOLIO

Niyetim barıştırmak, tut kılıcını kınında,
Ya da benimle birlikte kullan bu adamları ayırmakta!

LYBALT

Hem çekmişsin kılıcını, hem söz ediyorsun barıştan,
Nasıl tiksinirsem cehennemden, Montague'lerden ve senden
Öyle tiksinirim bu sözden. Kendini kolla, ödlek!

(Vuruşurlar.)

(Bir Subay ve halktan üç dört kişi sopa ve mızraklarla girerler.)

SUBAY

Ey vatandaşlar, sopalılar, baltalılar, mızraklılar!
Vurun, bastırın şunları!

HALK

Kahrolsun Capulet'ler, kahrolsun Montague'ler!

(Yaşlı Capulet cüppesiyle ve karısıyla girer.)

CAPULET

Bu ne gürültü? Heey, uzun kılıcımı verin bana!

LADY CAPULET

Kılıç da ne oluyor? Verin bir koltuk değneği şuna!

CAPULET

Kılıcımı diyorum! Geliyor Montague, geliyor ihtiyar
Beni aşağılamak için, üstelik elinde bir de kılıç var.

(Yaşlı Montague karısıyla girer.)

MONTAGUE

Alçak Capulet seni! Bırakın beni, tutmayın!

LADY MONTAGUE

Bir adım bile düşmana yaklaşmayacaksın!

(Prens Escalus, maiyetiyle girer.)

PRENS

Serkeş uyruklar, barış ve dirliğin düşmanları,
Komşu kanıyla kılıçlarını kirletenler,
İşitmiyor musunuz? Heey, size söylüyorum be herifler!
Damarlarından fışkıran mor fıskıyelerde
Kötü niyetli öfkenin ateşini söndüren serseriler!
İşkencenin acısını tatmak istemezseniz eğer
Atın kanlı ellerden hışımla sallanan silahları
Dinleyin kızgın prensinizin buyruklarını!
Siz Capulet ve Montague; bir hiç yüzünden çıkardığınız
Kavgalarınız üç kez dirliğini bozdu sokaklarımızın;
Yaşlı başlı yurttaşları Verona'nın, atarak bir yana
Kendilerine yaraşan ağır süslü giysilerini
Barışla paslanmış ellerine eski mızraklarını alıp
Kullanmak zorunda hissettiler kendilerini
Bastırmak için sizin uğursuz kininizi.
Bir daha bozarsanız sokaklarımızın barışını siz
Bunun bedelini canlarınızla ödeyeceksiniz!
Bu seferlik hepiniz dağılın hemen
Sen Capulet, benimle geleceksin,
Sen de öğleden sonra Montague
Kararımı öğrenmek için bu konuda
Her zamanki yargı yerine, Freetown'da
Bir daha söylüyorum: Hemen dağılsın canını sevenler!

(Montague, karısı ve Benvolio'dan başka herkes çıkar.)

MONTAGUE

Kim tazeledi bu eski kavgayı?
Konuş yeğenim, başladığında burada mıydın?

BENVOLIO

Hasmımızın uşakları sizinkilerle
Vuruşmaktaydılar buraya geldiğimde
Tam kılıcımı çekmiştim ki, ayırmak niyetiyle
Öfkeli Tybalt geldi çekilmiş kılıcıyla
Alçaltıcı sözler savurup kulaklarıma
Döndürdü kılıcını, biçmeye çalıştı rüzgârı
İncinmedi rüzgâr kılıç vuruşlarından ama
Küçümseyerek yalnızca ıslık çaldı.
Düello ederken biz, hamleler, vuruşlarla
İki tarafın kavgasına katıldı halk da
Derken Prens geldi, el koydu olaya.

LADY MONTAGUE

Ya Romeo nerede, gördünüz mü bugün onu?
İyi ki bu kavgada Romeo'm yoktu.

BENVOLIO

Efendim, o tapınılası güneş süzülmeden
Bir saat önce doğunun altın penceresinden
Huzursuz gönlüm sürüklemişti beni kent dışına
Orada, kentin batısındaki akçağaçların altında,
Yürürken alacakaranlıkta, rastladım oğlunuza.
Yürüdüm ona doğru, ama geldiğimi görünce
Dalıverdi hemen korunun derinliklerine.
Kendimi onun yerine koydum ben de
Düşünceliyken insan yalnızlığı sevdiğinden
Ben bile yorgun benliğime fazla geldiğimden
Onunkine değil, kendi gönlüme uydum,
Benden kaçandan kaçtım seve seve.

MONTAGUE

Kaç sabah ona, orada rastlamışlar
Gözyaşlarıyla taze sabah çiylerini çoğaltırken,
Ve bulutlara bulutlar katarken derin ahlarla;
Ama herkese yaşama sevinci veren güneş,
Kaldırmaya başlarken en uzak yerlerinde doğunun
Gölgeli perdelerini Şafak Tanrıçası'nın yatağından;
Işıktan eve kaçıp kapanıyor odasına oğlum,
Çekip perdelerini güzelim gündüze kilit vuruyor,
Kendine uydurma bir gece yaratıyor.
Bu gidiş iyi öğütlerle giderilmedikçe
İşin sonu karanlık ve uğursuz bence.

BENVOLIO

Bilir misiniz, soylu amcacığım, nedenini?

MONTAGUE

Bilmiyorum, ondan öğrenemediğim gibi.

BENVOLIO

Onu hiç çektiniz mi sorguya?

MONTAGUE

Kendim de çektim, başka dostlar da...
Ama o, kendine saklıyor bütün duygularını,
Doğru mu yapıyor bilemem — öğrenmek çok zor
Öylesine kapalı, bir şey söylemekten öylesine sakınıyor
Sorgulardan, araştırmalardan uzak tutuyor kendini,
Tatlı yapraklarını havaya açamadan
Güzelliklerini güneşe sunamadan
Kıskanç bir kurdun kemirdiği bir tomurcuk gibi.
Nereden geldiğini bilseydik kederinin
Seve seve bulurduk devasını derdinin.

(Romeo girer.)

BENVOLIO

İşte geliyor bakın. Lütfen siz çekilin.
Ya derdini öğrenir, ya da azarı yerim.

MONTAGUE

Dilerim, kaldığına değer, öğrenirsin gerçeği
Gel hanım çıkalım haydi!

(Montague ile karısı çıkarlar.)

BENVOLIO

Günaydın kuzenim!

ROMEO

Gün erken mi o kadar?

BENVOLIO

Dokuzu henüz vurdu.

ROMEO

Amma da uzun geliyor bu kederli saatler.
Çabucak uzaklaşan babam mıydı buradan?

BENVOLIO

Evet. Nedir Romeo'nun saatlerini uzatan keder?

ROMEO

Saatleri kısaltacak şeyin bende olmaması.

BENVOLIO

Âşık mısın yoksa?

ROMEO

Dışarsında kaldım...

BENVOLIO

Aşkın mı?

ROMEO

Sevgisinden oldum sevgilimin.

BENVOLIO

Ah, uzaktan nazik görünen aşk
Nasıl da acımasız ve kaba denendiğinde!

ROMEO

Ah sevgi, gözleri bağlıyken bile
Nasıl da görür, yolunu seçer dilediğince!
Nerede yiyelim? Yine kavga mı oldu burada?
Hayır anlatma, duydum olanları.
Neler doğuyor nefretten, ama daha çoktur sevgiden doğan
Ey kavgacı sevgi! Sevilen nefret!
Ey ağır hafiflik! Ağırbaşlı uçarılık!
Ey hiçten yaratılan her şey!
Uyumlu biçimlerin, biçimsiz kargaşası,
Kurşun tüy, parlak duman, soğuk ateş, sayrılı sağlık!
Hep uyanık uyku... Bunların hiçbiri değil.
Bu sevgiyi duyarım, ama haz duymam ondan.
Gülmeyecek misin?

BENVOLIO

Hayır kuzenim, yeğ tutarım ağlamayı.

ROMEO

Ne diye canım?

BENVOLIO

O canını sıkan derdine.

ROMEO

Ne yaparsın, böyledir çilesi aşkın,
Taş gibi oturmuş bağrıma acılarım.
Benimkine katılınca senin de üzüntülerin
Büsbütün artıyor derdim, kararıyor gönlüm.
İç çekişlerin buğusuyla yükselen bir dumandır sevgi
Duman dağılınca, tutuşan bir ateş olur âşıkların gözlerinde
Keder indi mi bir kez âşıkların gözyaşlarıyla beslenen bir deniz

oluverir
Başka ne olabilir? En akıllıca çılgınlık,
Soluk kesen bir zehir ve bir panzehir ölümden kurtaran.
Hoşça kal kuzenim!

BENVOLIO

Dur, ben de geliyorum.
Kırarsın beni, bırakıp gidersen.

ROMEO

Yitirdim kendimi; burada değilim ben
Bu Romeo değil, o başka bir yerde.

BENVOLIO

Hadi söyle bana: Kimi seviyorsun sen?

ROMEO

Acı duymamı istersen söyleyeyim.

BENVOLIO

Acı çekme, ama söyle bana kim?

ROMEO

Hasta adama vasiyetname yazdırmak
Ölümünü hızlandıran bir şey olur ancak.
Açıkçası kuzenim, bir kadını seviyorum.

BENVOLIO

Hedeften vurmuşum, âşıksın derken.

ROMEO

Yaman nişancısın! Sevdiğim de çok güzel!

BENVOLIO

Güzel hedef tez vurulur, kuzenim.

ROMEO

İşte şimdi ıskaladın ama!
Aşk tanrıcığı Cupid'in oku işlemez ona,
Bakire Tanrıça Diana'nın zekâsıyla donanmış
Ve iffetten bir zırh ile korunup silahlandığından
Etkilenmiyor aşkın çocukça oklarından,
Yılmıyor sevgi sözleriyle kuşatılmaktan,
Saldırgan gözlerin bakışlarından yok hiç çekinmesi,
Ermişleri baştan çıkaran bir kucak altına yumuyor gözlerini
Güzellikte zengin, ama yoksul da sayılır
Ölünce çünkü güzelliğiyle birlikte gidecek varı yoğu.

BENVOLIO

Kız kalmaya and içmiş desene.

ROMEO

Öyle, bu tutumluluğu sürüklüyor onu israfa
Onun zorbalığından aç kalan güzellik çünkü
Süremez oluyor gelecek kuşaklara.
Çok güzel, çok akıllı, çok akıllıca güzel.
Sevaba girmek için kırıyor umudumu,
And içmiş sevmemeye; bu andla yaşayan ölüye döndüm,
Yaşıyorsam eğer bu andı bildirmek için.

BENVOLIO

Beni dinle ve onu düşünme, unut!

ROMEO

Öğret bana, nasıl unutulur düşünmek?

BENVOLIO

Özgür kıl gözlerini; başka güzellere bak!

ROMEO

Güzelliği o zaman daha çok çıkar ortaya
Güzellerin yüzünü örten mutlu maskeler

Kara olduğu için gizlediği kişiler
Bakana güzelmiş gibi gelirler.
Sonradan kör olan âşık unutamaz
Daha önce gördüğü değerli hazineyi.
Eşsiz güzellikte bir kadın göster bana,
Ancak vesile olur anımsatmaya
Kimin ondan de güzel olduğunu.
Öğretemezsin bana unutmayı.
Hoşça kal.

BENVOLIO

Ya öğreteceğim, ya da gözüm açık gidecek.

İkinci Sahne

(Bir sokak.)

(Capulet, Kont Paris, aynı zamanda Soytarı olan Uşak girerler.)

CAPULET

Montague de söz vermiş benim gibi,
Cezalarımız aynıymış; bence güç değil zaten
Barışı korumak biz yaşlılar için.

PARİS

İkinizin de şanlı bir geçmişi var,
Yazık böyle kavgalı yaşamanız uzun yıllar.
Neyse efendimiz. Önerime ne dersiniz?

CAPULET

Önce de söylediğim gibi size;
Kızım yabancısı dünyanın henüz,
Daha geçtiğini görmedi on dört baharın.
Hele iki yaz daha gururla solup gitsin de
Kızımız gelinlik çağa geldi diyelim biz de.

PARİS

Ondan daha gençleri mutlu anneler oldu.

CAPULET

Öyle erken evlenen ama tez bozulur.
Ondan başka, toprak yuttu tüm umutlarımı
Dünyalığımın tek mirasçısı odur.
Ona kur yap, nazik Paris, gönlünü kazanmaya çalış;
Dileğim, onun isteğinin bir parçasıdır ancak.
Kabul ederse kızım, onun seçme sınırları içindedir
Benim onayım ve destekleyici oyum.
Her zamanki şölenlerimden birini veriyorum bu gece
Sevdiğim birçok dostu çağırdım evime
Konuklarımdan biri de siz olun Paris,
Başım üstünde yeriniz, şölenimi
Daha da zenginleştirecek varlığınız
Bu gece, yerde yürüyen, ama göğü aydınlatan
Nice yıldızlar göreceksiniz fakirhanemde.
Nasıl bir coşku duyarsa tutkulu gençler,
Topallayan kışın ardınca gelen
Renk renk giysilere bürünmüş Nisan'ı görünce,
Öyle bir haz duyacaksınız siz de
Taze, dişi goncalar arasında bu gece.
Hepsini dinleyin, görün hepsini,
Uygun olanı seçin kendinize;
Böyle çevrenizde bir sürü güzel peri,
Kızım, onlar arasında, kalabalıktan biri.
Hadi gidelim.

(Uşağa bir kâğıt vererek.)

Al oğlum,
Güzel Verona'yı dolaş baştan başa
Adı burada yazılı olanları bul da, söyle
Evim ve konukseverliğim açık herkese.

(Capulet ve Paris çıkarlar.)

UŞAK

Adları burada yazılı olanları bulacakmışım ha! Kunduracı me zurasıyla, terzi kundura kalıbıyla, balıkçı kalemi, ressam da ağları ile uğraşmalıymış meğer. Bense bu kâğıtta adları yazılı olanları bulmak zorundayım, yazanın yazdığı adların ne olduğunu bilmiyorum ki! Bilginlere başvurmalı. Hah tam zamanında!

(Benvolio ile Romeo girerler.)

BENVOLIO

Adam sen de, yeni bir ateş söndürür başkasının yaktığını,
Yeni bir acıyla hafifler eski bir ağrı,
Başın döndü mü öbür yana döndür başını,
Başkasının güçsüzlüğüyle iyileşir umutsuz keder,
Gözlerine yeni bir zehir bul ki,
Yoketsin ötekinin zehrini.

ROMEO

Şifalı otun birebir gelir buna.

BENVOLIO

Anlamadım, neye?

ROMEO

Kırılacak incik kemiğine...

BENVOLIO

Delirdin mi Romeo?

ROMEO

Deli değilim, ama daha beter bağlıyım bir deliden;
Zindana kapatılmışım, aç susuz bırakılmışım,
İşkence edilip kırbaçlanmışım.
Hadi iyi akşamlar dostum!

UŞAK

Size de! Okumanız var mı efendim?

ROMEO

Evet, okurum alnımın kara yazısını.

UŞAK

Onu ezberlemişsinizdir herhalde. Acaba gördüğünüz bir şeyi okuyabilir misiniz?

ROMEO

Eğer harfleri ve dili bilirsem, evet.

UŞAK

Çok dürüstsünüz efendim, hoşça kalın!

ROMEO

Dur ahbap, okumam var.

(Okur.)

"Sinyor Martino, eşi ve kızları;
Kont Anselmo ve güzel kızkardeşleri;
Vitrivio'nun dul eşi;
Sinyor Placentino ve sevimli yeğenleri;
Mercutio ile kardeşi Valentine;
Amcam Capulet, eşi ve kızları;
Güzel yeğenlerim Rosaline ile Livia;
Sinyor Valentino ile kuzeni Tybalt;
Lucia ile şirin Helena."

(Kâğıdı geri verir.)

Güzel bir topluluk, nereye gelecek bunlar?

UŞAK

Yukarıya.

ROMEO

Yukarıya nereye?

UŞAK

Bizim eve, yemeğe.

ROMEO

Kimin evine?

UŞAK

Efendimin.

ROMEO

Öyle ya, daha önce sormalıydım.

UŞAK

Siz sormadan ben söyleyeyim. Efendim, büyük zengin Capulet'tir; Montague'lerden değilseniz, siz de gelip bir kadeh şarap tokuşturun. Hoşça kalın!

(Çıkar.)

BENVOLİO

Bu geleneksel şöleninde Capulet'lerin
Birlikte olacak Verona'nın tapılan eşsiz güzelleriyle
Senin çok sevdiğin Rosaline'nin;
Git de bak bulanmamış gözlerle,
Karşılaştır yüzünü sevgilinin sana göstereceklerimle:
Kuğunun karga olduğunu o zaman göreceksin.

ROMEO

Gözlerimin sarsılmaz inancı,
Kanarsa böyle bir yalana, ateş olsun gözyaşlarım
Ve yaşlar içinde çoğu kez boğulup da ölemeyen bu gözler,
Yakılsın günahkâr gibi cehennem ateşinde.
Sevgilimden güzel biri ha! Her şeyi gören güneş
Onun benzerini görmedi dünya yaratılalı beri.

BENVOLIO

Hadi canım, güzel gördün onu yanında kimse olmadığından,
Tek başına o yer aldı her iki gözünde senin;
Hele onun aşkı bir başka güzelle
Tartılsın bir kez o billur terazide;
Öyle pırıl pırıl birini bu akşam göstereceğim sana,

Hiç de güzel gelmeyecek o anda
Şimdi en güzel görünen.

ROMEO

Seninle geleceğim ama
Böyle bir şey görmeye değil,
Sevgilimin güzelliğiyle haz duymaya.

(Çıkarlar.)

Üçüncü Sahne

(Capulet'in evi.)

(Lady Capulet ve Dadı girerler.)

LADY CAPULET

Dadı, kızım nerede? Buraya göndersene!

DADI

On iki yaşımın kızlığı üzerine yemin ederim ki
Çağırdım onu! Hadi kuzucuğum! Hadi gelin böceğim!
Tanrı korusun! Nerede bu kız? Juliet!

(Juliet girer.)

JULIET

Efendim? Ne var?

DADI

Anneniz çağırıyor.

JULIET

Buradayım efendim, bir şey mi var?

LADY CAPULET

Seninle konuşacağım... Dadı, yalnız bırak bizi.
Özel konuşmamız gerek. Yok, Dadı, gel,

İyisi mi sen de dinle. Kızımız
Artık büyüdü bildiğin gibi.

DADI

Ah, saati saatine bilirim ben onun büyüdüğünü.

LADY CAPULET

On dördüne basmadı henüz.

DADI

On dört dişim üzerine bahse girerim ki...
Ama dört kaldı topu topu - basmadı on dördüne.
Ne kadar var Ekmek Yortusu'na?

LADY CAPULET

On beş yirmi gün kadar.

DADI

Kaç gün olursa olsun, tam on dört olacak
Önümüzdeki yortu gecesi. Yaşıttı Susan'la.
Tanrı huzur versin ruhuna.
Aldı Susan'ımı Tanrı, layık değilim diye ona.
Ne diyordum? Basacak on dördüne Yortu Gecesi.
Evet, tam on dördüne. Hatırlarım bugün gibi;
O büyük depremden on bir yıl geçti,
O gün sütten kesmiştim onu, hiç unutur muyum!
Pelin sürmüştüm memelerime, emmesin diye;
Güvercinlik duvarı önünde, güneşe karşı oturmuştum;
Beyle siz Mantua'daydınız o sıra.
İyi bir belleğim vardır: Dediğim gibi,
Mememin ucundan pelini tadınca suratını astı maskara;
Belli ki acı buldu, memeye küsüverdi.
Tam o sırada işte güvercinlik başladı sallanmaya,
Durmanın sırası değil, dedim, kaçıp uzaklaştım oradan.
On bir yıl geçti o günden bu yana

O zamanlar yardımsız duruyordu ayakta,
Durmak şöyle dursun, koşup duruyordu oradan oraya;
Hatta bir gün önce düşüp kaşını patlatmıştı da
Kocam - Tanrı onunla olsun, hoş adamdı -
Onu yerden kaldırmıştı: "Demek yüzüstü düştün ha!
Sırt üstü düşeceksin akıllandığın gün,
Öyle değil mi Jule?" Na yeminle size işte
Güzel yumurcak ağlamayı kesip de: "Evet" demez mi!
Şakanın gerçek olduğunu görecekmişim meğer,
Unutmam bunu bin yıl yaşasam da!
"Öyle değil mi Jule?" dedi kocam,
"Evet," dedi bu şirin maskara da!

LADY CAPULET

Yetişir bu kadar. Artık sus lütfen!

DADI

Olur hanımcığım, ama gülmem geliyor.
Ağlamayı kesip de "Evet" dediğini düşündükçe.
İnanın, bir şiş vardı alnında
Yavru horozun şeyi kadar;
Kötü düşmüş, acı acı da ağlamıştı:
"Demek yüzüstü düştün ha?" demişti kocam,
"Sırtüstü düşeceksin büyüdüğünde.
Öyle değil mi Jule?"
Ağlamayı kesip "Evet," demişti o da.

JULIET

Kes artık, dadı; n'olur sus!

DADI

Tamam, bitti işte. Tanrı seni esirgesin,
En güzeliydin emzirdiğim bebelerin;
Bir de yaşasam evlendiğini görecek kadar,
Kalmaz başkaca dileğim.

LADY CAPULET

Evlenmek, evet, "Evlilik" konusu
Benim de görüşmeye geldiğim. Yavrum söyle bana
Ne düşünüyorsun evlenme konusunda?

JULIET

Hiç düşünmediğim bir onurdur evlenmek.

DADI

Onur mu? Olmasaydım biricik dadın ben,
Süt yerine, derdim, akıl emdin memeden.

LADY CAPULET

Geldi zamanı artık, evlenmeyi düşün;
Verona'da, senden küçük saygıdeğer hanımlar
Çoktan anne oldular.
Bense, senin kadardım annen olduğum gün.
Uzun sözün kısası: Yiğit Paris aşkını diler senin.

DADI

Böyle bir erkek kızım dünyaya bedel,
Bebek gibi güzel bir adam.

LADY CAPULET

Verona baharı görmedi böyle bir çiçek.

DADI

Çok doğru söylersiniz hanımım, hem de ne çiçek!

LADY CAPULET

Ne dersin kızım? Onu sevebilecek misin?
Göreceksin onu bu gece şölenimizde,
Paris'in yüzünü bir kitap gibi okuyacaksın,
Güzellik kalemiyle yazılan hazzı bulacaksın;
Anlayacaksın büyülü bir uyumla tamamlandığını

Yüzünde birleşen çizgilerin.
Bu güzel kitapta bilinmedik yerleri
Öğretecektir sana onun gözbebekleri.
Bu değerli aşk kitabını, bu bağsız âşığı
Güzelleştirmek için sarıp kaplamak gerek.
Balık denizde yaşar; ne kıvançtır
Dış güzelin iç güzeli saklaması.
Altın öyküsü altın anahtarla kilitlenmiş bir kitap
Herkesin gözünde nasıl bir hayranlık uyandırır!
Onun sahip olduklarına sen ortak olacaksın,
Onu elde etmekle sen azalmayacaksın.

DADI

Azalır mı? Çoğalacak! Erkekle çoğalır kadın.

LADY CAPULET

Söyle bana, Paris'in aşkına karşılık verecek misin?

ROMEO

Sevmek için bakarım, bakmak sevgiyi getirirse,
Ama derinlere dalmam gözlerimle,
Gitmem izninizden bir parça ileriye.

(Uşak girer.)

UŞAK

Efendim, konuklar geldiler, sizi bekliyorlar. Küçük hanımı soruyorlar. Yardım etmedi diye kilerde Dadı'ya veriştiriyorlar; her yerde bir telaş. İşime dönmeliyim. Yalvarırım efendim, hemen gelin.

LADY CAPULET

Hemen geliyoruz.

(Uşak çıkar.)

Juliet, baban bekliyor aşağıda.

DADI

Hadi kızım, mutlu geceler ara mutlu günlerine.

(Çıkarlar.)

Dördüncü Sahne

(Bir sokak.)

(Romeo, Mercutio, Benvolio, maskeli beş altı kişi ve meşale taşıyanlar girerler.)

ROMEO

Nasıl, bağışlanmamız için söylev mi çekeceğiz?
Yoksa özür dilemeden içeri mi gireceğiz?

BENVOLIO

İçeri girmemiz için
Modası geçti böyle teranelerin.
Ne eline boyalı bir Tatar yayı verilen
Ve korkuluk kılığıyla bayanları korkutan
Maskeli Küpidon'a gerek var;
Ne de suflör yardımıyla söylenen tiradlara.
Dans için ne çalarlarsa çalsınlar
Çekip gideriz bir iki danstan sonra.

ROMEO

Bir meşale verin bana;
Tepinmeye hiç niyetim yok benim
Işığı ben taşıyayım kederli olduğum için.

MERCUTIO

Olmaz, sevgili Romeo, sen de dans edeceksin.

ROMEO

Hayır, etmeyeceğim yeminle,
Sizin dans için hafif ayakkabılarınız var;
Benimse ruhum kurşun gibi ağır,
Kımıldayamıyorum, mıhlıyım sanki yere.

MERCUTIO

Bir âşıksın sen; ödünç al Küpidon'un kanatlarını
Ve süzül yükseklerden herkesin üstüne.

ROMEO

Öyle bir işledi ki, Küpidon'un oku bana
Süzülemem onun hafif kanatlarıyla bile,
Öyle bir bağlanmışım ki, yükselemem
Biraz olsun sıkıcı kederimin ötesine,
Batıyorum aşkın ağır yükü altında.

MERCUTIO

İçine batmak için aşkına yüklenmelisin,
Öyle duyarlı bir şeye sen çok ağır gelirsin.

ROMEO

Aşk duyarlı bir şey mi ki?
Öyle kaba, öyle hoyrattır ki, acıtır diken gibi.

MERCUTIO

Aşk sana hoyrat davranırsa, sen de hoyrat davran ona.
Acıtırsa diken gibi, dikeninle sokup
Yeniver aşkı sen de.
Yüzümü örtmek için bir maske verin bana!
Maske üstüne maske! Beğenmesin ne çıkar
Şu maskeli yüzümü meraklı bakışlar.
İşte çatık kaşlı bir surat yerime utanacak.

BENVOLIO

Kapıyı çal da içeriye girelim. Girer girmez de
Gücünü bacaklarına versin herkes.

ROMEO

Meşale verin bana! Varsın kaygısızlar, uçarılar
Ökçeleriyle duygusuz hasırları gıdıklasınlar;

Bense bir atasözüne uyacağım
Mum tutup onların seyrine bakacağım;
Şaka dönebilir uğursuz bir kavgaya
Eğlenceyi bırakmalı tadında.

MERCUTIO

"Sus, sesini çıkarma!" polisin dediği gibi,
Çıkarırız çamurdan kocamış bir atsan,
Sen saygıdeğer arkadaşım, boğazına dek batmışsın aşka
Hadi, hep birlikte mum yakalım gün ışığına!

ROMEO

Yok canım, ondan değil.

MERCUTIO

Demek istiyorum ki,
Boş yere harcıyoruz ışıklarımızı
Gündüz yanan kandiller gibi
İyi niyetimiz yeter; aklımız
Beş kez önündedir beş duyumuzun çünkü.

ROMEO

Doğru, iyi niyetle gidiyoruz bu maskeli baloya,
Akıllıca bir iş değil gitmemiz ama!

MERCUTIO

Sorabilir miyiz neden?

ROMEO

Bir düş gördüm dün gece.

MERCUTIO

Ben de gördüm.

ROMEO

Senin gördüğün neydi?

MERCUTIO

Düş görenlerin çoğu kez yalan söylediğini.

ROMEO

Uyurken hep gerçek olanlar görülür düşte.

MERCUTIO

Kraliçe Mab girmiş öyleyse düşüne.
Ebesidir o perilerin,
Bir belediye kurul üyesinin
Parmağındaki akik taşından da
Küçük bir görünüşe girip
Zerreciklerin çektiği arabasıyla gelir.
Uyuyanların burnu üzerinde gezinir;
Uzun örümcek bacaklarından tekerlekleri,
Körüğü çekirge kanadından;
Minik örümcek ağından dizginleri;
Koşumları ay ışığının nemli ışıltısından;
Cırcır böceği kemiğinden kamçısının sapı
Kamçının kendisi incecik zardan;
Gri üniformalı bir sinektir arabacısı,
Tembel bir kızın parmağından çıkan
Tombul bir kurdun yarısından da küçük bir sinek.
Arabası boş bir fındık kabuğu,
Eskiden beri peri arabaları ustası
Bir sincap ya da kocamış bir tahta kurdu
Yapmıştır büyük bir özenle bunu.
Böyle her gece dörtnala geçer âşıkların kafasından
Onlar da görürler sevda düşleri;
Derken saray adamlarının gezinir dizlerinde
Diz kırıp eğilme düşü görür onlar da;
Gezinince avukatların parmaklarında
Görürler düşlerinde kaşındığını avuçlarının;
Dudaklarında gezinince güzel bayanların
Öpücüklerle dolar düşleri onların;

Şekerleme kokusu varsa soluklarında eğer
Çoğu kez öfkeli peri, dudaklarını uçuklarla bezer.
Dörtnala burnundan geçti mi bir saraylının
O anda dilekçe kokusu alır burnu adamın;
Bazen bir öşür domuzunun kuyruğuyla gelir,
Burnunu gıdıklar uyuyan bir papazın,
Papaz da sanır yeni bir adak aldığını;
Bir askerin ensesine sürer bazen de arabasını,
Asker de düşünde boyunlarını keser düşmanların,
Görür ya da pusular, palalar, açılmış gedikler
Şerefe kaldırılmış beş kulaçlık kadehler,
Sonra trampetler çalar kulağında,
Birden uyanır asker korkuyla,
Bir iki dua okur, yine dalar uykuya.
İşte bu peri Mab'dır: Atların yelesini karıştırır geceleri
Büyülü bağlarla onları düğümler ki
Binbir felâket gelsin diye çözenin başına;
Yine bu korkulu düşlerin perisi,
Abanır üstlerine sırtüstü yatarken genç kızlar,
Öğretir onlara ilk kez yük taşımayı,
Doğru dürüst kadın olmaları sağlar.
Yine bu peri...

ROMEO

Yeter, Mercutio, yeter!
Bunlar hep boş sözler.

MERCUTIO

Doğru, sözettiğim düşler,
Çocuklarıdır avare beyinlerin
Boş bir tasarımın ürünüdürler.
Hava kadar ince ve saydam,
Kâh kuzeyin donmuş bağrını okşayan,
Kâh kızıp uzaklaşarak oradan
Yüzünü çiylerin damladığı güneye çeviren
Yelden daha tutarsızdır düşler.

BENVOLIO

Sözünü ettiğin yel, kendimizden geçirdi bizi,
İyice geç kaldık yemeğe.

ROMEO

Bence henüz erken. İçimde bir önsezi
Yıldızlara asılı bir olay
Başlayacak bu gecenin cümbüşüyle
O ürpertici dönemine sanki:
Zamansız ölmek gibi, alçakça bir cezayla
Durdurup bağrıma gömülü yüreğimi
Son verecek aşağılık hayatıma.
Ama ey hayatımın dümenini tutan
Gemime sen yön ver. Gidelim soylu beyler!

BENVOLIO

Çalsın davullar, oynasın kızlar!

(Uygun adım yürüyerek sahneden çıkarlar.)

Beşinci Sahne

(Capulet'in evi.)

(Uşaklar peçetelerle girerler.)

1. UŞAK

Potpan nerede? Sofrayı kaldırmaya niçin yardım etmiyor? Tam adamını buldun: O tabak kaldırıp tabak silecek ha!

2. UŞAK

Terbiye ve nezaket iki kişinin eline kalırsa, üstelik bu eller bir de kirliyse, ne kötü bir şey bu.

1. UŞAK

İskemleleri kaldırın, büfeyi kenara çekin, tabaklara dikkat edin. Delikanlı bana bademli çörekten bir parça ayırıver; bana iyilik etmek istersen, kapıcıya söyle Susan Grindston ile Nell'i içeri bıraksın. Anthony! Potpan!..

2. UŞAK

Buradayız ya.

1. UŞAK

Büyük salondan sizi arıyorlar, çağırıyor, soruyor, bağırıp duruyorlar.

3. UŞAK

Aynı anda hem burada hem orada olamayız ki! Hadi cocuklar çabuk olun! Dünya var imiş ya da yok imiş ne umurun.

(Maskeliler girer.)

(Uşaklarıyla birlikte Capulet, karısı, Juliet, Tybalt ve bütün konuklar girerler.)

CAPULET

Buyrun saygıdeğer beyler!
Ayakları nasırdan rahatsız olmayan hanımlar
Sizlerle dans edecekler.
Söyleyiniz bayanlar,
Hanginiz reddedebilirsiniz dans teklifini?
Kim nazlanırsa, nasırı vardır derim size
Bastım mı şımdi bam telinize.
Hadi buyrun efendiler!
Bir zamanlar maske taktığım oldu benim de böyle
Masallar fısıldardım güzel kadınların kulağına,
Hoşa gidecek cinsten sözler,
Yazık geçti gitti, geçti o günler.
Hadi buyrun bakalım dansa!

Başlasın çalgıcılar! Yer açın, yer açın,
Dans edin hadi kızlar!

(Müzik ve dans başlar.)

Tembel herifler ışık getirin daha,
Çekin masaları kenarlara!
Sıcak bastı, söndürün ateşi de.
Dostum bu beklenmedik eğlence güzel gitti.
Yok kuzenim oturun, dans etmek bizden geçti.
Ne kadar zaman geçti, son maske taktığımızdan beri?

2. CAPULET

Otuz yıl olmuştur inan.

CAPULET

Ne diyorsun, olmadı o kadar, olmadı,
Yirmi beş yıl olacak bu yortuda
Lucentio'nun düğünü; en son orada maske takmıştık.

2. CAPULET

Daha fazla, daha fazla! Daha büyüktür oğlu beyim,
Şimdi otuzunda var.

CAPULET

Yok canım, daha neler!
Rüştüne ermemişti iki yıl öncesine kadar.

ROMEO

(Uşağa) Şu güzel bayan da kim
Elini süsleyen şuradaki beyzadenin?

UŞAK

Bilmiyorum efendim.

ROMEO

Parıldamayı öğretiyor bütün meşalelere
Bir Habeşin kulağındaki pırlanta gibi,

Asılmış gecenin yanağına sanki;
El sürülmeyecek kadar güzel,
Dünyaya fazla gelen değerli bir taş bu,
Akranlarından çok değişik ve başka,
Ak bir güvercin kargalar arasında.
Durduğu yeri kaçırmayayım dans bitince,
Şu kaba elim kutsansın onunkine değince.
Gönlüm hiç sevdi mi bugüne dek?
Sevdiyse, yalanlayın gözlerim. Görmedim çünkü
Bu geceye dek gerçek güzelliği.

TYBALT

Montague'lerden biri sesine bakılırsa,
Kılıcımı getir bana, çocuk!
Bu herif geçirip bir maske suratına
Hangi cüretle gelmiş böyle alay etmeye eğlencemizle!
Soyumun adı üzerine and içerim ki
Günah olmaz gebertmek bu herifi!

CAPULET

Ne oldu kuzenim, ne bu hiddet böyle?

TYBALT

Bak amca, düşmanımız Montague'lerden biri,
Nispet vermek için gelmiş serseri,
Küçümsemeye bu geceki eğlencimizi.

CAPULET

Romeo değil mi o?

TYBALT

O ya, alçak Romeo!

CAPULET

Sakin ol kuzenim, kendi haline bırak onu,
Ağırbaşla bir efendi gibi davranıyor doğrusu;
Hem övünüyor tüm Verona kendisiyle

Erdemli, saygılı, yiğit bir genç diye.
Verseler bile bu kentin tüm servetini
İstemem evimizde küçük düşürülmesini.
Onun için sabırlı ol, görmezlikten gel,
Ben böyle istiyorum çünkü her şeyden evvel.
Sevimli ol, saygın varsa biraz bana,
Bırak şu asık suratı bir yana
Hiç yakışmıyor toplantımıza.

TYBALT

Yakışır pekâlâ! Katlanamam ben buna
Konuklar arasında böyle bir alçak varsa.

CAPULET

Katlanacaksın. Ne diyor bu delikanlı!
Hem de öyle bir katlanacaksın ki, anladın mı?
Evin efendisi ben miyim, yoksa sen mi?
Katlanamazmış, güleyim bari.
Tanrım sabır ver sen bana!
Horoz gibi ötüp kendi çöplüğünde
Kavga çıkartacaksın ha!
Çalım satıp erkeklik mi taslayacaksın?

TYBALT

Ama utanç verici bir şey bu, amca!

CAPULET

Hadi hadi uzatma,
Şımarık çocuk sen de, utanç vericiymiş!
Sana da dokunur bakarsın bu şakanın ucu
Bilirim ben ne yaptığımı.
Bana karşı gelmenin tam zamanı doğrusu!
— Çok yaşayın dostlar — Serkeş herif
Kes sesini yoksa — Hey, daha ışık getirin!
— Utanç vericiymiş! Seni susturmasını bilirim. —
Yaşayın dostlar, var olun!

TYBALT

Hiddetten titriyorum, kendimi zor tutuyorum,
Çarpıştıkça sabrım istekli öfkemle.
Şimdilik gidiyorum; ama bu davetsiz kişi
Tatlı görünse de şimdi, dönüşecek acı bir zehire.

(Çıkar.)

ROMEO

Saygısızlık edersem bu kutsal tapınağa
Şu değersiz elimle; razıyım çekmeye cezamı:
Dudaklarım, bu iki utangaç hacı, yüz sürüp mihrabına
Hazırdır bu kaba teması nazik bir öpüşle yumuşatmaya.

JULIET

İyi yürekli hacı! Haksızlık ediyorsun eline
Saygılı bir bağlılık var tutuşunda;
Hacıların eline ermişlerin eli değer,
Onlar böyle avuç avuca öpüşürler.

ROMEO

Dudakları yok mudur ermişlerle hacıların?

JULIET

Vardır, ama Tanrı'ya yakarmada kullanırlar.

ROMEO

Öyleyse sevgili ermiş, dudaklar yapsın ellerin yaptığını.
Yakarıyorlar işte, inanç dönmesin n'olur umutsuzluğa.

JULIET

Kımıldamaz ermişler yakaranı dinlerken.

ROMEO

Kımıldama öyleyse yakarım gerçekleşirken,

(Onu öper.)

İşte senin dudaklarınla, dudaklarım arındı.

JULIET

Öyleyse şimdi günah dudaklarımda kaldı.

ROMEO

Günah dudaklarımdan mı geçti?
Tatlı bir dürtüyle işlenen bir günah!
Ver bana günahımı geri.

(Tekrar öper.)

JULIET

Kitabına uydurup öpüyorsunuz beni.

DADI

Küçük hanım, anneniz sizinle hemen görüşmek istiyor.

ROMEO

Annesi kim?

DADI

İlahi delikanlı! Annesi bu evin hanımıdır.
İyi huylu, akıllı ve namusludur.
Ben emzirdim, demin konuştuğun hanımımın kızını,
O kız kimin olursa, onun olur dünyalar.

ROMEO

Bir Capulet mi o? Sevimli alacaklı!
Düşmanıma borçluyum demek ki yaşamımı.

BENVOLIO

Hadi gidelim artık; eğlenceyi tadında bırakmalı.

ROMEO

Korkarım haklısın, huzurumu bozar daha fazlası.

CAPULET

Hayır beyler, kalkışmayın gitmeye, daha vakit var;
Yemeniz için bir şeyler hazırlıyorlar.

(Kulağına fısıldarlar.)

Ya, öyle mi? Öyleyse teşekkürler hepinize,
Çok çok teşekkürler, iyi geceler beyler.
Meşale getirin buraya!

(Maskeliler çıkarlar.)

Hadi bakalım herkes yatağa!
Vay vay vay, amma da geç olmuş!
Yatıyorum ben.

(Juliet ve Dadı dışında herkes çıkar.)

JULIET

Dadı, gel buraya. Kim o beyzade?

DADI

İhtiyar Tiberio'nun oğlu ve tek mirasçısı.

JULIET

Ya şu şimdi kapıdan çıkan?

DADI

O mu, bilmem, genç Petruchio'dur belki.

JULIET

Peki, ya onun ardı sıra giden,
Hani şu hiç dans etmeyen?

DADI

Bilmem.

JULIET

Git adını sor hemen. Eğer evliyse
Mezar olacaktır bana gelin döşeğim.

DADI

Adı Romeo. Montague'lerden hem de
Biricik oğlu baş düşmanımızın.

JULIET

Biricik sevgim, biricik nefretimden doğdu.
Erken görüp tanımadığım, tanımakta geç kaldığım;
Tiksinilen bir düşmanı birden sevmemle
Harika bir sevgi doğdu böyle.

DADI

Neler mırıldanıyorsun sen?

JULIET

Öğrendiğim bir şiir demin dans ederken.

(İçerden "Juliet!" diye bağırılır.)

DADI

Geliyoruz şimdi! Kızım gidelim haydi.
Konuklar hepten gitti, el ayak çekildi.

(Çıkarlar.)

İKİNCİ PERDE

ÖNOYUN

(Koro girer.)

KORO

Ölüm döşeğindedir şimdi eski sevda
Ve mirasçısı olmayı bekler yeni sevgi;
Uğrunda ölmek bile istenilen o güzel,
Güzel değildir artık Juliet'in yanında.
Romeo yeniden sever, bu kez sevilir de,
Büyülenmiştir çekici bakışlardan eskisi gibi;
Oysa Juliet, yakınır görünmek ister düşman diye
Aşkın tatlı yemini çalan o korkunç oltalardan;
Ve Romeo sunamaz sevgisini, aşk yeminlerini
Bilinen aşk diliyle düşman sayıldığından.
Kız da gönlünü kaptırmıştır ya, imkânları daha az,
Bu ilk sevgilisiyle bir yerde buluşamaz.
Ama sevgi güç verir, zamansa imkân
Büyük engellerde bulur, büyük hazzı insan.

(Çıkar.)

Birinci Sahne

(Capulet'lerin bahçesi yanında bir yol.)

(Romeo girer.)

ROMEO

Nasıl gidebilirim yüreğim buradayken?
Geri dön, toprak gövde, dön de bul yüreğini.

(Duvara tırmanır, bahçeye atlar. Benvolio ve Mercutie girerler.)

BENVOLIO

Romeo! Kuzenim! Hey Romeo!

MERCUTIO

İnan ki yatmaya gitmiştir, akıllıdır o.

BENVOLIO

Bu yana doğru geldi, atladı bahçe duvarından,
Sen de seslensene Mercutio.

MERCUTIO

Hayır, ben onun ruhunu çağırayım.
Romeo! Uçarı gönül! Çılgın! Tutkun! Âşık!
Bir "ah" biçimine gir de öyle çık karşımıza;
Yeter ki bir kafiye düşür bana!
"Heyhat!" diye bağır, "yavrum"la "kumrum"u eşle!
Sırdaşım Venüs için hoş bir söz söyle!
Hani bir şiir vardır, genç okçu Küpidon'un
Miyop oğlu ve mirasçısı cuk oturttuğu için okunu hedefine
Kral Copheteau sevdalanır bir dilenci kızına,
Gülünç bir ad tak işte ona.
İşitmiyor, kımıldamıyor, gelmiyor şuna bak!
Bir de şu ölen maymunun ruhunu kaldırsak!
Ey ruh, Rosaline'in parlak gözleri için gel,
O yuvarlak alnı ve kızıl dudakları,
Biçimli ayakları, düzgün bacakları, oynak kalçaları,
Ve kalçalarına bitişik yerleri için gel;
Gel, ey ruh, olduğun gibi, görün bizlere.

BENVOLIO

Söylediklerini duyarsa, çok kızar sana.

MERCUTIO

Bunlara kızmaz o. Onu kızdırır ancak
Sevgilisinin minik odasında garip bir ruh kaldırmak;

Kız onu yatıştırıp büyüleyinceye kadar
Ayakta bırakılırsa, işte o zaman kızar.
Ee buna da kızılır hani!
Oysa benim ruh çağırmam hem dürüst, hem akıllıca
Uyandırıyorum onu sevgilisi adına.

BENVOLIO

Gel, o şu ağaçlar altına saklanmıştır
Yoldaşlık etmek için huylu geceye,
Kör olduğundan aşkı, en çok karanlığa uyar.

MERCUTIO

Aşkı körse eğer, bulamaz hedefini,
Bir şeftali ağacının altına oturmuştur şimdi;
O çeşitten bir meyve olmasını diliyordur sevgilisinin,
Benzetirler ya hani hizmetçi kızlar,
Gülüşüp konuşarak şeftaliyi.
Ah Romeo, sevgilin şöyle bir açsa da günebakan gibi,
Yeseydin sen de yemişini.
Romeo, iyi geceler! Yatağıma gidiyorum ben,
Bu kadar soğuk bir yer döşeğinde uyuyamam.
Gidiyor muyuz, hadi?

BENVOLIO

Gidelim ya, aramak boşuna bulunmak istemeyeni.

(Çıkarlar.)

İkinci Sahne

(Capulet'in bahçesi.)
(Romeo girer.)

ROMEO

Yarayla alay eder, yaralanmamış olan.

(Juliet yukarda pencerede görülür.)

Dur, şu pencereden süzülen ışık da ne?
Evet, orası doğu, Juliet de güneşi!
Yüksel ey güzel güneş, öldür şu kıskanç ayı,
Bak nasıl da sararıp soluvermiş Tanrıça kederden
Sen ondan çok daha güzelsin diye.
Kıskandığı için vazgeç ona bağlılıktan,
Sayrılı ve toydur bakirelik giysisi.
Soytarılar giyer bunları ancak
Sen çıkar bu giysileri, at üzerinden.
Kadınım benim, ah benim sevgilim bu!
Ne olur ah, bilseydi sevgilim olduğunu!
Konuşuyor, ama bir şey de demiyor;
Ne çıkar anlatıyor ya gözleriyle
Karşılık vereceğim ben de!
Amma da yüzsüzüm, konuştuğu ben değilim ki.
Tüm göklerin en güzel yıldızlarından ikisi,
Yalvarıyorlar onun gözlerine işleri olduğundan:
Biz dönünceye dek siz parıldayın, diye.
Gözleri gökte olsaydı, yıldızlar da onun yüzünde;
Utandırırdı yıldızları yanaklarının parlaklığı,
Gün ışığının kandili utandırdığı gibi tıpkı.
Öyle parlak bir ışık çağlayanı olurdu ki gözleri gökte
Gece bitti sanarak kuşlar cıvıldaşırdı.
Bak, nasıl da dayamış yanağını eline!
Ah, eline giydiği eldiven olaydım da
Dokunaydım yanağına.

JULIET

Aaah!

ROMEO

Konuşuyor. Ey parlak melek, konuş yine!
Sen göz kamaştıran bir parlaklık veriyorsun geceye;
Cennetin kanatlı ulağısın başımın üstünde,
Tıpkı ölümlülerin hayretle açılan gözlerine göründüğün gibi
Tembel bulutlara binip uçarken o havanın kucağında,
Onu seyreden insanlar gibi hayranlıkla,
Öylece bakıyorum ben sana.

JULIET

Ah, Romeo, Romeo! Neden Romeo'sun sen?
İnkâr et babanı, adını yadsı!
Yapamazsan, yemin et sevdiğine,
Vazgeçeyim Capulet olmaktan ben.

ROMEO

(Kendi kendine.) Daha dinleyeyim mi, yoksa açılayım mı ona?

JULIET

Benim düşmanım olan adındır yalnızca
Sen sensin, Montague olmasan da.
Hem Montague nedir ki? Ne eli bir erkeğin,
Ne ayağı, ne kolu, ne yüzü ne de başka bir parçası.
N'olur başka bir ad bul kendine.
Adın ne değeri var? Şu gülün adı değişse bile
Kokmaz mı aynı güzellikte?
Romeo'nun da adı Romeo olmasaydı,
Kusursuzluğundan hiçbir şey kaybolmazdı.
Romeo, bırak, at bu adı! Senin parçan olmayan
Bu ada karşılık al bütün varlığımı.

ROMEO

Alıyorum öyleyse sözünü dinleyerek.
"Sevgilim" de ki, vaftiz olayım yeniden;
Romeo değilim bundan böyle ben.

JULIET

Kimsin sen? Böyle geceye gizlenerek
Sırrımı öğrenmeye gelen kim?

ROMEO

Bilmem nasıl söylemeli kim olduğumu
Bir ad kullanarak! Ey güzel ermiş,
Nefret ediyorum adımdan ben de
Sana düşmandır diye.
Ben yazmış olsaydım, şimdi yırtar atardım onu.

JULIET

Daha yüz söz bile içmedi ağzından kulaklarım,
Ama bu sesi tanıyorum:
Sen Romeo değil misin, Montague'lerden hem de.

ROMEO

Ne oyum, ne de öbürü güzel ermiş,
Hoşlanmıyorsan eğer.

JULIET

Nasıl geldin buraya söyle, hem niye?
Bahçenin duvarları yüksek, zor aşılması,
Kim olduğunu düşün bir de,
Mezar olur sana bu yer, bizden görürlerse.

ROMEO

Aşkın hafif kanatlarıyla aştım bu duvarları,
Durduramaz sevgiyi çünkü taştan sınırlar;
Hem aşkın isteyip de başaramadığı ne var!
Engel olamaz bana bu yüzden akrabalar.

JULIET

Bir görürlerse, sana kıyarlar.

ROMEO

Hayır, daha çok tehlike saklıdır senin gözlerinde
Onların yirmi kılıcından! Tatlı bak yeter;
Korur beni onların düşmanlığına karşı.

JULIET

Dünyada istemem senin burada görülmeni.

ROMEO

Saklar beni onlardan gecenin pelerini;
Beni bulsunlar ne çıkar, yeter ki sen sev beni:
Geç ölmektense senin sevginden yoksun
Yaşamıma son versin kinleri daha iyi.

JULIET

Kim yardım etti sana, burayı bulman için?

ROMEO

Aşk yardım etti, aramamı fısıldayarak;
O bana akıl verdi, ona göz oldum ben de.
Denizci değilim, ama uzak denizlerde yıkanan
Uçsuz bucaksız kıyılar kadar uzak olsan da sen
Sana ulaşmak için açılırdım denizlere.

JULIET

Biliyorum, gecenin maskesi var yüzümde,
Olmasaydı eğer, duyduğun için demin söylediklerimi
Nasıl kızardığını görürdün yanaklarımın.
Çok isterdim ah bir güzel uyup göreneklere
Demin söylediklerimin tümünü inkâr etmeyi!
Ama uğurlar olsun görgü kurallarına.
Seviyor musun beni? "Evet" diyeceksin, biliyorum,
Sözüne güveneceğim ben de; ama yemin edeyim deme,
Belki de tutamazsın; Zeus alay edermiş, derler
Sözünü tutamayan âşıklarla.

Romeo, beni seviyorsan, söyle ban açıkça.
Kolayca elde edilmiş sanıyorsan beni eğer,
Çatayım kaşlarımı, naz yapıp "hayır" diyeyim sana,
Ta ki sen kapanasın ayaklarıma.
Yoksa dünyada yapmam öyle bir şey.
Doğrusunu istersen güzel Montgue,
Çılgınca seviyorum seni; belki de bu yüzden
Hoppaca buluyorsundur benim hareketlerimi;
Ama inan sevgilim, daha bağlı olacağım sana
Daha kurnaz olup da çekingen duranlardan.
İtiraf edeyim ki, daha çekingen davranmalıydım,
Ama farkına varmadan ben, seni sevdiğimi
Ağzımdan işitmişsin. N'olur bağışla beni,
Hafifliğe yorma sakın
Karanlık gecenin açığa vurduğu çaresizliğimi.

ROMEO

Sevgilim, şu meyve ağaçlarının tepelerini gümüşleyen
Kutsal ay üzerine yemin ederim ki...

JULIET

Yemin etme kararsız ay üstüne sakın;
Yörüngesinde her gece yön değiştiren ay gibi,
Değişken olur sonra senin de aşkın.

ROMEO

Ne üstüne yemin edeyim?

JULIET

Hiç yemin etme; ama ille de edeceksen,
O tanrı bilip tapındığım
Sevimli varlığın üstüne et yeminini.

ROMEO

Eğer yüreğimdeki sevgi...

JULIET

Dur, yemin etme yine.
Senin varlığın bana sevinç veriyorsa da,
Sevinç duyamıyorum bu geceki anlaşmadan;
Pek acele, birden oldu, düşünüp taşınmadan;
Daha "çaktı" diyemeden çakıp da kaybolan
Yıldırıma benziyor. Tatlım, iyi geceler!
Bu sevgi tomurcuğu, öbür görüşmemizde,
Yazın olgunlaştıran soluğuyla dönüşebilir güzel bir çiçeğe.
İyi geceler! İyi geceler! Yüreğimdeki dinginlik ve huzur
Dolsun senin gönlüne de!

ROMEO

Ah, sana doyamadan mı bırakacaksın beni böyle?

JULIET

Nasıl bir doyum bekliyorsun ki bu gece?

ROMEO

Aşkının katkısız yeminini benimkine karşılık.

JULIET

Onu sana verdim bile, sen daha istemeden,
Olsa da keşke bir kez daha versem.

ROMEO

Geri mi alacaksın yine? Peki, neden sevgilim?

JULIET

İçtenlikle geri vermek için sana.
Elimde olan bir şeyi istiyorum hem,
Cömertliğim uçsuz bucaksız denizler gibi,
Denizler gibi derin sana olan sevgim.
Sana ne kadar verirsem, o kadar çoğalıyor bende kalan,
Sonsuz çünkü ikisi de.

(Dadı, içerden seslenir.)

Seslendiler içerden, hoşça kal, canım sevgilim!
Geliyorum dadıcığım! Unutma beni, tatlı Montague!
Biraz bekle, şimdi gelirim.

(Çıkar.)

ROMEO

Ey kutsanmış mutlu gece! Korkuyorum gecedir diye,
Bütün bu inanılmayacak tatlı şeylerin bir düş olmasından.

(Juliet geri gelir.)

JULIET

İki kelimecik daha, sevgili Romeo,
Sonra da gerçekten iyi geceler sana!
Saygıdeğerse aşkının eğilimi,
Amacın evlenmekse, bildir göndereceğim adamla,
Nerede, saat kaçta yapmak istiyorsan töreni;
O zaman tüm varlığımı sana adar,
Ardın sıra gelirim ta ölünceye kadar.

DADI

(İçerden.) Küçük hanım!

JULIET

Hemen geliyorum —
Ama kötüyse niyetin sana yalvarırım...

DADI

(İçerden.) Küçük hanım!

JULIET

Şimdi, Dadı, şimdi! —
Vazgeç bundan, başbaşa bırak beni kederimle.
Yarın birini yollarım.

ROMEO

Ancak seninle yaşar ruhum.

JULIET

Binlerce kez iyi geceler sana!

(Çıkar.)

ROMEO

Binlerce kez beter olsun gece, senin ışığın yoksa.
Öğrenciler nasıl ayrılırlarsa ders kitaplarından
Öyle koşar seven sevdiğine giderken;
Okula nasıl canı sıkkın giderse öğrenciler,
Öyle ayrılır seven sevdiğinden.

(Juliet yine girer.)

JULIET

Hişt, Romeo, hişt. Doğancı sesi gerek
Ayartmak için bu erkek şahini!
Kırık olur tutsaklığın sesi, gür sesle konuşamaz;
İnletirdim yoksa Yankı'nın uyuduğu mağarayı.
Sesi benimkinden de çok kısılıncaya dek
Durmadan söyletirdim onun rüzgâr sesine Romeo'nun adını.
Romeo!

ROMEO

Ruhum çağırıyor beni adımla!
Geceleri ne de gümüşsü bir ses verir sevenlerin dilleri,
En yumuşak müziktir dinleyen kulaklara.

JULIET

Romeo!

ROMEO

Söyle sevgilim.

JULIET

Yarın kaçta göndereyim?

ROMEO

Dokuzda.

JULIET

Mutlak gönderirim; daha yirmi yıl var sanki
Unuttum neden geri çağırdığımı seni.

ROMEO

Anımsayıncaya dek beklerim burada.

JULIET

Büsbütün unuturum sen beklersen orada,
Anımsadığım için seninle olmanın hazzını.

ROMEO

Ben de beklerim sen unutasın diye,
Unuttuğumdan bu evden başkasını.

JULIET

Nerdeyse sabah olacak: Artık gitsen;
Yine de şımarık bir çocuğun kuşu gibi uzağa gitme;
Yaramazın, elinden bir parça salıverip de
Sonra da verdiği özgürlüğü kıskanıp
İpek bir iplikle geri çektiği
Bukağıya vurulmuş bir tutsak gibi.

ROMEO

Keşke kuşun olsaydım!

JULIET

Ne iyi olurdu, tatlım!
Ama çok seveyim derken öldürürdüm seni.
İyi geceler! Romeo'm elveda!
Ayrılık öyle tatlı bir keder ki,
Sabaha dek iyi geceler sana!

(Çıkar.)

ROMEO

Uyku barınsın gözlerinde, barış da gönlünde,
Uyku da ben olsam, barış da, ne tatlı bir dinlenme olur!
Şu bizim kutsal pederin varayım hücresine
Anlatıp bu mutlu olayı, yardımını dileyeyim.

(Çıkar.)

Üçüncü Sahne

(Rahip Lawrence'in hücresi.)
(Elinde bir sepetle Rahip Lawrence girer.)

RAHİP LAWRENCE

Doğu bulutlarını ışıktan çizgilerle renklendirerek
Çatık kaşlı geceye gülümsüyor gök gözlü sabah;
Alacakaranlık bir sarhoş gibi sendeleyerek
Kaçıyor doğan günün yolundan
Ve Titan'ın ateş saçan tekerleklerinden.
Güneşin yakıcı bakışı gündüze sevinç saçıp
Kurutmadan gecenin çiylerini,
Gidip doldurmalıyım şu bizim sepeti
Zehirli otlar ve şifalı çiçeklerle.
Doğanın anası da, mezarı da topraktır,
Doğduğu rahimdir doğanın gömüldüğü yer;
Doğurduğu birbirinden bambaşka çocuklarını
Bağrına basıp emzirir onları;
Çoğunun birçok yararlı özelliği vardır,
Yararsızı yoktur, ama herbiri ötekinden başkadır.
Özlerindeki eşsiz güç otların, bitkilerin, bazı taşların
Büyüktür inanılmayacak kadar.
Yeryüzünde yaşayan en zararlı şey bile
Özel bir yarar taşır bu yeryüzüne;
En yararlı şey bile yanlış kullanılırsa
Yokedip doğru sonucu ulaşır zarara.
Kullanmayı bilmezsen, iyi döner kötüye,
Kötü de bazen yücelir erdemmiş gibi.
Şu minik çiçeğin taze filizlerinde
Zehir de var, iyileştiren özler de:
Koklanırsa, dinçlik verir her yerine insanın
Tadılırsa, öldürür tüm duyuları, durdurur yüreği.

İnsanın içinde de, otlarda olduğu gibi,
Karargâh kurmuştur birbirine düşman iki kral;
Biri erdem, öteki gemsiz istem,
İçlerinden kötüsü egemen oldu mu bir kez
Kurt kemirip çürütür tezelden o bitkiyi.

(Romeo girer.)

ROMEO

Günaydın kutsal peder!

RAHİP LAWRENCE

Hayrola! Beni böyle erkenden selâmlayan ses de kimin?
Delikanlı oğlum, yatağına bu kadar erken veda ettiğine göre,
Bir hayli karışık ve tedirgin olmalı kafan.
Nöbet bekler kaygı her yaşlının gözünde,
Uyku bulunmaz kaygının barındığı yerde.
Oysa yıpranmamış gençliğin yüksüz bir beyinle dinlendiği yerde,
Altın bir uyku sürdürür egemenliğini.
Eminim seni böyle erkenden ayağa kaldıran
Bir huzursuzluğun var!
Öyle bir şey yoksa, o zaman bildim:
Hiç yatağa girmedi bu gece Romeo'muz.

ROMEO

Sonuncusu doğru: Uykudan da tatlıydı huzurumuz.

RAHİP LAWRENCE

Tanrı bağışlasın günahını! Rosaline'le miydin yoksa?

ROMEO

Rosaline'le mi, kutsal peder? Hayır, onunla değildim.
O adı çoktan unuttum, bana verdiği acıyı da.

RAHİP LAWRENCE

Çok iyi oğlum, ama öyleyse neredeydin?

ROMEO

Sen bir daha sormadan ben anlatayım sana:
Şölenindeydim düşmanımın,
Biri ansızın yaralayıverdi beni orada,
Kendi de yaralandı. İyileşmesi ikimizin de
Senin yardımına, kutsal hekimliğine bağlı.
Hiç nefret yok, kin yok yüreğimde,
Ey kutsal kişi, yardım diliyorum düşmanım için de!

RAHİP LAWRENCE

Açık konuş oğlum, isteğini açıkça söyle.
Bilmecemsi itirafın yanıtı da bilmeceyle olur.

ROMEO

Öyleyse, açıkça öğren: Gönlümü kaptırdım
Zengin Capulet'in güzel kızına.
Nasıl ondaysa benim gönlüm, onunki de bende.
Her şey yolunda, bir senin birleştirmen kaldı
Bizi kutsal bir evlenme töreniyle.
Ne zaman, nerede ve nasıl karşılaştık,
Nasıl çeldik birbirimizin gönlünü,
Nasıl yeminler ettik birbirimize,
Giderken bir bir anlatırım sana;
Yalnız kabul et n'olur, nikâhımızı bugün kıymayı.

RAHİP LAWRENCE

Kutsal Ermiş Francis adına! Bu ne değişme!
Büyük bir aşkla sevdiğin Rosaline'i,
Öylece, çabucak bıraktın ha! Gençlerin sevgisi,
Yüreklerinde değil de gözlerindeymiş demek.
Meryem Ana aşkına! Hem Rosaline için
Nice gözyaşlarıyla yıkandı solgun yanakların;
Bu tuzlu sular çeşni vermek içindi sözde aşkına,
Ama tat tuz bırakmadı ağızda.
Güneş yoketmedi henüz gökteki ahlarını,

Şu benim ihtiyar kulaklarımda
Eski iniltilerin çınlar hâlâ.
Yanağının şurasında bak duruyor işte
Daha silinmemiş eski bir gözyaşının izi.
Sen sen olsaydın eğer, acılar da senin olsaydı,
Sen de, acıların da hep Rosaline için varolacaktınız.
Bu kadar değiştin ha! Öyleyse, unutma şu yargıyı:
Güçsüzse erkekler, kadınlar düşer.

ROMEO

Rosaline'i seviyorum diye sık sık azarlardın beni.

RAHİP LAWRENCE

Sevdiğin için değil, oğlum, yalnızca kaptırdığın için...

ROMEO

Gömmemi istemiştin o sevgiyi.

RAHİP LAWRENCE

Birini mezara gömüp de ötekini çıkarasın diye değil.

ROMEO

Paylama n'olur? Bak şimdiki sevgilim,
İlgiye ilgi gösteriyor, sevgiye sevgi;
Öteki öyle değildi ki.

RAHİP LAWRENCE

Çünkü sökemeden gerçek sevgiyi,
Senin yalnızca ezberden maval okuduğunu
O çok iyi biliyordu.
Neyse, gel bakalım dalgacı delikanlı, gel benimle,
Bir bakıma da yardımcı olmak istiyorum sana,
Bakarsın bu birleşme mutlu sonuçlanır da
İçten bir dostluğa döner iki ailenin nefreti.

ROMEO

Hadi çabuk! Acele edelim, yerimde duramıyorum.

RAHİP LAWRENCE

Yavaş evlat, acele işe şeytan karışır,
Telaşla koşanın ayağı dolaşır.

Dördüncü Sahne

(Bir sokak.)

(Benvolio ile Mercutio girerler.)

MERCUTIO

Bu Romeo da acaba nerelerde?
Eve gitmemiş mi dün gece?

BENVOLIO

Babasının evine gitmediği besbelli.
Uşağıyla konuştum.

MERCUTIO

Şu Rosaline denen solucan yüzlü, taş yürekli haspa,
Öyle bir işkence ediyor ki, aklını kaçıracak bizim oğlan.

BENVOLIO

İhtiyar Capulet'in akrabası Tybalt,
Mektup göndermiş babasının evine.

MERCUTIO

Yemin ederim, meydan okumuştur.

BENVOLIO

Romeo cevabını verir.

MERCUTIO

Eli kalem tutan herkes mektuba cevap verebilir.

BENVOLIO

Yok canım, meydan okuyana meydan okumak için mektubun sahibine cevap verir yani.

MERCUTIO

Eyvah! Zavallı Romeo! O çoktan öldü! Akpak bir yosmanın kapkara gözleriyle hançerlendi; bir aşk türküsü ile kulağından vuruldu; o miyop Küpidon'un hedefe attığı ok, geldi onun yüreğini buldu. Bu haliyle mi Tybalt'a karşı koyacak?

BENVOLIO

Ne yani? Tybalt da kimmiş?

MERCUTIO

Bence Tybalt, kediler beyi Tybert'ten bir gömlek üstündür. O tören salonlarının gösterişli yiğididir. Marş söyler gibi usulüne göre dövüşür: Tempo tutar ta ta ta tam, uygun adım hizayı kollar. En kısa durakları değerlendirir: Bir ki hop, üçüncüsü göğsündedir! Ustadır, ipek düğmenin boynunu vuracak kadar. Bir düellocudur o, bir düello düşkünü! Birinci sınıf bir silahşördür, kuralları baştan sona bilir. Ölümsüz bir *passado*'su vardır! *(Bir adım ileri hamle yapar.)* Ya o *punto reverso*'su *(Kılıcıyla ters vuruşta bulunur.)*. Sonra da, ay yay! *(Öldürücü son hamleyi yapar.)*

BENVOLIO

O da nesi?

MERCUTIO

Peltek dilli, son moda züppeler böyle gösterişli söyleşiyorlar ya! "İsa hakkı için o biçim kılıç! Dövüşken bir adam! Esaslı bir orospu!" Gel de bu duruma kahrolma, babalık! Yeni türün üzerinde uzun süredir tepindikleri için, eski banklara oturunca rahatsız olan bu garip sinekler, bu moda düşkünleri, bu *pardonnes-moi*'cılar canımıza okudular. Hele bir de *bons bons* deyişleri var ki!

(Romeo girer.)

BENVOLIO

İşte Romeo, Romeo geliyor!

MERCUTIO

Ro'su gitmiş, meo'su kalmış, yumurtası alınmış çiroza dönmüş. Ey ten, ey beden nasıl da balıklaştırmışsın! Artık Petrarka'nın akıcı vezin ve kafiyelerinin seline kapılmış gidiyor. O büyük ozanın sevgilisi Laura, Romeo'nunkinin yanında bulaşıkçı kız gibi kalırdı; ama Laura'nın onu daha iyi kafiyelendirebilen bir sevgilisi vardı. Bununkinin yanında Dido rüküş kalırdı; Kleopatra ise bir çingene; Helen ile Hera oynak sokak karıları; Thisbe gökgözlüydü mökgözlüydü ya, sözetmeye değmez. Sinyor Romeo *bon jour!* Senin şapşal Fransız pantalonuna güzel bir Fransız selamı işte! Dün gece bizi bir güzel atlattınız, sinyor!

ROMEO

Günaydın beyler! Ne atlatması?

MERCUTIO

Tüydün beyim, tüydün! Farkında değil misin?

ROMEO

Bağışla Mercutio, iş önemliydi. O durumda herkes nezakette kusur edebilir.

MERCUTIO

Bu demektir ki, insan böyle bir durumda diz kırıp boyun eğmek zorunda kalabilir.

ROMEO

Nezaketen mi yani?

MERCUTIO

Tam bir nezaketle üstüne bastın.

ROMEO

Pek de nazik bir açıklama.

MERCUTIO

Elbette, ben nezaketin en olgun meyvesiyim.

ROMEO

Çiçeği olmayasın?

MERCUTIO

Doğru.

ROMEO

Sayende ayakkabılarım da çiçeklenmiştir öyleyse.

MERCUTIO

İyi dedin! Ayakkabılarının altı aşınıncaya kadar söz cambazlığını sürdür. Tek ökçeli kalınca bu cambazlıkların da tek başına güçsüz kalır.

ROMEO

Ey tek ökçeli nükte, bu tekliğinde eşsizsin!

MERCUTIO

Dostum Benvolio, yardımıma koş, benim nükteler sıfırı tüketti.

ROMEO

Kamçılayıp mahmuzla, canlandır onu! Yoksa kazandım diye haykırırım ha!

MERCUTIO

Nüktelerimiz, yaban kazları gibi yarışacaksa, ben yokum; çünkü senin nüktelerinin bir tekinde bile, benim nüktelerimin hepsinden daha çok kaz uçuşuyor. Nasıl, seni kaz yapmakla puan aldım mı?

ROMEO

Ne kaz olarak pnan aldın, ne de başka bir şeyde.

MERCUTIO

Bu nükten için kulağını ısıracağım senin.

ROMEO

Hayır, cici kazım, beni ısırma.

MERCUTIO

Senin nüktelerin de pek eskiymiş, salçası da keskin.

ROMEO

Yağlı bir kaza giden salça da bu değil mi?

MERCUTIO

Nükte değil, geyik derisi; bir parmak çek kol kadar genişlesin!

ROMEO

Ben de senin şu "geniş" sözünü çekip uzatacaktım: Onu kaza ekledin mi ünü yaygın bir kaz olursun.

MERCUTIO

Nasıl böyle şakalaşıp atışmak, aşk için inlemekten daha iyi değil mi? İşte şimdi aramıza girdin yine, şimdi yine eski Romeo'sun. Huyunla suyunla, kişiliğinle eskiden neysen osun şimdi. Şu zevzek aşk yok mu aşk, dilini çıkararak şaklabanlıklar yapan, değneğini sokacak delik arayan koskoca bir maskaradır.

BENVOLIO

Dur bakalım burada.

MERCUTIO

Öykümün en tatlı yerinde sözümü kesiyorsun.

BENVOLIO

Yok, işi azıtıp uzatacaksın.

MERCUTIO

Yanıldın işte! Kısa kesecektim; öykümün dibi göründüğü için niyetim hemen bitirmekti.

ROMEO

Ya buna ne demeli!

(Dadı ile Peter girerler.)

MERCUTIO

İşte bir yelkenli sana! Yellim yepelek...

BENVOLIO

Bir değil, iki! Bir gömlekle bir eteklik.

DADI

Peter!

PETER

Buyrun.

DADI

Yelpazem, Peter!

MERCUTIO

Hadi Peter'ciğim, ver yelpazeyi! Yüzünü saklayacak! Yelpazesi daha güzel de ondan.

DADI

İyi sabahlar, soylu beyler.

MERCUTIO

İyi akşamlar, güzel bayan.

DADI

Akşam oldu mu?

MERCUTIO

Oldu, olacak. Saatin küstah eli tam öğle deliğinin üstünde.

DADI

Hadi ordan zevzek! Ne biçim adamsın sen!

ROMEO

O mu sayın bayan; Tanrı onu kendine başbelâsı diye yaratmış.

DADI

Çok doğru söylediniz beyim, "başbelâsı" diye ha? Soylu beylerim, Genç Romeo'yu nerede bulabiceleğimi söyleyebilir misiniz?

ROMEO

Ben söyleyebilirim. Ama onu bulduğunuz zaman, aradığınız zamandan daha yaşlı olacak genç Romeo. Bu adı taşıyanların en genci benim. Daha kötüsü can sağlığı.

DADI

İyi söylediniz.

MERCUTIO

Demek kötü iyidir ha? Doğrusu güzel anlayış. Hem de akıllıca.

DADI

Siz Romeo iseniz, sizinle yalnız görüşmek istiyorum.

BENVOLIO

Yemeğe çağıracak galiba.

MERCUTIO

Çöpçatan ha, çöpçatan, çöpçatan! Ho ho!

ROMEO

Ne diye avcılar gibi bağırıyorsun öyle?

MERCUTIO

Tavşan değil, efendimiz; perhiz çöreğine konmuş, daha yemeden çürüyüp kokmuş bir tavşan diyorsanız efendimiz, o zaman başka elbet.

(Çevrelerinde dolaşıp şarkı söyler.)

Eti kokmuş kart tavşan
Ve eti kokmuş kart tavşan

Tam perhizlik bir ettir.
Ama kart bir şeyse eğer
Kokmuşsa daha yemeden
Kalabalığa fazla gelir.

Babanlara geliyor musun Romeo? Biz akşam yemeğine oradayız.

ROMEO

Ben arkadan gelirim.

MERCUTIO

Hoşça kal, haminneci'm, hoşça kal. *(Şarkı söyler)* "Hanım hanım canım hanım"...

(Mercutio ile Benvolio çıkarlar.)

DADI

Hadi sana güle güle! Kuzum efendim, kimdi bu sulu, çapkınlık kumkuması herif?

ROMEO

Kendi sesine hayran bir soylu, dadı; bir ayda dinlemeye katlanamayacağı şeyleri bir anda söylemeyi sever.

DADI

Hele bana sataşmaya kalksın da görelim. Şimdikinden daha da arsız olsa, onu ayaklarımın altına bir alırsam, onun gibi yirmisini ezip geçerim. Kendim yapamazsam, yapacak olanı bulurum. Aşağılık herif! Ben onun bildiği kızlardan değilim, ne de onun serseri yosmalarından! *(Peter'e)* Sen de karşıma geçmiş, benimle eğlenen herifleri seyretmekten utanmıyor musun?

PETER

Ben sizinle eğlenen hiç kimse görmedim. Görseydim, inan olsun, hemen çekerdim kılıcımı. Şöyle geçerli bir neden varsa, bir de yasalar benden yanaysa, o zaman kılıç çekmede kimseden geri kalmam ben.

DADI

Hani Tanrı bilir, öyle kızdım ki anlatamam. Her yerim tir tir titriyor. Aşağılık hergele! Kuzum efendim, size bir çift sözüm var. Demin söylediğim gibi, küçük hanım beni size yolladı. Size iletmemi istediği şeyleri şimdilik kendime saklayacağım. Önce siz söyleyin: Niyetiniz onu tavlamaksa, hani derler ya ahmaklar cennetine göndermekse, bu alçakça bir şey olur, hani derler ya; kızımız henüz pek körpe. Eğer onu aldatacak olursanız bu kibar ve soylu bir kıza yapılabilecek en büyük kötülük olur; hem de erkekliğe yakışmayan büyük bir ahlaksızlık.

ROMEO

Dadı, hanımına en içten saygılarımı söyle. İtiraf ederim ki, senin bu söz —

DADI

Söylerim canım, olduğu gibi söylerim. Tanrım, ne kadar mutlu olacak kimbilir.

ROMEO

Ona ne söyleyeceksin ki, Dadı? Bana kulak vermiyorsun ki!

DADI

İtiraz ettiğinizi söyleyeceğim, efendim. Bana kalırsa bu tam centilmence bir davranış.

ROMEO

Ona de ki: Günah çıkartmaya gitmek için
Bir çare düşünsün bugün öğleden sonra;
Orada, hücresinde Rahip Lawrence'in
Hem günah çıkartacak, hem nikâhlanacak.
Zahmetine karşılık bu da sana!

DADI

Yok efendim, metelik almam.

ROMEO

Hadi hadi! Ben al diyorum!

DADI

Bugün öğleden sonra mı?
Tasalanmayın orada olacak.

ROMEO

Sen kilise duvarı arkasında biraz bekleyiver, dadı.
Hemen şu sıralarda uşağım
Kalın ipten örülmüş bir merdiven getirecek;
Bu ıssız gecede ben
Bununla tırmanacağım mutluluğun doruğuna.
Hoşça kal! Göreyim seni!
Ödüllendireceğim zahmetini.
Hoşça kal! Sevgi ve saygılarımı ilet hanımına.

DADI

Tanrım seni kutsasın! Yalnız efendim...

ROMEO

Bir şey mi var, dadıcığım?

DADI

Uşağına güvenir misin? Hani bir söz vardır:
İki kişi sır saklar yokederek birini.

ROMEO

İnan bana, uşağım sapına kadar bana bağlıdır.

DADI

Bir bilsen efendiciğim, hanımım, hanımların en tatlısıdır. Tanrım, bacak kadar bebek güzeliydi. — Ha, kentte Paris diye bir bey var, niyeti kendine yontmak; ama benim iyi huylu hanımcığım, onu görünce kurbağa görmüş gibi oluyor. Onu bazen kızdırır, Paris'in daha yakışıklı olduğunu söylerim; inanın ben böyle söyleyince, yüzü solar, kâğıt gibi olur. Rosemary çiçeği ile Romeo aynı harflerle başlar, değil mi?

ROMEO

Evet, dadı, ne olacak? R ile başlar ikisi de.

DADI

Seni alaycı! R ile başlayan köpek adıdır. R şey içindi... Hayır, eminim başka harfle başlıyor. Hanımcığım, seninle Rosemary üstüne öyle güzel cümleler kuruyor ki, duysan bayılırsın.

ROMEO

Hanımına çok selam söyle.

DADI

Başüstüne, hem de binlerce kez. *(Romeo çıkar.)* Peter!

PETER

Buyrun.

DADI

Peter, yelpazemi al, düş önüme! Hadi çabuk!

Beşinci Sahne

(Capulet'lerin bahçesi.)

(Juliet girer.)

JULIET

Dadımı gönderdiğimde saat dokuzdu,
Yarım saate kalmaz dönerim demişti.
Belki de bulamadı; ama olamaz!
Ah topal kadın, n'olacak! Aşkın habercileri,
Loş tepeler üzerinden sürüp dağıtan gölgeleri,
Güneş ışınlarından on kez daha hızlı,
Süzülerek uçup giden düşünceler olmalı.
Bunun için sevgiyi kumrular çekip taşır.
Bunun için Küpidon'un rüzgâr kanatları vardır.
Güneş, bugünkü yolculuğunun en yüksek doruğunda,
Dokuzdan on ikiye üç uzun saat geçti de o hâlâ gelmedi.

O da sevseydi, ılık gençlik kanı aksaydı damarlarında,
Top gibi uçabilirdi o da;
Sözlerim, onu top gibi fırlatırdı sevgilime,
Sevgilimin sözleri, top gibi onu geri atardı bana.
Oysa bu yaşlılar yok mu, ölü taklidi yaparlar hep,
Hımbıl, isteksiz, ağır ve kurşun gibi donuk.

(Dadı ve Peter girerler.)

Ah Tanrım, geliyor! Balım dadım, ne haberler?
Onu görebildin mi Uşağını gönder.

DADI

Peter, sen kapıda bekle.

(Peter çıkar.)

JULIET

Benim tatlı dadıcığım —
Tanrım, neden üzgün duruyorsun öyle?
Haber kötü de olsa, anlat sen güler yüzle.
Yok, iyiyse haberlerin, böyle surat asıp bozuk çalarak
Uyumunu bozma tatlı haberin.

DADI

Yoruldum, biraz kendi halime bırak beni.
Kemiklerim sızlıyor, ayaklarıma kara sular indi.

JULIET

Kemiklerimi sana verebilsem de, haberin benim olsa!
Hadi, n'olur, yalvarırım anlat!
Benim tonton, benim şeker dadıcığım, hadi!

DADI

Tanrım, bu ne acele! Biraz sabredemez misin sen?
Görmüyor musun, soluk soluğa kaldım.

JULIET

Soluk soluğa kaldım demeye soluğun var da,
Nasıl oluyor da soluğum kalmadı dersin?
Mazeret uydurmakla zaman yitireceğine
Bundan çok kısa sürecek haberi versene!
Haberin iyi mi, kötü mü, bir bunu söyle!
Daha sonra dinlerim işin ayrıntısını,
Meraktan kurtar beni, tatlı mı haber, acı mı?

DADI

Ne diyeyim basit bir seçim yapmışsın; erkeğini seçmeyi hiç de bilmiyormuşsun ya! Romeo mu? Yoo, hayır, o değil. Yüzü bütün erkeklerden daha yakışıklıysa da, bacakları bütün erkeklerin bacaklarından daha düzgün; eline, ayağına, boyuna bosuna gelince: Üzerinde durmaya değmezse de, hiç kimseninki ile kıyaslanamaz. Bir nezaket çiçeği değilse de, inan bana kuzu gibi uysal ve nazik. Hadi kızım işin iş; dua et Tanrı'ya. Yemek yendi mi yoksa?

JULIET

Hayır, hayır. Bütün bunları ben zaten biliyorum.
Evlenmemiz için ne dedi? Ondan haber ver sen bana.

DADI

Of of, nasıl da başım ağrıyor,
Çatlayacak sanki başım.
Kırk parça olacak zonklamaktan.
Bir yandan da sırtım. Ah sırtım, sırtım!
Beni koştur oradan oraya,
Sokak sokak dolaştırıp canımı çıkar...
Hiç mi yüreğin sızlamıyor!

JULIET

İnan ki, üzüldüm rahatsızlığına.
Ama n'olur, benim tatlı, çok tatlı dadıcığım,
Söyle hadi, ne dedi sevgilim?

DADI

Sevgilin, saygideğer, kibar, iyi yürekli, yakışıklı ve tam anlamıyla erdemli bir beyzade gibi dedi ki: — Annen nerede?

JULIET

Annem nerede mi? İçerde elbette. Nerede olacak ki. Amma da tuhafsın! "Sevgilin bir beyzade gibi dedi ki: Annen nerede?"

DADI

Tanrı'nın sevimli kulu.
Ateş bacayı sardı ha! Bu ne sabırsızlık!
Sızlayan kemiklerime merhemin bu mu?
Bundan böyle kendin götür, kendin getir haberini!

JULIET

Amma da yaygaracısın. Söyle hadi, Romeo ne dedi?

DADI

Bugün kiliseye gidip günah çıkartmaya iznin var mı?

JULIET

Evet, var.

DADI

Öyleyse hemen koş Rahip Lawrence'ın hücresine!
Orada seni karısı yapacak bir koca beklemekte.
Ne o, al al oldu yanakların heyecandan;
Bir haber duyar duymaz kıpkırmızı kesilir, böyle.
Hadi kiliseye koş şimdi. Benim başka işim var,
Merdiven bulayım da, ortalık kararınca
Onunla tırmansın sevgilin kuş yuvasına.
Ben çekeyim cefasını, sen de sür sefasını;
Ama yükü sen taşıyacaksın bu gece.
Ben yemeğe gidiyorum, hadi sen de hücreye.

JULIET

Güzel talihine koşuyorum ben —
Benim sadık dadıcığım, hoşça kal!

(Çıkarlar.)

Altıncı Sahne

(Rahip Lawrence'ın hücresi.)
(Rahip ve Romeo girerler.)

RAHİP LAWRENCE

Tanrım bu kutsal sözleşmeyi iyi karşılasın,
Sonra bize keder verip hışmına uğratmasın!

ROMEO

Amin, amin! Ne dert gelirse gelsin başıma,
Onu gördüğüm kısacık bir anın sevincine,
Bil ki bu keder denk olamaz.
Kutsal sözlerinle sen bizi bir kez birleştir de
O aşk yutan ölüm, ne yaparsa yapsın bundan böyle,
Yeter ki, ona, benim diyebileyim.

RAHİP LAWRENCE

Şiddetle başlayan hazlar, şiddetle son bulurlar,
Ölümleri olur zaferleri,
Öpüşürken yokolan ateşle barut gibi.
En tatlı bal bile tadıldıkça bıkkınlık verir,
Aynı tat isteği, iştahı köreltir.
Onun için, ölçülü sev ki uzun sürsün sevgin,
Hedefe hızlı giden, yavaş kadar geç varır.

(Juliet girer.)

İşte geliyor küçük hanım da. Böylesine hafif ayakları
Zedeleyebilir mi ömrün dikenli yolları!
Oynak yaz havasında yorgun argın sallanan
Bir örümcek ağına asılsa bile
Yine düşmez sevdalı insan;
Öylesine hafiftir aşk denilen kuruntu.

JULIET

Kutsal pederimin akşamı hayırlı olsun!

RAHİP LAWRENCE

Romeo, ikimiz için de sana teşekkür edecektir, kızım.

JULIET

Ona da iyi akşamlar. Amą teşekkür niye?

ROMEO

Ah, Juliet! Eğer senin mutluluğun da
Büyükse benimki kadar,
Benden ustaysan onu söyleyip anlatmada
Bizi saran havayı tatlandır soluğunla.
Bu güzel buluşmadan duyduğumuz sevinci
Açıklasın bir bir müziğin zengin dili.

JULIET

Hayal gücü, sözden çok tözüyle zengin olduğundan,
Özüyle övünür, sözüyle değil;
Dilencidir ancak servetini sayanlar;
Benim sevgimse öyle büyüyüp çoğalmış ki,
Varlığımın yarısını bile saymak gelmez elimden.

RAHİP LAWRENCE

Bitirelim şu işi, gelin benimle!
Hem bağışlayın, yalnız kalamazsınız,
İkinizi birleştirinceye dek kutsal kilise.

(Çıkarlar.)

ÜÇÜNCÜ PERDE

Birinci Sahne

(Kentin bir alanı.)

(Mercutio ile Benvolio uşaklarıyla girerler.)

BENVOLIO

Kuzum Mercutio, n'olur gidelim artık buradan;
Hava sıcak, Capuletler de ortalarda;
Bir karşılaştık mı mutlaka kavga çıkar,
Bu sıcakta, delikanlılığı vurur herkesin başına.

MERCUTIO

Biliyor musun, sen, meyhanenin eşiğinden içeri adımını atar atmaz, kılıcı masanın üzerine atıp "Tanrım, beni sana muhtaç etmesin!" diyen, ama ikinci kadehi yuvarlayınca, ortada hiçbir neden yokken meyhaneci çırağına kılıç çeken adamlara benziyorsun.

BENVOLIO

Yok canım, nereden çıkardın?

MERCUTIO

Hadi hadi, sen de İtalya'daki herkes gibi ateşlisin. Çabucak kızarsın, kızınca da çabucak kendini kaybedersin.

BENVOLIO

Amma da yaptın ha!
Öyle öyle! Senin gibi iki kişi bir araya gelse, az sonra ortada kimsecikler kalmaz; çünkü birbirini öldürürler. Ah, sen yok musun, sen! Sakalında seninkinden bir fazla ya da bir eksik kıl

var diye kavga çıkarırsın sen. Kestane yiyen birini görsen, senin de gözlerin kestane renginde diye, evet sırf bu yüzden, kavga edersin. Ah, bu gözler! Bu gözler kavgayı aramaz da, hangi gözler arar? Yumurta nasıl besinle doluysa, senin de kafan öyle kavgayla dolu; ama senin kafan çalkanmış bir yumurta gibi kavgadan cılk bir duruma geldi. Güneşte uyuyan köpeğini uyandırdığı için, sokakta öksüren biriyle kavgaya tutuşan adamsın sen. Paskalya'dan önce yeni ceketini giydi diye bir terziye çatmadın mı? Ya yeni ayakkabılarına eski bağ takan adama ettiklerine ne demeli? Bir de kavga çıkarmayalım diye bana akıl öğretmeye kalkışıyorsun!

BENVOLIO

Eğer ben senin kadar kavgacı olsaydım, hayatımı bir saat bir çeyrek için koruyana, varımı yoğumu verirdim.

MERCUTIO

Varını yoğunu ha! Amma da ucuzmuş hayatın.

(Tybalt, birkaç kişiyle girer.)

BENVOLIO

Demedim mi, işte Capulet'ler geliyor.

MERCUTIO

Vız gelir, tırıs gider.

TYBALT

Arkamdan gelin, onlarla konuşacağım.
İyi akşamlar beyler! Tek bir sözüm var birinize.

MERCUTIO

Tek bir sözünüz var, birimize ha!
Çiftleştir de tam olsun: Bir söz, bir tokat gibi.

TYBALT

Fırsat verirseniz beyler, o işi de yapabileceğimi görürsünüz.

MERCUTIO

O fırsatı biz vermeden siz bulamaz mısınız?

TYBALT

Sen de Romeo ile aynı havayı çalıyorsun, Mercutio.

MERCUTIO

Aynı havayı mı? Sen bizi çalgıcı yerine koyuyorsun demek! Eğer bizi çalgıcı yerine koyarsan, uyumsuz havadan başka bir şey bulamazsın. İşte kemanımın yayı; seni bir dans ettirsin de gör. Vay canına! Çalgıcı demek!

BENVOLIO

Kalabalığın ortasında durmuş konuşuyoruz.
Ya tenha bir yere çekilin,
Ya soğukkanlı tartışın derdinizi,
Ya da ayrılın. Bize bakıyor herkes.

MERCUTIO

Gözler bakmak içindir. Varsın baksınlar.
Yerimden kımıldamam başkalarının keyfi için.

(Romeo girer.)

TYBALT

Size iyi akşamlar, geliyor benim adamım.

MERCUTIO

Senin adamının giydiğini giyerse o,
Ben de kafamı keserim. Hadi buyur meydana, görelim.
Kaygılanma seni izleyecektir. Ancak bu anlamda
Beyimiz "adamım" diyebilir ona.

TYBALT

Romeo, sana karşı katlandığım sevgi,
Şu sözlerden başkasını bulamıyor senin için:
"Sen alçağın birisin!"

ROMEO

Tybalt, seni sevmemi gerektiren şey
Alıkoyuyor beni böyle bir selâma
Gereken karşılığı vermekten.
Alçak değilim ben;
Haydi yoluna, uğurlar olsun,
Sen beni hiç mi hiç tanımıyorsun.

TYBALT

Hey çocuk, mazur gösteremez
Bana ettiğin hakaretleri bunlar:
Onun için dön ve çek kılıcını.

ROMEO

Hiçbir zaman hakaret etmedim sana,
Hem ben, aklının alabileceğinden
Daha çok severim seni,
Sonra anlayacaksın bu sevginin nedenini;
Bu yüzden, soylu Capulet, bil ki,
Benim adım kadar değer veririm senin adına.

MERCUTIO

Of miskin, şerefsiz, çirkin bir boyun eğiş!
Hepsini temizler bir kılıç hamlesi.

(Kılıcını çeker.)

Sıçan avcısı Tybalt, bu yana gelsene!

TYBALT

Senin benden ne alıp veremediğin var?

MERCUTIO

Kediler kralı, dokuz canından yalnızca birini. Onu da hemen almak niyetindeyim. Geri kalan sekizine gelince, belki bir güzel pataklarım. Kılıcını şöyle kulağından tutup kınından çıkaracak mısın? Çabuk ol, yoksa onu daha çıkarmadan benimki bulacak senin kulaklarını.

TYBALT

(Kılıcını çeker.) Hazırım öyleyse.

ROMEO

Mercutio, dostum, indir kılıcını.

MERCUTIO

Hadi bakalım, göster ünlü hamleni.

(Vuruşurlar.)

ROMEO

Benvolio, çek kılıcını şunları ayıralım.
Ayıptır beyler, vazgeçin bu rezillikten!
Tybalt, Mercutio, Verona sokaklarında
Kavgayı kesinlikle yasak etti Prensimiz.
Dur Tybalt! Mercutio dostum!

(Tybalt, Romeo'nun kolu altından Mercutio'yu yaralar ve adamlarıyla kaçar.)

MERCUTIO

Yaralandım.
Tanrı belâsını versin her iki ailenin de!
İşim bitti benim. Gitti mi o?
Yara almadan hem de?

BENVOLIO

Ne, yaralandın mı?

MERCUTIO

Sıyrık, yalnızca bir sıyrık, ama bu da yeter.
Uşağım nerede? Koş kerata, bir cerrah getir!

(Uşak çıkar.)

ROMEO

Cesaret, dostum. Yaran tehlikeli olamaz.

MERCUTIO

Evet, ne kuyu kadar derin, ne de kilise kapısı kadar geniş; ama bu da yeter, bitirir işimi. Yarın beni ararsan, mezarımda bulursun. İnanın, bu dünyada işim kalmadı artık. Tanrı cezasını versin iki ailenin de! Vay canına, bir köpek, bir sıçan, bir kedi adam öldürecek kadar tırmalasın ha! Kitabına göre dövüşen kendini beğenmiş, haydut, alçak herif! Ne halt etmeye aramıza girdin? Senin kolunun altından yaraladı beni.

ROMEO

Hepimizin iyiliğini düşünüyordum.

MERCUTIO

Yakın bir eve götür beni, yoksa bayılacağım.
İki ailenin de Tanrı belâsını versin!
Yem yaptılar beni böceklere.
Vuruldum, hem de derin —
İki ailenin de!

(Mercutio ile Benvolio çıkarlar.)

ROMEO

Prensin yakın akrabası bu soylu kişi,
Benim can dostum, benim yüzümden aldı,
Bu öldürücü yarayı.
Tybalt'sa bir saatlik hısmım;
Ünüm lekelendi onun kara çalmasıyla.
Ah, sevgili Juliet, güzelliğin kadınlaştırdı beni,
Yumuşattı özümdeki yiğitlik çeliğini.

(Benvolio girer.)

BENVOLIO

Ah Romeo, Romeo, yiğit Mercutio öldü.
Toprağı çok zamansız hor gören
O kahraman ruhu yükseldi bulutlara.

ROMEO

Bugünün kara yazısı,
Daha nice günler üstüne düştü;
Bu başlattı ilerde son bulacak yası.

(Tybalt girer.)

BENVOLIO

İşte öfkeli Tybalt geliyor yine.

ROMEO

Hem sağ, hem de zaferle! Mercutio ise oldü.
Anlayışlı yumuşaklık, haydi göklere artık,
Ey ateş gözlü öfke yol göster bana!
Haydi Tybalt, şu demin bana söylediğin
O "alçak" sözünü geri al bakalım.
Mercutio'nun ruhu çünkü başımızın az üstünde,
Seninkini bekliyor ona yoldaşlık etsin diye.
Ya sen gideceksin onunla, ya ben ya da her ikimiz.

TYBALT

Bu sen olacaksın zavallı, aşağılık çocuk!
Onunla aynı telden çalıyordun bu dünyada,
Devam et çalmaya orada da!

ROMEO

Kararı bu verecek!

(Vuruşurlar. Tybalt düşer.)

BENVOLIO

Kaç Romeo, hiç durma!
Kentliler öfkeli buraya geliyor; Tybalt'sa öldü.
Öyle donakalmış oyalanma. Yakalanırsan eğer,
Prens seni ölüme mahkûm eder.
Hadi, kaç git buradan.

ROMEO

Ah, oyuncağıyım ben yazgının!

BENVOLIO

Daha ne bekliyorsun?

(Romeo çıkar, az sonra yurttaşlar girerler.)

YURTTAŞ

Mercutio'yu öldüren ne yana kaçtı?
Nerelere savuştu Tybalt denen o katil?

BENVOLIO

İşte Tybalt, burada yatıyor.

YURTTAŞ

Kalk bakalım ayağa efendi, gel benimle,
Prens adına emrediyorum, sözümü dinle!

(Prens, maiyeti, ihtiyar Montague, Capulet eşleri ve başkaları girerler.)

PRENS

Nerede kavgayı çıkartan aşağılık adamlar?

BENVOLIO

Ey soylu Prens, baştan sona anlatabilirim
Bu öldürücü kavganın talihsiz seyrini.
Burada yatıyor akrabanız Mercutio'yu öldüren
Sonra genç Romeo'nun kılıcıyla can veren kişi.

LADY CAPULET

Tybalt, kuzenim! Öz kardeşimin oğlu!
Ah Prens! Ah kocacığım!
Ah, kanı akıtılmış sevgili akrabamın!

Prens, mademki hakseversiniz,
Kanımıza karşılık, Montague kanı isteriz.
Ah kuzenim, kuzenim benim!

PRENS

Kim başlattı bu kanlı kavgayı?

BENVOLIO

Burada öldürülen, Romeo'nun kendi eliyle öldürdüğü
Tybalt başlattı. Tatlı diller döktü Romeo,
Bu kavganın anlamsızlığını anlattı ona;
Ve sizin bundan hiç hoşlanmadığınızı da;
Bütün bunlar tatlı sesle, sakin bakışlarla,
Alçakgönüllü bir tavırla söylendiyse de,
Tybalt'ın barışa sağır olan serkeş öfkesini
Bir türlü yatıştıramadı; tersine, elindeki sivri kılıcını
Tybalt, doğrulttu göğsüne korkusuz Mercutio'nun;
O da, o denli ateşli, pervasız,
Ölüm saçan bir kılıçla karşıladı Tybalt'ı.
Askerce küçümseyerek bir yana iterken ölümü elinin tersiyle
Tybalt'a saldırdı öbür eliyle de.
Ama Tybalt'ın ustalığı önünde
Boşa gidiyordu bütün hamleleri.
"Durun arkadaşlar! Ayrılın!" diye bağıran Romeo,
Sözlerinden daha kıvrak davrandı
Ve çevik koluyla öldürücü kılıçları indirdi,
Sonra aralarına girdi.
İşte ne olduysa o anda oldu; kolu altından Romeo'nun
Tybalt'ın kalleş bir hamlesi
Canını aldı yiğit Mercutio'nun.
Sonra kaçtı Tybalt, ama az sonra geri geldi,
Romeo'yla dövüşmek için.
Romeo da öç duygusuyla yanmaya başladığından
Şimşek gibi kapıştılar.
Vuruldu koca Tybalt, davranıp onları ayıramadan.

O yere yıkılırken Romeo kaçıp gitti.
Gerçek budur, yalansa ölmeye hazır kulunuz Benvolio.

LADY CAPULET

Montague'nun dostudur o;
Taraflı davranıp söylemiyor doğruyu.
Bu uğursuz kavgada onlardan
Herhalde yirmi kişi kadar vardı.
Bu yirmi kişi de ancak bir kişiyi öldürebilir.
Adalet istiyorum Prens'im, vermeniz gerekeni!
Romeo, Tybalt'ı öldürdü. Romeo da ölmelidir.

PRENS

Romeo onu öldürdü, ama o da Mercutio'yu.
Kim ödeyecek şimdi, bu değerli kanın bedelini?

MONTAGUE

Herhalde Romeo değil Prens'im,
O dostuydu Mercutio'nun;
Onun tek kabahati,
Son vererek Tybalt'ın yaşamına
Yasanın yapacağı işi yapmaktı.

PRENS

Bu suçtan dolayı
Kendisini sürüyoruz hemen buradan.
Nefretinizin sonuçları bizi de zedeliyor yakından;
İlkel kavgalarınız yüzünden kanımız akıyor bizim de.
Sizi öyle bir cezaya çarptırayım ki,
Pişman olasınız hepiniz kanımız aktığına;
Tıkalıdır kulaklarımız yalvarıp yakarmalara,
Gözyaşları, dualar, dilekçeler yumuşatamaz bizi,
Onun için, başvurmayınız hiçbir yola.
Romeo, hemen uzaklaşsın buradan,
Yoksa son saati olur ele geçtiği zaman.

Bu cesedi kaldırın hemen ve dinleyin bizi:
Kim acırsa katillere, bağışlamış sayılacak canileri.

(Çıkarlar.)

İkinci Sahne

(Capulet'lerin bahçesi.)
(Juliet girer.)

JULIET

Dörtnala koşun ey ateş ayaklı küheylanlar,
Güneş Tanrısı Phoebus'un sarayına doğru!
Phaeton gibi bir sürücü sizi kırbaçlayıp batıya kadar,
Bulutlu geceyi hemen getirmeli.
Öyle ser ki örtünü sevgi yaratan gece,
Meraklı gözler kapansın; ve Romeo,
Kimseler görüp konuşmadan atılsın kollarıma.
Âşıklar görerek yapabilirler sevgi törenlerini
Işığında kendi güzelliklerinin.
Aşk körse eğer, en çok gece yaraşır ona.
Gel soylu gece, ey ağırbaşlı karalar giymiş ana,
Gel de öğret bana, nasıl kaybedilir
Bir çift lekesiz bekârete oynanan oyun.
Bu tanımadığım aşk cesaret buluncaya kadar,
Yanaklarımda kanat çırpan bu vahşi kanı
Kara pelerininle ört ki, gerçek sevgi
Alçakgönüllü davranıp doğal görünsün;
Gel gece; gel Romeo; gel sen gecemin gündüzü;
Çünkü gecenin kanatları üstünde sen
Kuzgunun sırtına henüz düşen kardan daha ak görünürsün!
Gel ey sevecen gece, gel, sevimli, kara kaşlı gece,
Bana Romeo'mu ver; sonra öldüğünde,
Al da küçük yıldızlara böl onu;
Onlar göğün yüzünü öyle bir süsleyecektir ki,
Bütün dünya gönül verip geceye,

Tapmayacaktır artık o muhteşem güneşe.
Ah aşk yuvasını ben satın aldım,
Ama sahip olamadım henüz; ben de satıldım,
Ama tat veremedim daha.
Yeni giysilerini giyemediği için sabırsız bir çocuğa
Ne denli uzun gelirse bayramdan önceki gece
O denli uzun ve sıkıcı geldi bugün.
Hah, işte dadım geliyor.

(Dadı, elinde ip merdivenle girer.)

Haber de getiriyor.
Romeo'nun adını anan her dil
Cennete özgü bir incelikle konuşur.
Söyle, dadı, ne haber? Elindeki nedir?
Romeo'nun getirmeni istediği ip merdiven mi?

DADI

Evet, ip merdiven.

(Yere atar.)

JULIET

Eee, ne haber? Niye ovuşturuyorsun öyle ellerini?

DADI

Vah ki vah! O öldü, öldü, öldü.
Bittik, hanımım, mahvolduk.
Yazık oldu, öldürdüler onu! Öldü o, gitti!

JULIET

Bu denli acımasız olabilir mi Tanrı!

DADI

Tanrı olamaz, ama Romeo olabilir.
Ah Romeo, Romeo. Kimin aklına gelirdi. Ah Romeo, ah!

JULIET

Neden böyle şeytan gibi azap çektiriyorsun bana?
Bu işkence daha beter cehennem azabından.

Kendini mi öldürdü Romeo yoksa? Evet, de yalnızca;
Ve bu yalın çift hece çok daha zehirlidir
Gözleriyle vuran bir kobranın bakışından.
Ben ben değilim "evet" varsa eğer.
Sana "evet" dedirten o gözler kapansın!
Öldüyse "evet" de, ölmediyse "hayır";
Bir kısa söz belirlesin, sevinç mi, keder mi.

DADI

Yarasını gözlerimle gördüm, şu gözlerimle
(Tanrı korusun) tam şurada yiğit göğsünde.
Acınacak bir ölü, kan içinde bir ceset,
Solgun, kül gibi solgun, kan bulanmış her yanına.
Görür görmez bayılmışım.

JULIET

Ah parçalan yüreğim! İflas eden benliğim parçalan hemen!
Gözlerim, hadi zindana! Bakmayın sakın özgürlüğe!
Ey topraktan gelen değersiz beden,
Toprağa dön, son ver harekete,
Gir kasvetli tabuta Romeo'yla birlikte.

DADI

Ah Tybalt, Tybalt, en iyi dostum benim!
Ah nazik Tybalt! Şerefli beyzade!
Senin öldüğünü de mi görecektim.

JULIET

Böylesine ters esen nasıl bir fırtınadır?
Sevgili kuzenimle ondan da sevgili kocam!
Kıyamet gününün ürpertici borusu çalınsın öyleyse!
Kim yaşıyor peki, o ikisi öldüyse?

DADI

Tybalt öldü, Romeo sürüldü.
Tybalt'ı vurdu diye, Romeo sürgüne gönderildi.

JULIET

Tanrım! Romeo mu akıttı Tybalt'ın kanını?

DADI

Evet o ya, o, ne yazık ki o öldürdü Tybalt'ı.

JULIET

Ey, çiçeklenen yüz ardında saklı yılan yüreği!
Hangi ejder korumuştur böyle değerli bir mağarayı?
Güzel zorba! Melek yüzlü şeytan!
Güvercin tüylü kuzgun! Kurt iştahlı kuzu!
Tanrısal görünüşün maskelediği günahkâr!
Gerçek görünüşünün tam tersi olan:
Cehennemlik ermiş, saygıdeğer düzenbaz!
Ey yaratıcı doğa, böyle tatlı bir tenin ölümlü cennetine
Bir şeytanın ruhunu verdikten sonra
Ne işin vardı cehennemde?
Bu kadar kötü yazıyla dolu bir kitap
Nasıl güzel ciltlenebilir böyle?
Yalan nasıl barınabilir
Göz kamaştıran bir sarayda?

DADI

Erkeklerde inanç, bağlılık, dürüstlük arama;
Hepsi yalancı, kötü, hepsi içten pazarlıklı.
Benim adamım nerede? Konyak getir bana!
Bu kederler, bu acılar, bu dertler beni kocalttı.
Romeo'yu Tanrı utandırsın!

JULIET

Dilin tutulsun bu dileğin için!
Utanmak için doğmadı o;
Utanç onun alnında durmaya utanır;
Orası öyle bir tahttır ki,
Evrenin biricik hakanı şeref

Ancak orada taç giyebilir.
Ah, ben ne canavarım, nasıl çıkıştım ona!

DADI

Kuzenini öldüreni övecek değilsin ya!

JULIET

Ya kocam için kötü mü konuşmalıyım?
Ah zavallı efendim, üç saatlik karın bile
Kötüledikten sonra, hangi dil koruyacak senin adını?
Peki ama hain, niçin öldürdün kuzenimi?
Çünkü hain kuzenim seni öldürecekti.
Geri dönün akılsız gözyaşları, dönün kaynağınıza!
Yanlışlıkla sevince verdiğiniz haracı,
Acıya vermeniz gerekir aslında.
Tybalt'ın öldürmek istediği kocam yaşıyor,
Kocamı öldürecek olan Tybalt öldü.
Bu avutucu bir şey, neden ağlıyorum öyleyse ben?
Daha beter bir söz söyledin ki Tybalt'ın ölümünden,
Vurdu beni yüreğimden.
Seve seve unuturdum; ama zorluyor belleğimi,
Günahkârların vicdanlarını zorlayan lânetli suçlar gibi:
"Tybalt öldü, Romeo da — sürüldü."
Şu "sürüldü", bir tek "sürüldü" sözü yok mu,
Binlerce Tybalt'ın denktir ölümüne.
Tybalt'ın ölür ü yeterli bir acıydı,
Eğer o kadarla kalsaydı;
Acı başka bir acıyla teselli buluyorsa,
Başka kederle birlikte olmaya gereksinim duyuyorsa,
Neden "Tybalt öldü", dedikten sonra
"Baban ya da annen, hayır ikisi de öldü," demedi?
O zaman yanıp ağlardım elbette.
Tybalt'ın ölümünü izleyen o son kelimeler,
"Romeo sürüldü" diyen sözler,
Annen, baban, Tybalt, Romeo, Juliet

Hepsi öldü gitti, demekle birdir.
"Romeo sürüldü" sözlerindeki ölümün
Ne sonu, ne sınırı, ne ölçüsü, ne ucu bucağı var!
Hiçbir söz anlatamaz bu acının derinliğini.
Annemle babam nerede, dadı?

DADI

Tybalt'ın cesedi önünde ağlayıp dövünüyorlar,
Gider misin oraya? Seni götüreyim.

JULIET

Yaralarını gözyaşlarıyla mı yıkıyorlar?
Onların gözyaşları tükenince
Benimkiler akacak Romeo sürüldü diye.
Şu merdiveni topla, dadı.
Siz de aldatıldınız zavallı ipler,
Siz de, ben de: Sürüldü çünkü Romeo.
Bir yol olacaktınız yatağıma uzanan;
Oysa bakire olan ben, bakire-dul kaldım şimdi.
Gelin ipler; gel dadı. Gelinlik yatağıma gireceğim,
Bekâretimi, Romeo'ya değil, ölüme vereceğim.

DADI

Sen odana git, hadi. Romeo'yu bulayım
Yatıştırması için seni. Biliyorum yerini.
Dinle, burada olacak Romeo'n bu gece.
Şimdi gider görürüm; saklanıyor rahibin hücresinde.

JULIET

Ah, evet, bul onu! Şu yüzüğü ver benim sadık şövalyeme,
Söyle de, son kez vedalaşmak için gelsin.

Üçüncü Sahne

(Rahip Lawrence'ın hücresi.)

(Rahip girer.)

RAHİP LAWRENCE

Buraya gel, Romeo, ürkek adam.
Acı, gönül vermiş iyi niteliklerine,
Felâketle kıyılmış senin nikâhın.

(Romeo girer.)

Peder, ne haber? Prens'in kararı nedir?
Benimle tanışmak için elini uzatan
Henüz bilmediğim dert hangisidir?

RAHİP LAWRENCE

Hiç yabancısı değildir benim sevgili oğlumun,
Bu tür dertlerin arkadaşlığı.
Prens'in kararıyla ilgili haberim var sana.

ROMEO

Kıyamet günü yargısından hafif mi Prens'in yargısı?

RAHİP LAWRENCE

Daha hafif bir karar çıktı Prens'in dudaklarından:
Ölüm cezası değil, sürgün cezası.

ROMEO

Sürgün ha! İnsaf et, "ölüm" desene şuna;
Sürgünün bakışlarında çünkü
Daha çok dehşet var ölümünkinden,
"Sürgün" deme n'olur!

RAHİP LAWRENCE

Sen yalnızca Verona'dan sürüldün;
Dayanmalısın, dünya geniş ve büyük.

ROMEO

Benim için dünya yok Verona surları dışında,
Araf var, işkence, cehennem var yalnızca.
Buradan sürülmek demek, dünyadan sürülmektir,
Dünyadan sürülmekse ölümdür benim için.
"Sürgün" yanlış adıdır ölümün.
Ölüme "sürgün" demek,
Altın bir baltayla başımı kesmek,
Sonra da beni öldüren vuruşa gülümsemektir.

RAHİP LAWRENCE

Korkunç bir günah! Kaba bir nankörlük!
Yasamızda ölümdür bu suçunun cezası;
Ama iyi yürekli Prensimiz,
Senden yana çıkıp yasayı bir yana itti,
Ölüm denen o kara sözü sürgüne çevirdi.
Bu iyiliği göremiyorsun sen.

ROMEO

Bu iyilik değil, işkence!
Cennet burada, Juliet'in yaşadığı yerde.
Her kedi, köpek, minik fare, bütün değersiz şeyler,
Burada, cennette yaşayıp onu görebilsin de,
Romeo göremesin! Romeo'dan daha değerli,
Daha saygıdeğer, daha şerefli rütbede olsun, öyle mi
Leşe konan pis sinekler!
Onlar, Juliet'in elindeki sütbeyazlığa değebilsin de
Ölümsüz mutluluğu çalabilsin de dudaklarından,
(O dudaklar ki, saf bâkir bir alçakgönüllülükle
Kızarırlar günah sanıp kendi öpüşlerini)
Romeo yoksun kalsın bütün bunlardan sürüldü diye,
Bu hak tanınsın sineklere de, Romeo'ya tanınmasın;
Söyle şimdi ne farkı var bu sürgünden ölümün?
Beni öldürmek için yok muydu
"Sürgün"den başka bir şeyin?

Şöyle hazırlanmış bir zehir, keskin bir bıçak,
Ya da ne bileyim, bir ölüm aracın
Birdenbire öldüren? Sürülmek ha!
Rahip efendi, lânetliler kullanırlar bu sözü cehennemde,
Uluyarak karşılarlar bu sözü orada bile.
Sen ki kutsal bir Tanrı adamısın,
Günah çıkartılansın ve benim yakın dostumsun;
Nasıl için elverdi de,
Allak bullak ettin beni şu "sürgün" sözüyle?

RAHİP LAWRENCE

Dur hele, çılgın âşık, biraz beni dinle.

ROMEO

Sürgünden sözedeceksin yine.

RAHİP LAWRENCE

Bu sözden korunacak bir zırh vereyim sana;
Felsefe, felâketin tatlı davasıdır;
O avutacak seni sürgünde bile.

ROMEO

Hâlâ mı sürgün! Yere batsın felsefe!
Felsefe bir Juliet yaratamadıkça,
Başka yere taşıyamadıkça bir kenti,
Bir Prens'in kararını değiştiremedikçe
Hiç yararı yok, yeter bundan sözetme!

RAHİP LAWRENCE

Görüyorum ki, kulak yok çılgınlarda.

ROMEO

Nasıl olsun, göz olmazsa akıllılarda?

RAHİP LAWRENCE

Bırak da durumunu birlikte görüşelim.
Konuşamazsın ki hissedemediğin şeyi;

Genç olsaydın benim kadar,
Sevgilin de Juliet olsaydı eğer,
Onunla evlenmiş olsaydın bir saat önce;
Benim gibi Tybalt'ı öldürseydin;
Severken delicesine, benim gibi sürülseydin,
O zaman konuşabilirdin işte,
Yolardın o zaman saçını başını.
Ölçüsünü almak için kazılmamış mezarının
Şimdi benim yaptığım gibi yerlere kapanırdın.

(Kapı vurulur.)

Kalk, kapı vuruluyor. Romeo, çabuk saklan!

ROMEO

Ben saklanmam. Ama inleyen yüreğin soluğu
Bir sis gibi beni sarıp saklarsa
Beni arayan gözlerden, o başka.

(Kapı vurulur.)

Dinle, kapıya nasıl vuruyorlar! Kim o?
Romeo, hadi kalk! Yakalanacaksın. — Bekleyin biraz —
Hadi çabuk!

(Kapı vurulur.)

Çalışma odama saklan. — Bir dakika —
Hay Allah! Ne budalalık! — Geliyorum, geliyorum —

(Kapı vurulur.)

Kim bu kapıyı böyle çalan? Nereden geliyorsun?
Ne istiyorsun?

DADI

(Dışardan) Neden geldiğimi içerde söyleyeceğim.
Lady Juliet gönderdi beni.

RAHİP LAWRENCE

Hoş geldin öyleyse!

(Dadı girer.)

DADI

Ah, kutsal Peder, söyleyin bana, kutsal Peder,
Hanımımın efendisi, Romeo nerede?

RAHİP LAWRENCE

Kendi gözyaşlarıyla sarhoş, işte yatıyor yerde.

DADI

Ah, ah, o da hanımımın durumunda. Tıpkı onun gibi.

RAHİP LAWRENCE

Ne hüzünlü bir benzeyiş! Ne acınacak durum.

DADI

O da böyle yere serilmiş ağlıyor,
Hıçkırarak ağlıyor, ağlıyarak hıçkırıyor.
Kalkın, ayağa kalkın! Erkek gibi davranın.
Juliet'in hatırı için, onun hatırı için toparlayın kendinizi!
Neden bu kadar umutsuzluğa kapılıyorsunuz?

ROMEO

(Kalkar) Dadı —

DADI

Ah efendim ah! Ölüm her şeyin sonu, ne gelir elden.

ROMEO

Juliet'ten mi sözettin? O nasıl, ne yapıyor?
Katil gözüyle bakmıyor mu bana,
Çocukluk dönemini yaşayan sevincimizi
Lekeledim diye bir yakının kanıyla?
O nerede? Ne yapıyor? Ne diyor
Benim gizli eşim hükümsüz bırakılan aşkımıza?

DADI

Ah ne desin, efendiciğim, durmadan ağlıyor.
Bir yatağa atıyor kendini, bir ayağa fırlıyor,

Bazen adını anıyor Tybalt'ın,
Sonra da ağlayarak Romeo'ya sesleniyor,
Derken yere atıyor kendini yine.

ROMEO

Bu ad, sanki bir tüfeğin öldürücü namlusundan
Fırlayan kurşun gibi öldürdü sevgilimi.
O adın lânetli eli de kıydı yakınına.
Söyle rahip, söyle bana
Hangi aşağılık yerinde gövdemin barınıyor bu ad?
Söyle de, paramparça edeyim o iğrenç yeri.

(Hançerini çeker.)

RAHİP LAWRENCE

İndir şu umutsuz elini! Erkek değil misin sen?
Görünüşün haykırıyor erkek olduğunu oysa
Ama gözyaşların kadınca.
Yırtıcı bir hayvanın bilinçsiz öfkesini
Hatırlatıyor bana çılgınca davranışların.
Sende erkek kalıbına yakışmayan bir kadın var
Ya da her ikisine benzeyen bir canavar.
Beni şaşırtıyorsun. Kutsal görevim üzerine and içerim ki,
Daha sağlam yaradılışlı bilirdim seni.
Tybalt'ı sen mi öldürdün? Şimdi de kendini mi vuracaksın?
Böylece senin varlığınla varolan karına mı kıyacaksın
Kendine yönelterek bu iğrenç nefreti?
Nedir bu dil uzatmak, doğumuna, yere, göğe?
Doğum, yer, gök, üçü de birleşiyor diye mi sende
Terketmek istiyorsun üçünü de?
Yazık, yazık, kalıbından utan,
Ayıp ediyorsun erkekliğine, sevgine, aklına karşı,
Bol parasını yerinde kullanamayan bir tefeci gibi,
Yerinde kullanmıyorsun aklını, erkekliğini, sevgini.

Erkekçe yiğitlikten uzaklaşan soylu kalıbın
Balmumundan bir biçimmiş meğerse.
Üstüne titremeye and içtiğin sevgiyi öldürmekle,
O sevgi andının boş bir yalan olduğunu göstereceksin;
Kalıbının ve aşkının süsü olan aklın,
Her ikisinin de bozarak biçimini,
Acemi bir askerin barutluğundaki barut gibi,
Ateş alıyor sayesinde bilgisizliğinin,
Ölüme sürüklüyor, koruyacağı yerde seni.
Olmaz böyle oğlum, kendine gel!
Az önce uğruna ölmek istediğin Juliet'in yaşıyor;
Mutlu olman gerekir bu yüzden.
Tybalt öldürmek istiyordu seni,
Sen onu öldürdün. Bunun için de mutlu olmalısın.
Ölümle tehdit eden yasa dostun oluyor,
Cezanı sürgüne çeviriyor.
Bu da bir mutluluk senin için.
Bir yığın mutluluk konuyor başına;
Talih yüzüne gülüyor bütün ihtişamıyla;
Ama sen, şımarık, somurtkan bir yosma gibi
Dudak kıvırıyorsun talihine, aşkına.
Gözünü aç! Değerini bilmeyen mutluluğun, sefil olur.
Hadi, sözleştiğimiz gibi koş sevgiline
Odasına çıkıp yatıştır kendisini.
Ama sakın geç kalayım deme,
Sonra nöbetçi koyarlar, geçemezsin Mantua'ya.
Biz bir yolunu bulup evlendiğinizi açıklayıncaya,
Tarafları barıştırıp Prens'in affını sağlayıncaya dek
Kalırsın orada. Sonra seni çağırırız buraya.
O zaman giderken duyduğun kederin
Bin katı bir sevinçle dönersin sen.
Sen önden git dadı. Hanımına selam söyle.
Yatırmaya baksın evdekileri bir an önce;
Zaten derin acı çabucak uyutacaktır onları.
Romeo da geliyor hemen.

DADI

Ah, Tanrım, bu güzel öğütleri dinlemek için
Bütün bir gece kalabilirim. Başka şeymiş bilgi!
Efendim, hanımıma söylerim geleceğinizi.

ROMEO

Olur, tatlıma söyle de hazırlansın beni azarlamaya.

DADI

Size vermemi istediği yüzük, efendim.
Acele edin biraz, çok geç oluyor.

(Çıkar.)

ROMEO

Bununla huzurumu kazandım yeniden.

RAHİP LAWRENCE

Hadi artık, iyi geceler, önce beni dinle:
Ya nöbetçi konmadan hemen kentten uzaklaş
Ya da güneş doğarken kılık değiştir, öyle çık surlardan.
Mantua'da kal. Ben uşağını bulur,
Olup bitenleri bildiririm zaman zaman.
Elini ver. Geç oldu. Güle güle. İyi geceler!

ROMEO

Sevinçler üstü bir sevinç beklemeseydi şimdi beni
Acı olurdu böyle çabucak bırakıp gitmek seni.
Hoşça kal!

(Çıkarlar.)

Dördüncü Sahne

(Capulet'lerin evi.)

(Yaşlı Capulet, Lady Capulet ve Paris girerler.)

CAPULET

Öyle ters olaylar oldu ki, efendim;
Zaman olmadı konuyu kızımıza açmaya.
Kabul edersiniz ki, akrabamız Tybalt'ı pek çok severdi;
Ben de severdim. Ne yapalım, ölmek için doğmuşuz.
Çok geç oldu; bu gece inmez aşağıya.
İnanın, siz konuğumuz olmasaydınız,
Bir saat önce yatmış olacaktım ben de.

PARİS

Aşka vakit kalmıyor böyle acı günlerde.
İyi geceler hanımefendi. Saygılarımı iletin kızınıza lütfen!

LADY CAPULET

İletirim, sabah erkenden de öğrenirim düşüncesini,
Odasına kapandı bu gece kederinden.

CAPULET

Kont Paris, kızımın sevgisi konusunda
Şimdiden söz verebilirim size.
Her konuda olduğu gibi, bunda da
Sözümden çıkacağını sanmıyorum;
Sanmıyorum da ne demek, hiç kuşkum yok!
Hanım, yatmadan önce yanına git de
Damadım Paris'in sevgisini bildir ona;
Sonra da söyle, gelecek Çarşamba'ya
— Durun bakayım — bugün günlerden ne?

PARİS

Pazartesi, efendim.

CAPULET

Pazartesi! Hı hıh! Öyleyse, Çarşamba pek yakın,
Perşembe olsun, evet söyle kızımıza
Perşembe'ye evlenecek bu soylu Kont'la.
Acaba hazırlanabilir miyiz? Çok mu acele yoksa?
Öyle büyük törene gerek yok, bir iki dost yeter;
Bildiğiniz gibi, Tybalt yeni öldü daha,
Hısmımız olduğundan, büyük şenlik yaparsak
Kayıtsız kaldık sanılır onun ölümüne;
Onun için beş altı dostumuzu çağırırız, biter.
Peki, siz ne dersiniz Perşembe'ye?

PARİS

Keşke yarın Perşembe olsaydı, efendimiz.

CAPULET

Tamam, kararlaştırıldı öyleyse, Perşembe'ye.
Hanım, sen de yatmadan önce Juliet'in yanına git,
Hazırla onu düğün gününe. — Güle güle Kont!
Hey, ışık getirin odama! Amma da geç olmuş,
Birazdan pek erken diyeceğiz. İyi geceler!

(Çıkarlar.)

Beşinci Sahne

(Capulet'lerin bahçesi.)

(Romeo ile Juliet yukarda, pencerede görülürler.)

JULIET

Gitmen mi gerekiyor? Daha sabah olmadı.
Ürkek kulaklarının az önce işittiği
Tarlakuşunun değil, bülbülün sesiydi;
Her gece şuradaki nar ağacında öter.

ROMEO

Öten, sabahın habercisi tarlakuşuydu;
Bülbül değil. Bak sevgilim, doğu bulutlarını
Menevişleyen şu hain ışıklara bak.
Gecenin kandilleri sönmüş, neşeli günse
Parmak uçlarına basmış bekliyor dumanlı tepelerde.
Ya gidip yaşamalı, ya kalıp ölmeliyim.

JULIET

O gördüğün ışıklar günışığı değil, biliyorum;
Bu gece Mantua'ya giderken sen,
Meşale olup yolunu aydınlatsın diye
Güneşin soluğuyla buharlaşan bir göktaşının ışığıdır.
Onun için biraz daha kal; gerekmez hemen gitmen.

ROMEO

Varsın yakalasınlar, varsın beni öldürsünler;
Umurumda değil, sen böyle istedikten sonra.
Sabahın gözü değil, derim, şu ağartı,
Aydan vuran soluk bir yansıma olabilir;
Tarlakuşunun değildi, başımızın üstünde
Gökkubbeyi çınlatan şu sesler de.
Gitmekten çok kalmak istiyorum ben.
Gel ölüm, buyur! Öyle istiyor Juliet'im.
Nasıl canım? Hadi konuşalım; daha sabah olmadı.

JULIET

Oldu, oldu! Hemen git, kaç, uzaklaş buradan!
Böyle bozuk öten, uyumsuz, tiz sesler çıkaran
Başkası olamaz tarlakuşundan.
Bir de, güzel taksim yapar, derler tarlakuşu için;
Bu öylesi değil, ayırıyor çünkü bizi.
Yine derler ki, tarlakuşu çirkin kurbağa ile
Göz değiştirirmiş; ah ses değiştirseler keşke,
Mademki kucaklaşırken bizi korkutuyor,

Sabah ezgisiyle buradan uzaklaştırıyor seni!
Ah, git artık! Ortalık giderek ağarıyor.

ROMEO

Ortalık ağardıkça bahtımız kararıyor.

(Dadı girer.)

DADI

Küçük hanım!

JULIET

Ne var, dadı?

DADI

Hanım annen odana geliyor kızım;
Tan ağardı; dikkatli ol, odanı düzelt!

(Çıkar.)

JULIET

Öyleyse, ey pencere, gün girsin de içeri,
Hayat çıksın dışarı!

ROMEO

Hoşça kal sevgilim, elveda!
Bir öpücük daha ver, ineyim aşağıya.

(İner.)

JULIET

Gidiyorsun öyle mi, kocam, sevgilim, dostum benim!
Her gün, her saat haber bekliyorum senden,
Bir dakika içine nice günler sığar;
Ah, bu hesapla iyice yaşlanmış olacağım
Romeo'mu bir daha görünceye kadar.

ROMEO

Hoşça kal! Hiçbir fırsatı kaçırmayacağım
Selamımı, sevgimi iletmek için sana.

JULIET

Ah, Romeo, bir daha görüşebilecek miyiz, dersin?

ROMEO

Hiç kuşkum yok; bu çekilen acılar
İlerde konuşacağımız tatlı anılar olacak.

JULIET

Tanrım, ne kötüye yoran ruhum var benim!
Aşağıya indin ya şimdi,
Mezar derinliğinde bir ölü gibi görüyorum seni.
Ya gözlerim yanılıyor ya da sen solgun duruyorsun.

ROMEO

İnan ki sevgilim, sen de öyle görünüyorsun.
Kanımızı çekiyor susayan keder.
Tanrı seninle olsun!

(Çıkar.)

JULIET

Ey talih, talih! Gelgeç derler sana tüm insanlar.
Madem daldan dala konuyorsun, ne alıp veremediğin var
Bağlılığıyla tanınan Romeo'yla? Gelgeç ol, ey talih!
O zaman çok tutmazsın onu belki, yollarsın geri.

LADY CAPULET

(İçerden) Kızım, kalktın mı?

JULIET

Kim seslendi? Annem mi yoksa!
Neden bu kadar geç yatıp erken kalktılar böyle?
Onu buraya getiren alışılmadık sebep nedir?

(Lady Capulet girer.)

LADY CAPULET

Ne o, nasılsın Juliet?

JULIET

İyi değilim, efendim.

LADY CAPULET

Kuzeninin ölümüne mi ağlıyorsun hâlâ?
Gözyaşlarınla mezardan çıkaramazsın ki onu.
Çıkarsan bile yaşatamazsın ki.
Yetişir artık. Ölçülü yas sevgiyi gösterir.
Ölçüsüz yas ise akılsızlığa işarettir.

JULIET

Bırakın da ağlıyayım doya doya,
Böyle acı bir kayıba.

LADY CAPULET

Böylece kaybı hissedebilirsin ancak,
Ama kaybına ağladığın dostu hissedemezsin.

JULIET

Ama kaybı hissettikçe,
Elimde değil ki o dost için ağlamamak.

LADY CAPULET

Kızım, ona kıyan alçağın yaşamasına ağladığın kadar,
Onun ölümüne ağlamıyorsundur, herhalde.

JULIET

Hangi alçağın efendim?

LADY CAPULET

Hangisi olacak, Romeo elbette!

JULIET

(Kendi kendine) Dağlar kadar fark olsun alçakla arasında,
Tanrı bağışlasın! Ben yürekten bağışladım.
Yine de kimse çıkmadı onun gibi yüreğimi yakan.

LADY CAPULET

Hain katil yaşıyor da ondan.

JULIET

Evet efendim, kollarımın erişemeyeceği yerde;
Kuzenimin öcünü ben alsam keşke!

LADY CAPULET

Onun öcü alınacak, hiç merak etme!
Ağlama artık, Mantua'ya giden o kaçağın yanına
Öyle birini gönderip öyle farklı bir şey tattırırım ki ona,
Çok geçmeden Tybalt'a arkadaşlık eder,
O zaman sanırım için rahat eder.

JULIET

İçim hiç rahat değil doğrusu
Görmedikçe Romeo'yu — ölü
Sanki zavallı gönlüm bir yakınımın acısından.
Efendim, eğer götürecek adamı bulursanız siz
Öyle bir zehir hazırlarım ki ben;
Alır almaz Romeo derin bir uykuya dalar;
Ah, bilseniz, neler çekiyor gönlüm
Romeo'nun adını duyup yanına gidemedikçe;
Tybalt'a beslediğim sevginin öcünü alamadıkça
Onun öldürenin vücudu üstünde.

LADY CAPULET

Sen zehrini hazır et, ben bulurum adamı.
Neyse, kızım sevinçli bir haberim var sana.

JULIET

Sevinç ne güzel şey, böyle sıkıntılı bir anda.
Nedir bu haber, efendim, lütfen söyler misiniz?

LADY CAPULET

E doğrusu, çok düşünceli bir baban var yavrum;
Bu acıdan uzaklaştırmak için seni,
Senin benim hiç ummadığımız
Bir sevinç günü seçti apansız.

JULIET

Hayırlısı efendim, ne günüymüş bu?

LADY CAPULET

Bak yavrum, bu Perşembe sabahın erken saatlerinde
Yiğit, genç ve soylu kişi Kont Paris'le
Nikâhınız kıyılacak Sen Piyer Kilisesi'nde.
Mutlu bir eş olacaksın ona.

JULIET

Sen Piyer Kilisesi, hatta Sen Piyer üzerine
Yemin ederim ki, mutlu bir eş olmayacağım ona!
Gelip aşkını bildirmeden kocam olacak adam
Evlenmem gerekiyor, neden: Şaşıyorum bu aceleye!
Yalvarırım efendim, söyleyin n'olur efendi babama,
Evlenmek niyetinde değilim daha; evlensem bile,
Yeminle, nefret ettiğimi bildiğiniz Romeo'yla evlenirim daha iyi
Kont Paris'le evlenmektense; doğrusu önemliymiş haberiniz!

LADY CAPULET

İşte baban geliyor, sen kendin söyle,
Gör bakalım, nasıl karşılayacak bu sözlerini.

(Capulet ve Dadı girerler.)

CAPULET

Gökten çiy yağar güneş batınca;
Yağmurlar boşanıyor oysa kardeş oğlu ölünce.
Bak hele! Fıskıye misin kızım? Hep böyle ağlayacak mısın?
Bu sağanak dinmeyecek mi? Küçücük gövdenle
Tekne, deniz, rüzgâr olmaya kalkışıyorsun;
Çünkü gözlerin deniz gibi hâlâ gelgit halinde;
Gövden yelken açmış bir tekne gibi bu tuzlu tufanda;
Rüzgârsa iç çekişlerin; ortalık birden durulmazsa,
Rüzgâr gözyaşlarınla, gözyaşların rüzgârla coştukça
Alabora olur fırtınaya tutulmuş teknen.
Ee hanım, kararımızı bildirdin mi ona?

LADY CAPULET

Evet efendim, ama istemiyor, teşekkür ediyor size.
Budala, mezarıyla evlenesice!

CAPULET

Nee! Anlayamadım hanım, yanlış mı duydum?
Nasıl? İstemiyor mu? Teşekkür etmiyor mu bize?
Gururlanmıyor mu? Biz değersiz kızımıza
Öylesine soylu bir koca seçtik, mutlu saymıyor mu kendisini?

JULIET

Gurur duymuyorum, ama teşekkür ederim.
Nefret ettiğim şeyden gurur duyamam hiç,
Ama teşekkür ederim, sevgi niyetine verdiğiniz nefrete bile.

CAPULET

Nasıl, nasıl, nasıl bir lafebesi mantığı bu! Ne demek bu?
Yok "gurur"muş, yok "teşekkür ederim"miş,
Teşekkür edermiş de, gurur duymazmış!
Bana bak küçük kaltak, anlamam ben
Teşekkürden gururdan filan;
Bu Perşembe Paris'le birlikte
Sen Piyer Kilisesi'ne gitmek için çekidüzen ver kendine.
Yoksa seni oraya sedyeyle sürüklerim.
Defol karşımdan pis kokmuş! Defol şımarık!
Defol, donyağı suratlı seni!

LADY CAPULET

Ayıp ayıp! Çıldırdınız mı siz!

JULIET

Babacığım, diz çöküp yalvarıyorum size,
Diyeceklerim var, n'olur kızmadan dinleyin beni.

CAPULET

Yıkıl karşımdan sersem! Saygısız yaratık!
Şimdi beni iyi dinle: Ya kiliseye gidersin Perşembe'ye

Ya da bir daha bakamazsın benim yüzüme.
Laf istemem, cevap verme, karşılık da!
Elim kaşınıyor ha!
Hanım, Tanrı bize tek çocuk verdi diye
Pek mutlu saymazdık kendimizi;
Şimdi düşünütorum da, çokmuş bir çocuk bile
Ona sahip olmak da belâya uğramakmış.
Çekil karşımdan zevzek!

DADI

Ulu Tanrım, bağışlayıp korusun onu!
Ona böyle parlamakla günaha giriyorsunuz efendim.

CAPULET

Ya öyle mi, akıl ebesi! Sen dilini tut, geveze,
Git de, dedikoducu kocakarılarınla çene çal sen.

DADI

Kötü bir şey demedim ki.

CAPULET

Hadi, iyi geceler!

DADI

Konuşmak da mı yasak?

CAPULET

Ee, kes sesini, çenesi düşük bunak!
Sen git de dedikoduculara tasla bu bilgiçliğini,
Gereği yok bize burada.

LADY CAPULET

Gereksiz yere öfkelendiniz.

CAPULET

Tanrım, sen bilirsin, deli olmak işten değil!
Gece, gündüz, er ya da geç, evdeyken, dışardayken,
Yalnızken, dostlarla birlikteyken, uyurken, uyanıkken
Tek düşündüğüm şey, evlendirmekti onu.

Şimdi tam böyle ailesi prenslere dayanan, soylu
Mal mülk sahibi, genç, iyi eğitim görmüş,
Hani nasıl derler, saygıdeğer özelliklerle donanmış,
Bir erkekte gereken her şeyi olan bir damat bulayım da,
Bu sulu gözlü budala; bu şımarık bebek,
Tam talihi ona gülmüşken, tuttursun geçip karşıma:
"Evlenmem, sevemem ben, daha çok gencim,
Beni bağışlayın, yalvarırım," diye.
Bana bak, evlenmezsen eğer, öyle bir bağışlarım ki seni,
O zaman canının istediği yerde otla, kalamazsın evimde.
Düşün taşın; şakam yoktur benim.
Perşembe yakın, elini vicdanına koy düşün;
Kızımsan, dostuma vereceğim seni,
Değilsen eğer, çekil git, dilen, aç kal, geber sokaklarda;
Bak sana söylüyorum, seni asla tanımam,
Benim olan şeylerden de hiç yararlanamazsın.
Bilesin bunları: İyi düşün. Ben tükürdüğümü yalamam.

(Çıkar.)

JULIET

Hüznümün ta derinlerine işleyecek
Sevecenlik kalmadı mı, bulutların üstünde de?
Canım anneciğim, kovmayın beni evden!
Bu düğünü bir ay, bir hafta geciktirin;
Olmazsa, gelin yatağını, Tybalt'ın yattığı
O karanlık lahdin içine serin.

LADY CAPULET

Bana bir şey söyleme, niyetim yok konuşmaya.
Ne istersen onu yap; her şey bitti aramızda.

(Çıkar.)

JULIET

Tanrım — ah dadıcığım, nasıl önlenecek bu?
Kocam yerde, yeminim gökte;

Yeryüzüne o yemin nasıl döner
Yerden ayrılıp kocam, gökten göndermezse?
Yardım et dadı, akıl ver bana.
Yazık yazık! Benim gibi zayıf bir yaratığa
Gökler oyun oynasın böyle! Ne dersin buna?
Beni umutlandıracak hiç mi sözün yok?
Dadıcığım, avut beni biraz.

DADI

Peki öyleyse, dinle, Romeo sürüldü;
Geri dönüp de seni karısı olarak isteyemez dünyada;
Gelse bile, gizlice gelmek zorunda.
Mademki durum böyle şimdi,
Bana kalırsa, Kont'la evlenmen en iyisi.
Hem Kont öyle yakışıklı bir adam ki!
Romeo onun yanında paçavra suratlı kalır,
Paris'teki o yeşil, keskin, güzel gözler,
Küçük hanım, kartalda bile yoktur.
Tanrı'nın gazabına uğrayayım ki,
Mutlu kılacak seni bu ikinci evlilik.
Birincisinden bin kat üstün çünkü;
Hem üstün olmasa bile, öldü birincisi,
Ya da öyle sayılır, ha var ha yok,
Sana yararı olmadıktan sonra.

JULIET

Yürekten mi söylüyorsun bu sözleri?

DADI

Hem yürekten, hem candan,
Yalansa kahrolsun her ikisi de.

JULIET

Amin!

DADI

Efendim?

Ne de güzel avuttun beni!
Git de anneme söyle: Babamı üzdüğümden
Günah çıkartmak için
Gidiyorum Rahip Lawrence'in hücresine.

DADI

Elbette söylerim; bak bu akıllıca bir iş olur.

(Çıkar.)

JULIET

Lânet cadı! Seni ihtiyar iblis seni!
Sözümden dönmemi istemen mi daha büyük günah,
Yoksa binlerce kez göklere çıkardığın kocamı
Aynı dille yere batırman mı?
Akıl küpü güle güle!
Yollarımız ayrılıyor seninle.
Rahibe gidip öğrenmeliyim bulacağı çareyi,
Çıkar yol yoksa, gücüm var benim öldürmeye kendimi.

(Çıkar.)

DÖRDÜNCÜ PERDE

Birinci Sahne

(Rahip Lawrence'in hücresi.)

(Rahip ve Kont Paris girerler.)

RAHİP LAWRENCE

Perşembe'ye mi efendim? Vakit çok az.

PARİS

Babam Capulet öyle istiyor,
O böyle acele ederken
Ağırdan almak bana düşmez.

RAHİP LAWRENCE

Öyle ama, kızın ne düşündüğünü bilmiyorum, dediniz.
Yol biraz dolambaçlı, bu da hoşuma gitmedi.

PARİS

Pek fazla ağlıyor Tybalt'ın ölümüne,
Bu yüzden pek az söz açabildim sevgiden;
Gözyaşı dökülen bir evde gülümsemez ki Venüs.
Babası, tehlikeli buluyor efendim,
Kızının böyle kendini kedere kaptırmasını;
Kızın dindirmek için gözyaşı selini,
Akıllıca düşünüp düğünümüz olsun istiyor bir an önce;
Hem yalnız kalınca hep bu kurduğu şeyi
Kalabalıkta belki unutabilir diye düşünüyor.
Biliyorsunuz artık acelemin nedenini.

(Juliet girer.)

RAHİP LAWRENCE

(Kendi kendine) Keşke bilmeseydim neden gecikmesi
gerektiğini —
Bakın efendim, küçük hanım da buraya doğru geliyor.

(Çıkar.)

PARİS

Ne mutlu karşılaşma, sevgilim, eşim!

JULIET

Bu dediğiniz eğer evlenirsem, belki olur efendim.

PARİS

Belki değil, sevgilim, bu Perşembe olması gerek.

JULIET

Olması gereken olur.

RAHİP LAWRENCE

Hiç şaşmaz.

PARİS

Günah çıkartmak için mi geldiniz bu rahibe?

JULIET

Bunu açıklamak, günahlarımı size çıkartmak olur.

PARİS

Beni sevdiğinizi inkâr etmeyin sakın.

JULIET

Onu sevdiğimi size itiraf edeceğim.

PARİS

Elbette edersiniz, beni seviyorsunuz.

JULIET

Öyle olursa eğer, daha değerli olur
Arkanızdan söylenen, yüzünüze söylenenden.

PARİS

Zavallı yavrum, ağlamaktan yüzün bozulmuş.
Büyük bir zafer sayılmaz gözyaşları için,

JULIET

Onlar bozmadan da çirkindi yüzüm zaten.

PARİS

Bu sözlerle, yaşlardan fazla haksızlık ediyorsun yüzüne.

JULIET

Haksızlık değil ki efendim, gerçeğin ta kendisi,
Ne söyledimse ben, yüzüme karşı söyledim.

PARİS

Yüzün benim, sen de ona iftira ettin.

JULIET

Olabilir, o benim değil çünkü.
Şimdi vaktiniz var mı kutsal pederim?
Yoksa akşam duasından sonra mı geleyim?

RAHİP LAWRENCE

Vaktim var, düşünceli kızım, gel —
Yalnız kalmamıza izin var mı efendim?

PARİS

İbadeti bozmaktan Tanrı beni korusun.
Juliet, Perşembe sabahı erkenden kaldırırım seni.
Hoşça kal; o vakte kadar sakla bu kutsal öpücüğü.

(Çıkar.)

JULIET

Ah kapayın kapıyı, sonra da gelip yanıma ağlayın.
Ne umut kaldı, ne çıkar yol, ne de çare!

RAHİP LAWRENCE

Ah, Juliet, kızım, biliyorum kederini;
Çare bulmakta aklımın sınırını aşıyor bu.

Duydum ki, bu Perşembe, Kont'la evlenmen gerekliymiş,
Hiçbir şey bunu geciktiremezmiş.

JULIET

Kutsal peder, bırak şimdi duyduklarını
Nasıl önlenebilir bütün bunlar, onu söyle.
Aklınla bir çare bulamazsan buna,
Akıllıca olduğunu söyle de kararımın
Ben bulayım çaresini hemen bu hançerle.
Tanrı gönüllerimizi birleştirdi, sense ellerimizi;
Ellerinle Romeo'ya bağladığın bu el
Başka bir halt karıştırmadan
Ya da bağlı gönlüm alçakça bir isyanla başkasına dönmeden
Bu hançer işini bitirsin elimin de, gönlümün de.
Onun için, uzun yılların bilgisi ve görgüsüyle,
Hemen bana akıl ver. Yoksa bak
Bu kanlı hançer, dertlerimle benim aramda
Hakem rolü oynayacak;
Uzun ömrünün ve derin bilginin
Şerefli bir sonuca götüremediği bu durumu
Bir karara bağlayacak.
Çabuk söyle. Sözlerin bu duruma çare bulamayacaksa,
Can atıyorum ben ölmeye.

RAHİP LAWRENCE

Dur, kızım. Bir çeşit umut görür gibiyim:
Ama bu önlemek istediğimiz şey kadar
Güç ve umutsuz bir çaba gerektirecek.
Evlenmektense Kont Paris'le
Kendi canına kıyacak istem gücü var içinde,
O zaman bu utancı defetmek için
Ölüme benzer bir şeyi göze alabilirsin:
Ölümden kaçabilmek için ölümle pazarlık edeceksin,
Gözün kesiyorsa, açıklayayım çareyi sana.

JULIET

Paris'le evlenmektense, söyleyin de
Atayım kendimi şu kulenin tepesinden,
Haydutlar yatağında gezineyim,
Ya da gizleneyim yılan kovuklarında;
Zincire vurun beni homurdanan ayılarla
Ya da kapatın beni geceleyin mezarlık mahzenine,
Ölülerin takırdayan kemikleriyle,
Çürümüş bacaklar, çenesiz sarı kafalarla örtün beni;
Ya da emret, yeni kazılmış bir mezara girip
Kefeni içine saklanayım bir ölünün.
İşitmesi bile tüyler ürpertici olan bu şeyleri,
Ben yapmaya razıyım korkmadan, duraksamadan,
Tek lekesiz bir eş olarak kalayım
Canım sevgilim için.

RAHİP LAWRENCE

Tamam öyleyse. Eve git neşeli görün,
Razıyım de Paris'le evlenmeye. Yarın Çarşamba:
Bir yolunu bul, yalnız yatmaya bak yarın gece,
Senin odanda uyumasın dadın.
Bu şişeyi al. İçiver hemen yatağa girdiğinde
Bu damıtılmış şurubu;
O anda damarlarından soğuk ve uyuşukluk veren bir şeyin
Aktığını hissedeceksin; duracak doğal atışı nabzının;
Ne sıcaklık, ne de soluk; yaşadığını gösteren hiçbir şey
kalmayacak,
Bütün gülleri solup küle dönecek dudaklarının, yanaklarının;
Hayatın gündüzünü nasıl kaparsa ölüm,
Tıpkı onun gibi kapanacak gözlerinin pancurları;
Her yerin o esnek yönetimden yoksun kalıp
Soğuk ve kaskatı, ölüm gibi görünecek.
Ölümden ödünç alınan bu durum, tam kırk iki saat sürecek;
Derken kendine geleceksin tatlı bir uykudan uyanır gibi.
Şimdi, güvey sabahleyin seni kaldırmaya geldiğinde,

Yatağında ölü bulacaklar seni.
Sonra ülkemizin töreleri uyarınca,
En güzel giysilerinin içinde, yüzün açık, tabuta koyacaklar seni.
Capulet'lerin aile mezarlığı olan o eski mahzene, götürecekler.
Ben, uyanacağın zamanı hesaplayıp bu arada,
Planımızı bildireceğim mektupla Romeo'ya.
O buraya gelecek; uyanmanı bekleyeceğiz ikimiz birlikte,
Romeo seni alıp Mantua'ya götürecek aynı gece.
Gevşetmezsen yüreğini, ancak bu yol kurtarır seni
Şimdiki bu utançtan.

JULIET

Ver, ver! Korkunun sözünü etme bana!

RAHİP LAWRENCE

Al! Hadi git artık! Güçlü ol,
Kazançlı çık bu kararından.
Ben de kocana bir mektup yazıp
Bir rahiple son hız yollayacağım Mantua'ya.

JULIET

Aşkım bana güç verecek, bu da başarmamı sağlayacak.
Hoşça kal sevgili peder!

İkinci Sahne

(Capulet'lerin evi.)

(Capulet, Lady Capulet, Dadı ve iki üç uşak girerler.)

CAPULET

Al, burada yazılı konukları çağır.

(Uşaklardan biri çıkar.)

Sen de koş, bana yirmi, usta aşçı tut.

UŞAK

Hiç acemisini getirir miyim efendim;
Önce bir bakarım parmağını yalıyor mu yalamıyor mu.

CAPULET

Bakarak nasıl anlayacaksın?

UŞAK

O da bir şey mi efendim; parmağını yalamayan aşçıdan hayır gelmez; onun için parmağını yalamayanla hiç işim yok benim.

CAPULET

Hadi bakalım, sen yola düzül!

(Uşaklardan ikincisi çıkar.)

Bu kez pek hazırlıksız olacağız.
Nasıl, kızım, Rahip Lawrence'e mi gitti?

DADI

Evet efendim.
İyi, rahibin bir yararı olur belki,
İnatçı çocuk, boş yere şımarıklık ediyor.

(Juliet girer.)

DADI

Rahibin yanından nasıl da sevinçli geliyor bakın.

CAPULET

Ne haber benim dik kafalım? Nerelerdeydin?

JULIET

Size ve emirlerinize karşı gelerek saygısızca
İşlediğim günah için pişmanlık duymayı
Kendime öğrettiğim yerde. Rahip Lawrence
Ayaklarınıza kapanıp af dilememi söyledi bana.
Bağışlayın beni, yalvarırım size!
Sözünüzden dışarı çıkmayacağım bundan böyle.

CAPULET

Biriniz Kont'a gitsin. İletsin bu haberi!
Sağlama bağlayacağım bu bağı yarın sabah.

JULIET

Genç Kont'a rastladım Lawrence'in hücresinde
Alçakgönülülük sınırını aşmadan
Gereken sevgiyi gösterdim elimden geldiğince.

CAPULET

Memnun oldum. Çok iyi. Kalk ayağa,
Böyle olmalı işte. — Kont'la görüşmek istiyorum.
Hadi gidin, söyleyin gelsin buraya.
Tanrı şahidim olsun, bu saygıdeğer, kutsal pedere,
Derin bir gönül borcu duyuyor bütün Verona.

JULIET

Dadı, benimle odama gelir misin!
Gelinlik giysimi süslemede gereken,
Uygun takıları seçmeme yardımcı olursun.

LADY CAPULET

Hayır, Perşembe'den önce olmaz. Vakit var daha.

CAPULET

Git dadı, birlikte git. Kiliseye yarın gideceğiz.

(Juliet'le Dadı çıkarlar.)

LADY CAPULET

Bitiremeyiz yarına hazırlığımızı. Gece olmak üzere.

CAPULET

Şışşş! Kolları bir sıvadım mı,
İnan karıcığım her şey yoluna girer.

Sen Juliet'e git de, yardım et süslenmesine.
Bana yatmak yok bu gece; yalnız bırak beni.
Ev hanımlığını bir kez de ben yapayım.
Hey nerdesiniz? Kimseler kalmamış!
Kendim gideyim bari Kont Paris'e,
Yarına hazırlayayım. Şu aksi kız yola geldi ya,
Şaşılası bir hafiflik oldu yüreğimde.

(Çıkarlar.)

Üçüncü Sahne

(Juliet'in odası.)

(Juliet ile Dadı girerler.)

JULIET

Haklısın, bu giysiler hepsinden güzel;
Şey dadıcığım, yalnız bırak bu gece beni n'olur.
Çapraşık ve günah yüklü olduğunu bildiğin durumuma
Gökyüzünün biraz güleryüz göstermesi için
Dualar etmem gerek.

(Lady Capulet girer.)

LADY CAPULET

Nasıl, işiniz çok mu? Yardımım gerekli mi?

JULIET

Hayır efendim. Yarınki törene uyacak
Gerekli şeyleri hazırladık.
İzin verin, artık yalnız kalayım,
Dadım da bu gece sizlere yardım etsin;
İşiniz başınızdan aşmıştır, eminim,
Bu apansız gelen tören yüzünden.

LADY CAPULET

İyi geceler. Haydi yat. İhtiyacın var dinlenmeye.

(Lady Capulet ve Dadı çıkarlar.)

JULIET

Elveda! Tanrı bilir ne zaman görüşürüz bir daha.
Hayat sıcaklığını hemen hemen donduran
Hafif, soğuk bir korku ürpertiyor damarlarımı,
Beni yatıştırsınlar, geri çağırayım da onları:
Dadı! Ama onun ne işi var burada?
Tek başıma oynamalıyım bu acıklı sahneyi.
Gel şişe! Ya bu karışımın olmazsa hiçbir etkisi?
O zaman evlenecek miyim yarın sabah?
Hayır, hayır! Bu önler onu. Sen dur şurada.

(Hançeri koyar.)

Ya bu zehirse! Olur a, rahip beni daha önce
Evlendirdi diye Romeo'yla
Bu evlenme işinde rezil olmaktan korkuyorsa!
Kurnazca hazırladıysa bunu, beni öldürmek için!
Korkarım öyle; ama yine de olamaz herhalde,
Çünkü yıllar yılı herkesçe kutsallığı bilinen bir kişidir o.
Atmalıyım kafamdan böyle kötü bir düşünceyi.
Ya beni mezara koyduklarında, olur a,
Uyanırsam, Romeo beni kurtarmaya gelmeden?
Ne korkunç bir olasılık! İçine temiz hava girmeyen
Ölüler mahzeninde tıkanıp kalmaz mıyım,
Boğulup ölmez miyim Romeo gelmeden?
Sağ kalsam bile, ölümün ve gecenin korkunç hayalleri görünmez mi?
Ya bütün atalarımın yüzyıllar boyunca
Yığın yığın kemiklerini saklayan o mahzenin dehşeti?
Ya mezarına yeni konmuş, kefeninde çürüyen
Tybalt'ın kanlı cesedi? Derler ki,

Gecenin belli saatlerinde ruhlar gezinirmiş orada —
Olamaz mı, bütün bunlar olamaz mı?
Vaktinden önce uyanırsam, iğrenç kokuları ne yapmalı?
Ya duyarsam topraktan sökülen adamotlarının çığlıklarını?
— Çıldırırmış bu çığlıkları duyan ölümlüler —
Bütün bu korkularla çevrilince çepeçevre
Aklımı oynatmaz mıyım ben uyandığımda?
Atalarımın kemikleriyle deliler gibi oynayıp
Kanlar içindeki Tybalt'ı kefeninden çıkarmaz mıyım?
Ya bu cinnet durumunda,
Akrabamdan birinin kemiğini sopa gibi kullanıp
Dağıtmaz mıyım umutsuz beynimi?
Ah işte! Kuzenimin hayali görünüyor,
Kılıcının ucuyla vücudunu şişleyen Romeo'yu arıyor.
Dur Tybalt, dur! Romeo geliyorum!
Bunu şerefine içiyorum!

(Perdeler arasından yatağa düşer.)

Dördüncü Sahne

(Capulet'lerin evi.)

(Lady Capulet ile Dadı girerler.)

LADY CAPULET

Al şu anahtarları, biraz daha baharat getir, dadı.

DADI

Mutfaktan pasta için hurma ve ayva istiyorlar.

(Capulet girer.)

CAPULET

Hadi kalkın artık, kımıldayın biraz. Bu horozun ikinci ötüşü. Sabah çanı çaldı. Saat tam üç.

Angelica, fırındaki etlere bak.
Masraftan kaçınmayın.

DADI

Hadi oradan, burnunuzu sokmayın kadın işine.
En iyisi yatın siz! Bu geceki uykusuzluktan
Yarın hasta olacaksınız yoksa.

CAPULET

Hayır, yatmam. Bundan önemsizleri için de sabahladım.
Hiç de hastalanmadım.

LADY CAPULET

Öyle ya, gece kuşuymuşsunuz bir zamanlar siz
Ama böyle sağı solu kollamayasınız diye
Ben sizi kollayacağım.

(Lady Capulet ile Dadı çıkarlar.)

CAPULET

Seni kıskanç seni!

(Üç dört uşak şişler, odunlar ve sepetlerle girerler.)

Hey, onlar nedir?

UŞAK

Aşçı istedi, ama niçin bilmiyorum.

CAPULET

Hadi çabuk, çabuk!

(Uşak çıkar.)

Bana bak sen! Git bu odunların daha kurularını getir.
Peter'i bul, yerini göstersin sana.

UŞAK

Odunları bulacak kafam var efendim.
Peter'e sormama hiç gerek yok.

CAPULET

Vay yavrum, bu ne belagat! Neşe kelebeği sen de!
Seni odun kafalı seni.

(Uşak çıkar.)

Gördün mü sabah oldu bile.
Kont çalgıcılarıyla gelir neredeyse,
Çünkü bana öyle demişti.

(Çalgı sesi duyulur.)

Hah işte, geliyorlar.
Dadı! Hanım! Hey buraya bakın! Dadı, diyorum!

(Dadı girer.)

Git de Juliet'i uyandır; giydirip süsle onu.
Ben de gidip Paris'le gevezelik edeyim.
Hadi çabuk, çabuk! Güvey geldi bile.
Çabuk diyorum size!

(Çıkarlar.)

Beşinci Sahne

(Juliet'in odası.)

(Dadı girer.)

DADI

Küçük hanım! Hanımcığım! Juliet! Amma da dalmış.
Kuzucuğum! Küçük hanım! Kalk hadi uyku tulumu!
Yavrum, kalk hadi! Hadi canım! Gelin hanım! Ses yok ha?
Şimdi uykudan hevesini al bari! Bir hafta uyu;
Ama yarın gece görüsün; Kont Paris bir kez kafasına koymuş
Kolay kolay uyutmaz seni. Tövbeler olsun! Ne de tatlı uyuyor!
Ama uyandırmak zorundayım. Hanımcığım, hanımefendi!
Kont seni yatakta yakalarsa karışmam sonra!
İnan olsun, bir korkutur ki seni! Uyanmayacak mısın?

(Perdeleri açar.)

Ne o giyinip tekrar mı yattın yoksa?
Seni uyandırmalıyım. Küçük hanım! Küçük hanım!
Eyvah, eyvah! Yetişin! Yetişin! Hanımım ölmüş!
Ah ne felâket! Ah bu günleri görmez olaydım keşke!
Hey içecek bir şey verin! Beyefendi! Hanımefendi!

(Lady Capulet girer.)

LADY CAPULET

Bu gürültü de ne?

DADI

Ah, ne acı bir gün!

LADY CAPULET

Ne var, ne oldu

DADI

Bakın, bakın! Ah ne kederli bir gün!

LADY CAPULET

Aman Tanrım! Yavrum! Hayatım!
Uyan kızım, aç gözlerini! Yoksa ben de ölürüm seninle.
Yetişin! Yardım edin! Git yardım getir!

(Capulet girer.)

CAPULET

Çok ayıp oldu. Getirsenize Juliet'i, kocası geldi.

DADI

Öldü o, ah gitti yavrum! Bu ne uğursuz gün!

LADY CAPULET

Tanrım, ne kara gün bu; öldü, öldü, öldü.

CAPULET

Ne, durun bakayım. Eyvah gitmiş, buz gibi,
Kan dolaşımı yok! Mafsalları kaskatı.

Hayat çoktan ayrılmış bu dudaklardan;
Ölüm, onun üzerinde, bütün kırların güzel çiçeği
Üzerine yağan bir kırağı gibi.

DADI

Ah, ne acı bir gün.

LADY CAPULET

Ah, felâketlerin en büyüğü.

CAPULET

Dövünmem için onu elimden alan ölüm,
Dilimi de bağladı, söz söyletmiyor bana.

(Rahip, Paris ve çalgıcılar girerler.)

RAHİP LAWRENCE

Hadi bakalım artık. Gelin kiliseye gitmeye hazır mı

CAPULET

Hazır, ama bir daha dönmemek üzere.
Ah, oğlum, düğün gününden bir gece önce,
Ölüm girmiş karının koynuna; bak yatıyor orada.
Bir çiçekti o, ama ölüm bozup soldurmuş bu bekâret çiçeğini.
Damadım ölüm benim, tek mirasçım artık ölüm,
Benim kızımla evlenen o; ben de ölüp ona bırakacağım hepsini;
Hayat, mal, mülk tümü artık ölümün.

PARİS

Nicedir sabırsızlıkla bekledim bu sabahı,
Bu muydu bana göstereceği?

LADY CAPULET

Lânetli, mutsuz, rezil, nefret verici gün!
Zaman, o zahmetli yolculuğunda
Böylesine acı dolu bir an göstermemiştir daha!

Biricik, ah zavallı biricik kızımı, beni seven biricik yavrumu,
Biricik sevincimi, biricik huzurumu,
Acımasız ölüm aldı benim elimden.

DADI

Ah acı! Ah acı, uğursuz gün!
Bugüne dek gördüğüm günlerin
En karası, en kederlisi!
Ah gün, vah gün, ah kahpe gün!
Bu kadar kara bir gün görmemiştim daha!
Ah acı gün, ah uğursuz gün ah!

PARİS

Aldatılmış, ayrılmış, haksızlığa uğramış, öldürülmüşüm!
Sensin aldatan beni, iğrenç ölüm!
Sensin beni tahtından eden, acımasız, amansız ölüm!
Ey aşk! Ey hayat! Hayır, hayat değil, ölümde hayat!

CAPULET

Hor görüldü, kedere sürüklendi, nefret edildi
Boşuna kurban gitti, yok yere öldürüldü;
Ey işkence eden zaman, ne diye geldin de
Kıydın bize, neden tek huzurumuza kıydın?
Ah yavrum, yavrum! Yavrum değil, ruhum!
Öldün ha, öldün! Eyvah, öldü çocuğum,
Onunla birlikte gömüldü mutluluğum.

RAHİP LAWRENCE

Sakin olun, ayıptır! Felâketin devası kederde barınmaz.
Gökle siz bu kıza ortaktınız
Şimdi gök sizin payınızı da aldı.
Bu da bir mutluluk kızınız için,
Ondaki payınızı zaten ölümden koruyamazdınız,
Oysa gök sonsuz bir yaşamda saklar kendi payını.
En çok istediğiniz onun mutlulukla yükselmesiydi,

Onun yükselmesi gereken yerse sizin cennetinizdi.
Şimdi de ruhunun bulutların üstüne çıktığını,
Cennete yükseldiğini gördüğünüz halde, ağlıyorsunuz ha!
Böyle sevmekle kızınızı kötü seviyorsunuz,
Cennete yükseldiğini görerek deliriyorsunuz.
Uzun süre evli kalan değildir doğru olan,
Evlenip de genç ölendir mutlu olan.
Silin gözyaşlarınızı, süsleyin güzel ölüyü çiçeklerle,
Sonra da törelerimize uygun bir biçimde
En güzel giysileriyle götürün kiliseye;
Gerçi bizim ağlamamızı ister doğa,
Doğanın gözyaşları aklın eğlencesidir oysa.

CAPULET

Şenlik niyetine yapılan bütün şeyler
Hazırlık olsun kara bir gömme törenine —
Keder çanlarına dönüşsün çalgıcılarımız
Dönsün düğün şölenimiz hüzünlü cenaze yemeğine;
İlahilerse yas tutan ağıtlara;
Süslesin gelin çiçekleri gömülen bir cesedi.
Tersi olsun her şey her şeyin.

RAHİP LAWRENCE

Siz buyurun içeri efendimiz; siz de hanımefendi;
Siz de gidin Kont Paris. — Herkes hazırlansın
Bu güzel ölüyü mezarına taşımaya.
Gökler, işlenen bir günahtan ötürü, kırgın size,
Yüce buyruklarına karşı gelip
Onları büsbütün kızdırmayın.

(Dadı ile çalgıcılardan başka herkes çıkar.)

I. ÇALGICI

Boruları toplayıp buradan gitmekten başka yapılacak iş kalmadı.

DADI

Evet çocuklar, toplanın, toplanın, haydi.
Gördüğünüz gibi, bu acıklı bir manzara.

(Dadı çıkar.)

I. ÇALGICI

Evet, ama mahfaza onarılabilir kolayca.

(Peter girer.)

PETER

Hey çalgıcılar! "Gönül Cümbüşü"nü çalın bana, "Gönül Cümbüşünü", eğer yaşamamı istiyorsanız.

I. ÇALGICI

Niye "Gönül Cümbüşü"nü?

PETER

Ah çalgıcılar, ah! "Gönlüm Kederle Dolu" türküsünü söylüyor yüreğim de ondan. Neşeli bir dans havası çalın da avutun beni.

I. ÇALGICI

Neşeli bir dansın sırası mı şimdi?

PETER

Çalmayacak mısın yani?

I. ÇALGICI

Çalmayacağım.

PETER

Öyleyse alın.

I. ÇALGICI,

Ne alıyoruz?

PETER

Elbette para değil. Bol bol küfür alırsınız. Alturacı sen de!

I. ÇALGICI

Hadi oradan uşak parçası.

PETER

O uşak parçası, palasını kafana çalarsa, sen çalmayı görüsün. Senin yarım yamalak notalarına katlanacağımı mı sandın? Sana önce bir RE, sonra bir FA çekersem! Notaladın mı beni şimdi.

I. ÇALGICI

RE'den FA'dan dem vurduğuna göre, sen bizi daha iyi notalayabilirsin.

II. ÇALGICI

Hadi koy şu palanı kınına da, varsa zekânı sıyır.

PETER

Vay vay, demek meydan okuyorsunuz benim zekâma! Öyleyse demir palamı kına koyar, demir zekâmı çekerim kınından, canınıza okumak için. Erkekseniz sorumu bilin bakalım:

"Gönül yaralandı mı acı bir kederle
Ruhu bastırdı mı hüzünlü havalar
O zaman müzik gümüş sesiyle..."

Niçin "gümüş ses" ha? Niye "müzik gümüş sesiyle"?
Buna ne dersin düdük Simon?

I. ÇALGICI

Neden olacak, gümüşün sesi tatlıdır da ondan.

PETER

Güzel, sen ne dersin telli dımdım Hugh?

II. ÇALGICI

"Gümüş sesiyle" deriz, çünkü çalgıcılar gümüş için çalarlar.

PETER

Bu da güzel! Ya sen ne dersin gıygıy mandalı James?

III. ÇALGICI

Doğrusu ne diyeceğimi bilemiyorum.

PETER

Bağışlayın beni baylar! Siz yalnız şarkı söylemeyi bilirsiniz, bense size söz söyletmeye kalktım. "Müzik gümüş sesiyle", çünkü çalgıcılar altın yüzü görmezler de ondan.

"O zaman müzik gümüş sesiyle
Deva sunar hemen bütün gönüllere."

(Çıkar.)

I. ÇALGICI

Ne belâlı herifmiş be!

II. ÇALGICI

Boş ver keratayı. Hadi içeri girelim de, yas tutanları bekleyelim. Hiç olmazsa karnımızı doyurur, öyle gideriz.

BEŞİNCİ PERDE

Birinci Sahne

(Mantua'da bir sokak.)

(Romeo girer.)

ROMEO

İnanacak olursam eğer uykunun aldatıcı gerçeğine,
Yakında sevinçli haberleri belirtiyor düşlerim;
Gönlümün efendisi hafiften oturuyor tahtında.
Sonra bilmediğim bir ruh bütün gün
Beni yukarlara çıkarıyor neşeli düşüncelerle.
Sevgilim gelip ölü buluyor beni düşümde
(Ölünün düşünmesine fırsat veren garip bir düş!)
Ve öyle bir hayat soluğu veriyor ki öperek dudaklarımdan
Dirilip imparator oluyorum birden.
Ah, aşkın gölgeleri bile sevinçle dolu olursa böyle
Kimbilir ne tatlıdır aşkın kendisine kavuşmak!

(Romeo'nun uşağı Balthasar, ayağında çizme girer.)

Ne haber Verona'dan? Ne var ne yok Balthasar?
Rahipten mektup getirmedin mi bana?
Karım nasıl? İyi mi babam?
Juliet'im ne yapıyor? Bir daha soruyorum,
O iyiyse hiçbir şey kötü olamaz çünkü.

BALTHASAR

İyi öyleyse, hiçbir şey de kötü olamaz artık,
Capulet'lerin mezarında dinleniyor vücudu,
Meleklerle birlikte ölümsüz ruhu.

Aile mahzenine indirilirken gördüm,
Hemen at kiralayıp döndüm bunu anlatmak için.
Bağışlayın, getirdiğim için bu kötü haberi.

ROMEO

Demek böyle ha! Ytldızlarım, alacğınız olsun sizin!
Evimi biliyorsun, kâğıtla mürekkep getir bana,
Sonra da at kirala; bu gece oraya gideceğim.

BALTHASAR

Yalvarırım efendim, soğukkanlı olun!
Benziniz soldu, yüzünüz altüst oldu;
Bir felâketi haber veriyor çılgın bakışlarınız.

ROMEO

Sus, yanılıyorsun. Yalnız bırak beni,
Sana ne dedimse onu yap,
Mektup yok mu rahipten?

BALTHASAR

Hayır, efendiciğim.

ROMEO

Önemli değil artık. Hadi sen fırla, atları kirala.
Hemen geliyorum arkandan.

(Balthasar çıkar.)

Juliet'im benim, bu gece seninle yatacağım,
Bunun yolunu bulmalı şimdi. Ey kötü düşünceler
Ne de çabuk girersiniz aklına umutsuz kişilerin?
Geçenlerde görmüştüm, bir eczacı olacak buralarda bir yerde,
Partal giyimli, gür kaşlı, çukura kaçmış gözleri vardı;
Şifalı otlar topluyordu, yavan bakışlıydı,
İliklerine işlemişti sefalet; tamtakır dükkânında
Kurutulmuş bir kaplumbağa, dondurulmuş bir timsah,
Sonra da biçimsiz balık derileri asılıydı.

Raflardaysa tektük kutular, yeşil toprak çanaklar,
Keseler, küflü tohumlar, sicim parçaları,
Kat kat gül kuruları, raflara dağıtılmıştı
Gösterişli olsun diye.
Kendime şöyle demiştim bu yoksulluğu görünce:
"İnsana zehir gerekirse günün birinde,
Mantua'da bunu satmanın cezası ölüm de olsa,
İşte bu zehri satacak zavallı bir sefil sana."
Ah, ihtiyacımdan önce bunu düşünmüşüm demek.
Bu yoksul adam satacak o zehri işte bana.
Yanılmıyorsam, evi şurası olacak,
Tatil olduğu için dükkânı kapalı biçarenin.
Hey, eczacı!

(Eczacı girer.)

ECZACI

Kim o kapımda bağıran?

ROMEO

Gel buraya ahbap. Yoksulluğun anlaşılıyor.
İşte sana kırk altın. Bir içimlik zehir ver bana.
Ama çabuk etkilemeli, yayılıp bütün damarlara,
Bir anda öldürmeli bu canından bezmiş adamı.
Ateşlenen barut nasıl çılgınca, çarçabuk
Dışarı uğrarsa ölümcül topun rahminden,
Öyle fırlasın soluğum da bu gövdeden.

ECZACI

O tür öldürücü zehirler bende bulunur ama
Ölüm cezası veriyor Mantua yasaları satanlara.

ROMEO

Böyle tamtakır sefaletin göbeğinde yaşıyorsun da
Hâlâ mı korkuyorsun ölmekten?
Açlık yer etmiş yanaklarında,
Gözlerin ihtiyaç ve sıkıntını ele veriyor,

Nefret ve yoksulluk çökmüş omuzlarına:
Ne dünya senin dostun, ne de yasalar;
Seni zengin etmek için hiçbir yasa koymuyor dünya;
Öyleyse, züğürtlükten kurtulmak için
Al şunu, çiğne yasayı...

ECZACI

Arzum değil, yoksulluğum boyun eğiyor buna.

ROMEO

Ben de arzuna değil, yoksulluğuna veriyorum parayı.

ECZACI

Bunu herhangi bir sıvıyla karıştırıp içiver,
Yirmi erkek gücü de olsa o anda bitirir işini.

ROMEO

Al işte altınların — daha beter bir zehir insan ruhuna,
Şu satışı yasaklanan zavallı karışımlardan,
Daha çok cinayet işler şu rezil dünyada.
Ben sana zehir sattım; sense bana hiçbir şey.
Hoşça kal! Yiyecek al kendine, semir biraz.
Gel, sen panzehirsin, zehir değil,
Gel benimle Juliet'in mezarına,
Çünkü orada gereklisin sen bana.

(Çıkarlar.)

İkinci Sahne

(Verona, Rahip Lawrence'in hücresi.)

(Rahip John girer.)

RAHİP JOHN

Kutsal Rahip Lawrence! Hey din kardeşim!

RAHİP LAWRENCE

Bu rahip John'un sesine benziyor.
Mantua'dan hoş geldin! Ne diyor Romeo?
Düşüncesini yazdıysa, mektubu ver bana.

RAHİP JOHN

Bizim tarikattan yalnayaklı rahiplerden birini
Aramaya gitmiştim bana yoldaşlık etsin diye;
Birini kentte hastaları ziyaret ederken buldum.
Onunla görüşürken sağlık memurları geldi,
Bulunduğumuz evin vebalı olduğundan kuşkulandılar,
Mühürleyip kapıları bizi dışarı salmadılar.
Bu yüzden Mantua'ya gitmem de gecikti.

RAHİP LAWRENCE

Peki ya mektubu kim götürdü Romeo'ya?

RAHİP JOHN

Gönderemedim ki — işte daha burada.
Mektubu size yollayacak birini de bulamadım.
Öyle korkuyorlardı ki salgından.

RAHİP LAWRENCE

Hay aksi şeytan! Rahipliğim üzerine and içerim ki,
Son derece önemli bir işle ilgili
Sorumluluğu olan bir konuyu kapsıyordu.
Felâket doğurabilir yerine varmaması —
Rahip John, acele gidip bir kol demiri bul,
Hemen hücreme getir.

RAHİP JOHN

Şimdi gider, getiririm, kardeşim.

RAHİP LAWRENCE

Mezarlığa artık yalnız gitmeliyim.
Güzel Juliet uyanacak üç saat içinde.

Bu olup bitenleri bildiremedim diye Romeo'ya
Çok kızacak bana; ama bir daha yazarım Mantua'ya,
Romeo gelinceye dek hücremde saklarım onu —
Zavallı canlı ölü, kapatıldı bir ölünün mezarına!

(Çıkar.)

Üçüncü Sahne

(Verona. Kilise mezarlığı içinde Capulet'lerin aile mezarlığı.)

(Paris, elinde çiçekler ve bir meşale taşıyan uşağıyla girer.)

PARİS

Meşaleni bana ver oğlum. Hadi sen uzaklaş buradan.
Yok, söndür daha iyi, görünmek istemiyorum.
Boylu boyunca uzan şu selvinin altına,
Şu yankılanan zemine kulağını daya;
(Kazılan mezarlar yüzünden gevşeyip yumuşamış)
Toprak üzerinde yürüyen ayak seslerini
Ancak böyle duyarsın: Duyar duymaz yaklaşan birini
Islık çal beni uyarmak için.
O çiçekleri bana ver, dediğimi yap şimdi.

UŞAK

(Kendi kendine) Yalnız kalmaktan korkar gibiyim
Bu mezarlıkta; ama katlanmak zorundayım.

(Çekilir.)

PARİS

Güzel çiçek, çiçekler serpiyorum gelin yatağına,
(Ne yazık! Toz toprak örtü olmuş başına)
Her gece çiyler yağdırırım güzel kokulu sularla;

Ya da inlemelerde damıttığım gözyaşlarını dökerim üstlerine.
Senin için yapacağım sevgi töreninde
Mezarını süsleyip ağlayacağım her gece.

(Uşak ıslık çalar.)

Çocuk işaret verdi, biri geliyor;
Hangi lânetlik ayak bu?
Bozmak için gerçek aşkımın törenini
Bu gece buraya geliyor böyle?

(Çekilir.)

(Romeo ile Balthasar girerler; Balthasar'ın elinde meşale, kazma ve kol demiri vardır.)

ROMEO

Şu kazmayla kol demirini ver bana.
Dur şu mektubu al, sabah erkenden ilet babama.
Işığı ver. Şimdi emrimi dinle canını seviyorsan:
Ne işitirsen işit, ne görürsen gör, karışmayacaksın,
Sakın yolumun üstüne çıkma.
Bu ölüm yatağına inmemin nedeni,
Bir bakıma yüzünü görmek için sevgilimin.
Ama asıl önemli olan yüzüğü almak onun ölü parmağından;
Yüzüğü kullanmak gerek önemli bir işte.
Onun için artık sen git. Ama bak, meraklanıp da
Ne yapacağımı gözetleyeceğim diye gelirsen geri
Gökler tanığım olsun, eklem yerlerinden ayırıp gövdeni
Şu aç mezarlığa serperim her parçanı.
Zaman korkunç, niyetim çılgınca,
Aç kaplanlardan, kükreyen denizlerden
Daha haşin, daha amansız.

BALTHASAR

Gidiyorum efendim, rahatsız etmem sizi.

ROMEO

Dostluğunu göstermiş olacaksın böylece.
Al şunu, yaşa ve mutlu ol. Hoşça kal ahbap!

BALTHASAR

(Kendi kendine) Ne olursa olsun, saklanayım şuralarda bir yere,
Bakışları ürkütücü, pek de iyiye benzemiyor niyeti.

(Çekilir.)

ROMEO

Sen iğrenç kursak, sen ölümün rahmi,
Ey yeryüzünün en değerli lokmasını yutan sen!
Senin o çürük çenelerini zorla açacağım,
O doymaz kursağını daha da yemle dolduracağım.

(Mezarı açar.)

PARİS

Sevgilimin kuzenini öldürüp
Sürgün edilen mağrur Montague bu!
Kuzeninin acısından öldüğü sanılan
O güzel varlığın mezarına gelmiş şimdi de,
Kimbilir ne alçakça bir iş yapacak cesetlere!
Onu yakalamalıyım hemen.
Bu dinsizce işi bırak aşağılık Montague!
Öç duygusu götürülür mü ölümden de öteye?
Hüküm giymiş alçak, tutukluyorum seni
Söz dinle, benimle gel; sen ölmelisin çünkü.

ROMEO

Doğru, ben ölmeliyim; onun için geldim buraya.
Soylu genç, gel kışkırtma umutsuz bir adamı,
Hemen git ve yalnız bırak beni.
Aramızdan ayrılanları düşün; onlar korku versin sana.
Yalvarırım delikanlı, beni zorla çıldırtıp
Boynuma bir günah daha sarma.

Hemen git! Gökler tanığım olsun, kendimden çok seviyorum seni,
Çünkü bak, kendime karşı silahlanıp da geldim buraya,
Durma, uzaklaş buradan. Yaşa da, düşün ilerde,
"Beni kaçmaya zorladı bir çılgının acıması," diye.

PARİS

Boşuna yalvarıp yakarma
Tutukluyorum seni suçlu olduğun için.

ROMEO

Bana meydan okuyorsun ha!
Öyleyse sen bilirsin oğlum!

(Vuruşurlar.)

UŞAK

Aman Tanrım, dövüşüyorlar. Gidip bekçiyi çağırayım.

(Çıkar. Paris düşer.)

PARİS

Ah, vuruldum! Birazcık acıman varsa
Mezarı aç, yatır beni Juliet'in yanına.

(Ölür.)

ROMEO

İnan ki dileğini yapacağım. Kimmiş, bir bakayım.
Mercutio'nun akrabası soylu Kont Paris bu!
Yolda atla gelirken bir şeyler söylüyordu uşağım,
Ama altüst olan ruhum, onu dinlemiyordu bile.
Sanırım, Paris, Juliet'le evlenecek demişti.
Böyle dememiş miydi? Düşümde mi gördüm yoksa?
Yoksa sapıttım da, Juliet'in adını duyunca
Bana mı öyle geliyor? Ah, ver elini bana,
Adı felâket kitabına adımla yazılan kişi!
Muhteşem bir mezara gömeceğim seni.
Mezara mı? Yo hayır, pencereli bir kuleye,

Ey öldürülen delikanlı! Juliet burada yattığından
Onun güzelliği, bol ışıklı bir taht odasına
Çeviriyor burayı.

(Paris'i mezara koyar.)

Çoğu kez ölüm yaklaşırken
Amma da neşeli oluyor insanlar!
İdamlıkların gardiyanları buna,
Ölümden önce çakan şimşek derlermiş.
Buna nasıl şimşek diyebilirim ama?
Ah sevgilim! Karım benim!
Soluğunun balını çeken ölümün gücü
Yetmemiş güzelliğini almaya.
Sen yenilmemişsin; güzellik sancağı
Hâlâ kıpkızıl duruyor dudaklarında, yanaklarında;
Ve ölümün solgun bayrağı çekilmemiş oraya.
Yatıyor musun orada Tybalt, kanlı kefeninle?
Genç yaşında hayat bağlarını kopartan bu ellerle
Düşmanının gençliğini biçmekten daha iyi bir dostluk
Nasıl gösterebilirim ki sana?
Bağışla beni kuzenim! Ah, sevgili Juliet,
Neden böyle güzelsin hâlâ? Yoksa
Ele avuca sığmayan ölüm mü âşık oldu sana?
İnanayım mı, o iğrenç canavarın bu karanlıkta
Sevgilisi olasın diye seni sakladığına?
İşte bundan korktuğum için sonsuza dek yanında kalacağım,
Bu loş gecenin sarayından hiç ayrılmayacağım.
Burada yatacağım, sana hizmet eden böceklerin yanında,
Sonsuza dek dinlenip burada,
Uğursuz talih yıldızımın boyunduruğundan
Şu dünya yorgunu bedenimi kurtaracağım.
Ey gözler son kez bakın! Kucaklayın son kez ey kollar!
Ve ey siz nefes kapıları, yasal bir öpüşle mühürleyin
Doyumsuz ölümle yaptığım bu süresiz anlaşmayı!
Gel, acı ölüm; gel ey rezil yol gösterici!

Sen, umutsuz kaptan, deniz tutmuş şu yorgun tekneyi
Yalçın kayalara bindiriver artık! Sevgilime! Aşkıma!

(İçer.)

Ey doğru sözlü Eczacı! Gerçekten çabuk etkiliyor ilacın.
Ölüyorum işte bir öpücükle.

(Ölür.)

(Rahip Lawrence, fener, kazma kürekle girer.)

RAHİP LAWRENCE

Ermiş Francis yardımcım olsun! Amma da çok takıldı
Yaşlı ayaklarım bu gece mezarlara! Kim var orada?

BALTHASAR

Sizi yakından tanıyan bir dost.

RAHİP LAWRENCE

Tanrı mutluluk versin! Söyle bakalım dostum,
Böcekleri, gözsüz kafataslarını aydınlatan
O meşale de ne? Capulet'lerin mezarında yanıyor
Yanılmıyorsam.

BALTHASAR

Evet, Kutsal Peder. Efendim orada;
Sizin sevdiğiniz biri.

RAHİP LAWRENCE

Kim o?

BALTHASAR

Romeo.

RAHİP LAWRENCE

Ne zamandan beri orada?

BALTHASAR

Yarım saat oldu.

RAHİP LAWRENCE

Benimle mezara gel.

BALTHASAR

Cesaret edemem, kutsal peder;
Efendim gitti biliyor beni.
Burada kalıp, onu gözetlersem eğer
Beni öldüreceğini söyledi.

RAHİP LAWRENCE

Sen kal öyleyse; ben yalnız giderim.
Ah korku giriyor içime, bir felâket olacak diye.

BALTHASAR

Şu selvinin altında uyurken bir düş gördüm,
Efendim biriyle dövüşüyordu.
Efendim öldürdü onu.

RAHİP LAWRENCE

Romeo! Eyvah, eyvah! Mahzenin taş eşiğini
Lekeleyen bu kan da nedir?
Bu sonsuz dinlenme yerinde,
Böyle sahipsiz, kanlı kılıçların işi ne?

(Mezara girer.)

Romeo! Yazık solmuş! Öbürü de kim? Ne, Paris de mi?
Kanlar içinde hem de! Hangi uğursuz saat
Bu yürekler acısı durumun yüklenmiş suçunu?
Kız uyanıyor.

(Juliet uyanır.)

JULIET

Ey yardımsever Rahip, efendim nerede?
İyi hatırlıyorum nerede olmam gerektiğini,
İşte oradayım. Nerede Romeo'm?

(İçerden sesler gelir.)

RAHİP LAWRENCE

Sesler geliyor. Hadi kızım, gel, çık artık,
Bu ölüm, salgın ve doğadışı uyku yuvasından.
Karşı konulamayacak kadar büyük bir güç
Tasarladıklarımızı altüst etti. Gel, gel gidelim,
İşte kocan öldü, yatıyor koynunda,
Paris de öyle. Gel, seni yerleştireyim manastıra,
Kutsal rahibeler arasına.
Bir şey sorma bekçi geliyor çünkü.
Gel hadi Juliet'ciğim. Gözüm kesmiyor
Daha fazla kalmayı burada.

JULIET

Git, git buradan hemen. Gelmeyeceğim ben.

(Rahip çıkar.)

Bu da ne? Canım sevgilimin avucunda bir şişe!
Demek ki, zehirden sevgilimin bu vakitsiz ölümü.
Cimri! Hepsini içmiş; bir damla bile
Bırakmadın demek kavuşabilmem için sana?
Öyleyse dudaklarından öperim,
Orada bir parça zehir kalmıştır belki;
Bir zamanlar hayat veren dudakların
Bu kez son versin hayatıma.

(Öper.)

Sıcakmış dudakların hâlâ.

BEKÇİBAŞI

(Dışardan) Yol göster oğlum, ne yanda?

JULIET

Gelen var! Elimi çabuk tutmalıyım.
Ey hızır gibi yetişen hançer!

(Romeo'nun hançerini kapar.)

Senin kının burası. Orada paslan,
Ben de öleyim.

(Hançeri göğsüne saplar ve Romeo' nun cesedi üzerine düşer. Paris'in uşağı ile bekçiler gelirler.)

UŞAK

İşte burası! Şu meşalenin yandığı yer.

BEKÇİBAŞI

Yerler kan içinde, koşun, mezarlığı arayın,
Birkaçınız gidin, kimi bulursanız yakalayın.

(Bekçilerden birkaçı çıkar.)

Ne acıklı bir görünüş! İşte Kont şurada cansız yatıyor;
Juliet de orada, kanlar içinde;
Gömüleli iki gün olduğu halde, hâlâ sıcak, yeni ölmüş.
Hey koşun, haber verin Prens'e.
Capulet'ler çağrılsın, uyandırın Montague'leri.
Hadi, siz de arayın!

(Öbür bekçilerden birkaçı çıkar.)

Bu acıklı şeyleri taşıyan zemini görüyorsak da,
İyice araştırıp incelemeden göremeyiz
Bu acıklı şeylerin gerçek zeminini.

(Bekçilerden birkaçı Balthasar ile girerler.)

2. BEKÇİ

Bu Romeo'nun uşağı. Mezarlıktaydı.

BEKÇİBAŞI

Prens gelinceye kadar tutun da kaçmasın.

(Rahip ile birkaç bekçi gelirler.)

3. BEKÇİ

Titreyen, iç çekip ağlayan bir rahip bulduk;
Mezarlığın kenarından geçerken
Elinden aldık bu kazmayla küreği.

BEKÇİBAŞI

Çok kuşku veren biri! Onu da alıkoyun.

(Prens, maiyeti ile girer.)

PRENS

Böyle erken bir saatte
Bizi yatağımızdan kaldıran uğursuz olay da ne?

(Capulet, Lady Capulet, adamlarıyla girerler.)

CAPULET

Ne diye sokaklarda bağrışıp duruyorlar?

LADY CAPULET

Halk sokaklara dökülmüş, kimi bağırıyor "Romeo" diye,
Kimi "Juliet", kimi de "Paris"; hepsi de koşuyorlar
Bağrışıp çağrışarak bizim mezarlığa doğru.

PRENS

Kulaklarımızı ürperten bu dehşet nedir?

BEKÇİBAŞI

Prens hazretleri, Kont Paris öldürülmüş,
İşte yatıyor orada. Romeo da ölmüş.
Daha önce ölen Juliet de hâlâ sıcak, yeni ölmüş.

PRENS

Araştırın, soruşturun ve öğrenin nasıl işlenmiş bu iğrenç cinayet.

BEKÇİBAŞI

Bir rahiple ölen Romeo'nun uşağını yakaladık;
Ölülerin mezarlarını açmaya elverişli araçlar
Araçlar vardı ellerinle.

CAPULET

Aman Tanrım! Hanım bak, nasıl da kan akıyor kızımızdan!
Yolunu şaşırmış bu hançer, çünkü bak
Kını boş duruyor Montague'nün belinde;
Yanlışlıkla girmiş kızımızın göğsüne.

LADY CAPULET

Ah Tanrım! Bu ölüm manzarası
Yaşlı bedenimi mezara çağıran bir çan sanki.

(Montague ile adamları girerler.)

PRENS

Gel Montague; sen erken kalkmışsın ama
Oğlun ve mirasçın senden erken davranmış yatmak için.

MONTAGUE

Ah efendimiz, karım öldü dün gece!
Oğlumun sürülmesinden duyduğu keder tıkadı soluğunu.
Bu yaşımda bana karşı fesat hazırlayan
Daha hangi acı var?

PRENS

Bakarsan görürsün.

MONTAGUE

Ah saygısız! Görgüye sığar mı bu,
Nasıl girersin mezara babandan önce.

PRENS

Çığlıkların ağzını mühürleyin biraz;
Şu çapraşık işi çözmeye çalışalım:

Bunların kaynağı nedir, başı sonu nerdedir?
Bunları öğrenelim. Sonra kederinizin önderi olur,
Gerekirse sizi ölüme sürüklerim.
Bu arada kendinize hakim olun da
Felâket sabrın kölesi olsun.
Getirin o şüpheli kişileri!

RAHİP LAWRENCE

Zaman da, mekân da bana karşı olduğu için,
Bu korkunç cinayet yüzünden
En çok benden kuşku duyuluyor;
Oysa ne gelir ki benim elimden?
Beni ister suçlayıp tutuklayın,
İster suçsuz bulup bağışlayın.
İşte karşınızdayım.

PRENS

Öyleyse, bu konuda ne biliyorsan anlat!

RAHİP LAWRENCE

Kısaca anlatayım, çünkü sayılı günlerimin soluğu
Bu kadar uzun, sıkıcı bir öyküye yetmez.
Şurada ölü yatan Romeo, Juliet'in kocasıydı,
Orada ölü yatan Juliet de, Romeo'nun vefalı eşi.
Ben evlendirdim onları; son günüydü Tybalt'ın
Gizlice evlendikleri gün; Tybalt'ın beklenmedik ölümü,
Kentten sürülmesine neden oldu yeni güveyin;
Juliet, Tybalt'a değil, Romeo'suna ağlıyordu.
Kederin kuşatmasından kurtarmak için siz onu
Nişanlayıp Kont Paris'e vermek istediniz zorla;
O vakit bana geldi, yalvardı çılgın bakışlarla,
Onu bu ikinci evlilikten kurtarmamı istedi;
Yoksa Juliet, canına kıyacaktı benim hücremde.
Ben de sanatımı kullanıp bir uyku ilacı verdim,
Sonra tasarladığım gibi oldu, ölü görünüşü verdi Juliet'e.
O arada Romeo'ya da yazdım, buraya gelip bu korkunç gecede,

Şurubun etkisi geçmeden, uyanmadan iğreti mezarından Juliet,
Ona yazdım yardıma koşmasını.
Ama ne yazık ki, bazı nedenler yüzünden geciken Rahip John,
Mektubu dün gece geri getirdi bana.
Böylece, önceden kararlaştırılan uyanma saatinde
Juliet'i almaya geldim aile mezarlığından tek başına;
Haber verinceye dek Romeo'ya uygun bir biçimde,
Niyetim saklamaktı Juliet'i kendi hücremde.
Ne yazık ki uyanma vaktinden biraz önce geldiğimde,
Soylu Paris'le, vefalı Romeo'yu ölü buldum burada.
Derken Juliet uyandı. Yalvardım ona,
Buradan çıkması ve Tanrı'nın emrine boyun eğmesi için;
Sonra sesler duyunca korkup kaçtım,
Aşırı umutsuzdu; istemedi benimle gelmek,
Anlaşılan o sıra kıydı canına.
Bildiklerim bu kadar. Bu nikâhtan haberi var dadının da.
Bu olup bitenlerde en ufak şey bile
Hatam yüzünden ileri gelmişse,
Razıyım, en ağır cezaya uğratılayım,
Şu geçkin ömrüm feda olsun vaktinden önce.

PRENS

Biz seni hep kutsal kişi bildik.
Romeo'nun uşağı nerede?
O ne diyor bu olanlara?

BALTHASAR

Ben götürdüm efendime Juliet'in ölüm haberini.
Mantua'dan buraya, bu aile mezarlığına
At kiralayıp geldi. Mahzene girmeden önce
Bu mektubu da babasına vermemi söylemişti.
Mahzene girerken de ölümle korkuttu beni
Uzaklaşmamı ve onu yalnız bırakmamı istedi.

PRENS

Ver o mektubu bana! Bir göz gezdirelim.
Nerede Kont'un bekçiyi uyandıran uşağı?
Baksana sen, efendin ne yapıyordu burada?

UŞAK

Çiçekle süslemeye gelmişti sevdiğinin mezarını;
Bana, sen uzak dur, dedi, ben de durdum.
Derken meşaleyle geldi biri mezarı açmak için,
Efendim birden kılıç çekti ona,
Ben de koştum bekçiyi çağırmaya.

PRENS

Bu mektup doğruluyor rahibin sözlerini;
Nasıl âşık olduklarını, kızın ölüm haberini,
Sonra yoksul bir eczacıdan zehir alıp
Ölmek ve Juliet'le birlikte yatmak için
Bu mahzene geldiğini.
Hepsini yazmış burada.
Şu bizim düşmanlar nerede? Capulet! Montague!
Görün işte nasıl bir cezaya uğradı nefretiniz;
Tanrı hayatınızın mutluluğunu sevgi ile öldürdü!
Ben de göz yumduğum için kavganıza
İki hısımdan birden oldum. Hepimiz cezalandık.

CAPULET

Gel kardeşim, Montague, bana elini ver.
Kızımın mirası bu, fazlasını isteyemem.

MONTAGUE

Ama fazlasını verebilirim ben sana!
Kızının heykelini dikeceğim som altından,
Verona bu adla bilindiği sürece,
Daha üstün bir heykel dikilmeyecek
Vefalı ve sadık Juliet'inkinden.

CAPULET

Aynı ihtişamla Romeo da duracak karısının yanında;
Ah, zavallı kurbanları düşmanlığımızın.

PRENS

Hüzünlü bir barış, sabahının getirdiği.
Güneş, kederinden gösteremiyor yüzünü.
Gidip uzun uzun konuşalım bu üzücü şeyleri,
Kimi bağışlanacak, cezalanacak kimi.
Daha acıklı bir öykü yoktur, bunu böyle bilin
Bu öyküsünden, talihsiz Romeo ile Juliet'in.

(Çıkarlar.)

William Shakespeare

- Antonius ve Kleopatra
- Atinalı Timon
- Bir Yaz Gecesi Rüyası
- Coriolanus
- IV. Henry
- Fırtına
- Hamlet
- Huysuz Kız
- Julius Caesar
- Kral Lear
- Macbeth
- Onikinci Gece
- Othello
- Romeo ve Juliet
- Size Nasıl Geliyorsa
- Soneler
- III. Richard
- Venedik Taciri
- Windsor'ın Şen Kadınları
- Yanlışlıklar Komedyası
- Yeter ki Sonu İyi Bitsin
- Yok Yere Yaygara

ISBN 975-14-0234-4

11,00- YTL